NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Aalisarnermi ukiumut nalunaarusiaq 2025

Asseq: Trevor Traynor- Visit Greenland

Imarisai

Siulequt 5
Aallaqqaasiut: Kalaallit Nunaanni aalisarneq naalakkersuisoqarfiullu sulinera 7
Maannakkut pisut 9
Sinerissamut qanittumi aalisarneq 10
Umiatsiaararsorluni aalisartut aalisariutillu amerlassusaat 11
Aqutsiveqarfimmi 47-mi qalerallit qallorneqarsimasut, aalisariutinut 6 meterinit takinerusunut umiatsiaaqqanullu 6 meterit ataallugit takissusilinnut agguataarlugit. 12
Avataasiorluni aalisarneq 12
Pisassiissutit niuerutigineqarsinnaasut nammineq pigisat (PNNP) atorlugit aalisarneq 14
Raajarniarneq 14
Misileraalluni aalisarnerit 16
Aalisarnermit paasissutissat 16
Atuisut ilisimasaannik ilanngussineq 18
Aalisarnermik aqutsineq 20
Pisarineqarsinnaasunik tamarmiusunik aamma pisassiissutinik aalajangersaasarnerit 21
Inatsisit 22
Aalisarnermut tunngasuni inatsisit ineriartorneri 24
Aqutsinermut pilersaarutit 26
Kitaani avataasiorluni qaleralinniarnermi aqutsinissamut pilersaarut 28
Kitaani raajarniarnermi aqutsinissamut pilersaarut 28
Saattuat pillugit aqutsinissamut pilersaarut 29
Arnarlunniarnermi aqutsinissamut pilersaarut 29
Aalisarnermik aqutsinermi anguniakkat suliniutillu 30
Tunumi ineriartortitsinissamut pilersaarut 30
2025-mi ingerlatat suliniutillu 31
Kujataa pillugu suleqatigiissitaq 32
Ineriartortitsinermut immikkoortitat 50.01.20-mi 32
Inuussutissarsiutinik tapiisarnermut immikkoortortaqarfiup tapiisarneranik misissuineq 35
Inuussutissarsiutinik tapiisarnermut immikkoortortamit aalisartunut tapiissutit 36
Angallammik 6 meterinik tannerusumik pisinermut tapiissutit 36
Umiatsiaaqqamik pisinermut tapiissutit (6 meterit inorlugit) 37
Aallarteqqinnissamut tapiissuteqartarneq 39

Inuussutissarsiutinut attuumassuteqartunik annaasaqarnermi aallarteqqinnissamut tapiissutit 40
Silap pissusaanik pissuteqartumik ajornartorsiornerni aallarteqqinnissamut tapiissutisisinnaaneq . 40
Isaterinermut tapiissutit 41
ESU-mut akiitsunik isumakkeerinninneq 42
Aalisarnerup aninggaasarsiornikkut ineriartornera 43
Avammut niuerutiginerup nalinga 44
Aalisariutinit tunisassiortunit avammut niuernermi akit agguaqatigiissinneri 46
Sinerissap qanittuani aalisarneq 46
Tunisat nalingi 46
Pisuussutinit iluanaarutinut akitsuutit 48
2025-mut pisarineqarsinnaasut tamarmiusut aamma pisassiissutit 50
Pisarineqarsinnaasunik amerlassusiliineq, pisassiissutit pisassiissutinillu atuineq 51
Raajat 51
Kitaa 51
Tunu 55
Nunat tamat akornanni 55
Qalerallit 56
Kalaallit Nunaata Kitaani (avataasiortunut) 56
Tunu 58
Kalaallit Nunaata Kitaa (sinerissamut qanittumut) 59
Saarulliit 62
Avataasiortut 63
Sinerissap qanittua 64
2025-mi Kalaallit Nunaanni aalisakkanut niuerutigineqarsinnaasunut aqutsinermi killiffik 67
Nunanik allanik suleqateqarnerit aalisarnermullu isumaqatigiissutit 71
Nunat immikkoortuini aalisarnermik aqutsineq pillugu kattuffiit 72
NAFO 72
NEAFC 74
NASCO 74
Nunani tamalaani aalisarnikkut suleqatigiinnerit 76
Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiivi 76
Issittup imartaani aalisarneq pillugu nunat assigiinngitsut akornanni isumaqatigiissut CAOFA 77

Nunat marluk akornanni suleqatigiinnerit 78
EU 78
2021-2024-mut siunnersuutit protokolimiittut 79
Savalimmiut 80
Norge 81
Rusland 82
Island 82
Peqatigiilluni Kunngeqarfimmik Tuluit Nunaannik aamma Irlandip Avannaanik paaseqatigiinnissamik isumaqatigiissut 83
Canada 83
Nunavut MOU 84
Naalagaaffiit sineriallit isumaqatigiissutaat 85
Avaleraasartuut 85
Ammassat 86
Suluppaakkat 86
Qalerallit 87
Isumaqatigiissutit pisussaaffiillu allat 87
Ikerinnarsiortunik nakkutiginninneq pillugu isumaqatigiissut 87
Aalisarnermik nakkutilliineq 88
2025-imi nakkutilliinernit suliat 90
Qarasaasianik atuinerulerneq, paasissutissat qarasaasiallu atorlugit nalunaarsuisarnerit 91
Ilanngussaq 1: 2025-mi piginnaatitsissutit 93
Ilanngussaq 2: Aalisarnermut aningaasaliissutinut immikkoortitat 2011 – 2025-mi 101
Ilanngussaq 3: Qinnuteqartup sumi najugaqarnera malillugu agguaassilluni nunap immikkoortuinut inuussutissarsiutigalugu umiatsiaararsortunut tapiissutit agguataarneqarneri, piffissami 2014- 2025-mi . 102
Ilanngussaq 4: Pisarineqarsinnaasut tamarmiusut, pisassiissutit pisassiissutinillu atuinerit 103
Ilanngussaq 5: 2025-mi misileraalluni aalisarnerit pilersinneqartut 119

Siulequt

Aalisarneq tassaavoq Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutit annersaat pingaarnersaallu, Kalaallit Nunaata aningaasaqarnera aalisarnerullugu suliffinnik pilersitsisinnaassusia uuttuutigissagaanni. 2025-mi aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat (Aalisarneq pillugu inatsit) atulerpoq, tassanilu aalajangersarneqarpoq ukiumi qaangiuttumi aalisarneq pillugu Naalakkersuisut nalunaarusiortassasut, Inatsisartunut saqqummiunneqarneqartartussamik.

"§ 53 Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinneranni aalisarnermi ineriartorneq pillugu ukiumoortumik nalunaarut Naalakkersuisut saqqummiutissavaat. Ukiumoortumik nalunaarut Kalaallit Nunaata aalisarnikkut aningaasaqarneranik aamma aalisarnernik aqutsinermik imaqassaaq, tassunga ilanngullugit paasissutissat katersorneqartut taakkulu atorneqarneri pillugit takussutissiaq, aqutsinermi pilersaarutit atuuttut, aqutsinermi pilersaarutit nutarterneqarsimasut aamma allaassutaasinnaasut aamma aalisakkerivinnut inatsisini malittarisassat atuuttut pillugit takussutissiaq tassunga ilanngullugit oqartussaaneq pillugu aalajangersakkat suut atorneqarsimanersut."

Aalisarnermi ukiumoortumik nalunaarusiaq 2025 aalisarnermut inatsisip nutaap ataani nalunaarusiat aappassaraat siullermeerutaallunili aalisarnermut inatsisip atuuttussanngortinneqarnerata kingorna. Nalunaarusiami aalisarnermik aqutsinermi ineriartorneq saqqummiunneqassaaq, tassunga ilanngullugit aqutsinissamut pilersaarusiortarneq inatsisililiortarnerlu, aningaasarsiornerup ineriartornera, nunat tamat akornanni suleqatigiinneq aamma aalisarnermut tunngasutigut isumaqatigiinniarnerit kiisalu aalisarnermik nakkutilliineq. Siunertaavoq aalisarnermik aqutsinerup ineriartortitsinerullu assigiinngisitaartumik imaqarneranik takutitsinissaq.

Siuliini allassimasut tunuliaqutaralugit Aalisarnermi ukiumoortumik nalunaarusiaq Inatsisartunit suliarineqartassaaq soorlu Aningaasaqarnikkut ingerlatsineq pillugu Nassuiaat aamma Nunanik Allanik suleqateqarneq pillugu Nassuiaat Inatsisartunut saqqummiunneqartartut- nunatsinni inuussutissarsiutit pingaarnersaannik aqutsineq pillugu Inatsisartuni politikikkut oqallinnissaq pingaaruteqartutut isigineqarmat.

2025-mi aalisarnermik aqutsinermi inatsisip nutaap atuutilersinneqarnera pingaarnerusutigut sunniullunilu tunngaviusoq. Pingaarluinnartoq tassaasimavoq aalisarneq pillugu inatsit nutaaq 2024-mi akuerineqartoq siornatigullu aalisarneq pillugu inatsimmit 1996-imeersup taartigisaa, inatsisitigut 13-inik allannguuteqarfiusimasoq. Aalisarneq pillugu inatsisip maajimi Inatsisartunit akuerineqarnerata kingorna iluarsartuusseqqinneq aallartippoq nalunaarutinillu nutaanik suliaqarneq aallartinneqarluni. Tassunga atatillugu nutaamik aaqqissuussinissaq toqqarneqarpoq taamaalilluni aalisakkanut ataasiakkaanut nalunaarutit pinnagit siunissami atuuffinnut nalunaarusiortoqartalerluni, Tamatuma inatsisinik ataqatigiissaarinerulernissaq pitsanngorsartussaavaa. Inatsit pineqartoq 2025-mi atuutilersussanngortinneqarnera suliarujussuuvoq, allaffissornermi aaqqissuussinernik tamalaanik tulluarsaanerusoq,

iluarsaaqqinnerusoq nalunaarutinillu nutaanik suliaqarfiusoq taamalu inatsimmik nutaamik inuussutissarsiummut tulluarsaanerulluni. Aammattaaq inatsisip nutaap atuutilersinneqarneranut atatillugu immikkut sulisitsisoqarpoq paasisisitsiniaasoqarlunilu.

Tamatuma saniatigut aqutsinissamut pilersaarutit 2025-mi nalilersorneqaqqissimasut makku Naalakkersuisunit akuerineqarput; Kitaani avataasiorluni qaleralinniarnermi aqutsinissamut pilersaarut aamma Kitaani raajarniarnermi aqutsinissamut pilersaarut.

Naak inatsisip nutarterneqarneratigut aalisarnermut sinaakkutissat pisariaqartinneqartumik nutarterneqaraluartut, suli unamminartunik suliassaqarpoq soorlu inuussutissarsiutinik tapiisarnermut inatsit pisoqalisimasoq. Suliassaqarfik pineqartoq 2025-mi misissuiffigineqarsimavoq, tassunga ilanngullugu oqaluttuarisaaneranut tunngasut.

2025-mi kitaani raajartassanut siunnersuisarnerni pisassatut siunnersuutigineqartartut, pisarineqartartuttaaq ikiliartuinnarput, ilutigisaanillu Tunumi avataasiorluni qaleralittassatut siunnersuutigineqartartut aamma ikiliartuinnarlutik, kitaanili qaleralittassat amerlassusaat taamaaginnarlutik. Aalisagaqassutsit taakku marluullutik Kalaallit Nunaanni aalisarnerup aningaasarsiorfiuneranut pingaaruteqarnerpaajupput taamaattumillu siunnersuinermi ikiliartortitsineq aamma aalisarnerup aningaasarsiornikkut ineriartorneranut aamma pingaaruteqarluni. Naak pisarineqartartussatut siunnersuutigineqartartut ikiliartuinnaraluartut pisuussutinik atuinermi akitsuutitigut isertitat aatsaat taama annertutigipput.Tamatumunnga pissutaavoq saarulliit 2025-mi immikkut akigissaarluinnarnerat. Ukiuni 2020-2025-mut avammut niuernerup nalingini aatsaavissuaq qalerallit saarullinnit akimikkut ingiarneqarput..

2025 -mi ineriartorsimaneq immikkoortumi tullinnguuttumi saqqummiunneqassaaq, tassanilu 2025-mi aalisarnermik aqutsineq annertunerusumik paasisassarsiorfigineqarsinnaavoq. Aalisarnermik aqutsineq tamanit malinnaaffigineqarsinnaaqqullugu nalunaarusiaq inatsisartuni suliarineqareerpat naalakkersuisut.gl aqqutigalugu tamanut saqqummiunneqassaaq.

Atuarluarisi,

Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoq

Peter Borg

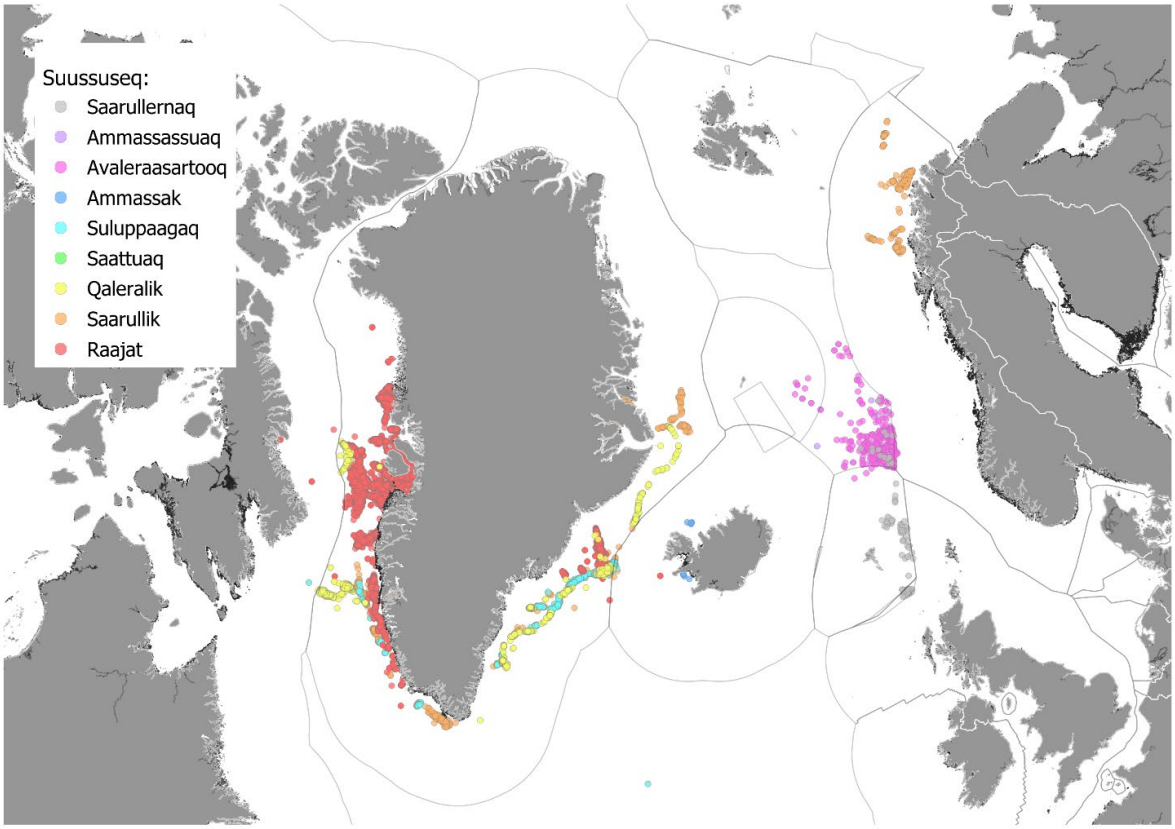
Aallaqqaasiut: Kalaallit Nunaanni aalisarneq naalakkersuisoqarfiullu sulinera

Asseq: Aningaaq R. Carlsen – Visit Greenland

Kalaallit Nunaat imaani inatsisinik atuutsitsinermut isumaqatigiissut aqqutigalugu pisussaatitaavoq naalagaaffiit allat sinerissamut qanittumiittut suleqatigalugit piujuartitsinermik tunngaveqartumik isumalluutinik atuissalluni. Taamaattumik Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfiup nunat tamalaat akornanni Nunap Immikkoortuini aalisarnermik aqutsisoqarfiit suliniaqatigiiffii suleqatigai naalagaaffiillu sinerissamut qanittumiittut aalisagaqassutsit aalajangersimasut pillugit isumaqatigiissuteqarfigisarlugit.

Kalaallit Nunaanni aalisarneq Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani kiisalu naalagaaffiit allat imartaanni nunallu tamalaat imartaanni pisarpoq, soorlu tamanna takussutissiami 1-imi takuneqarsinnaasoq. Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaa sinerissamit avammut 200 sømilinut isorartussuseqarpoq Kitaa Tunulu avissaarfeqarlutik Kujataata avataaniittumik. Tamatuma saniatigut Kalaallit Nunaanni aalisarneq avataasiorluni aalisarnermut (aamma avataani aalisarnermik taaneqartartoq) aamma sinerissamut qanittumi aalisarnermut avinneqarsimavoq (aamma sinersorluni aalisarnermik taaneqartoq). Imartat taakku marluk aallaaviatigut tunngaviusumik titarnerup avataani 3 sømilimi immikkoortinneqarput, taamaattorli aalisarnerit ilaanni malittarisassat allat atuullutik. Takussutissiaq 1-imi Kalaallit Nunaanni aalisarnermi periarfissat takuneqarsinnaapput.

Takussutissiaq 1: 2025-mi Kalaallit Nunaanni aalisarneq.

Inuiaqatigiinnit pigineqartunik Kalaallit Nunaata imartaani aalisakkanik isumalluutinik Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfik aqutsivoq. Aalisarneq pillugu inatsimmi taassumalu malitsigisaani inatsisini tunngaveqartumik ingerlatseriaatsit assigiinngitsut aqqutigalugit aalisarnermik inuussutissarsiuteqartunut pisuussutit atugassanngortinneqarput.

Maannakkut pisut

Kalaallit Nunaanni aalisarnerup ineriartornera ataatsimut isigalugu 2025-p ingerlanerani 2026-mullu ikaarsaarnermi ilorraap tungaanut ingerlavoq, naak ilisimatuussutsikkut siunnersuinermi aalisagaqatigiit ilaat ikileriartoraluartut, soorlu raajanut tunngatillugu, aalisakkalli allat eqqarsaatigalugit ineriartorneq ajunngitsumik ingerlavoq. Matumani immikkut sinerissamut qanittumi avataanilu saarullinniarneq iluarisimaarneqarpoq. Minnerunngitsumillu akigissaartitsineq, maannami saarullik qaleralimmit akigissaarnerulersimavoq, Kalaallit Nunaanni aalisakkani naleqarnerpaamut tullersortaalerluni. Ataatsimut isigalugu aalisakkat akigissaarnerat 2026-mi ingerlaannarpoq naatsorsuutigineqarporlu aamma 2027-mut ikaarsaarnermi taamatut ingerlaannartoqarnissaa, naak ilisimatuussutsikkut siunnersuinermi annertusiartuinnartumik Barentsip Imartaani saarulliit akiisa appariartulernissaat naatsorsuutigineqaraluartoq.

Avataasiorluni qaleralinniarneq suli patajaatsumik ingerlavoq aalisarnermillu aqutsineq piujuartitsinissamik tunngaveqarpoq taamaattumillu Marine Stewardship Council-imit Kitaani aalisarnermi MSC-mik akuersissuteqarnerup ingerlaannarnissaa akuerineqaqqammerpoq. Ilutigisaanik sulissutigineqarpoq MSC-mik akuersissuteqarnerup aamma Tunumi aalisarnermut atuutilernissaa.

Sinerissamut qanittumi qaleralinniarneq aqutsiveqarfik 47-mi; Qeqertarsuup Tunuani, Uummannami Upernavimmilu ingerlanneqartoq ukiuni arlaqartuni annikilliartorpoq, ilisimatuussutsikkullu siunnersuinermit isigalugu ukiuni kingullerni pisarineqartartut ikiliartuinnarlutik, aammattaaq 2012-p kingorna 2025-mi pisat aatsaat taama ikitsigalutik 20.000 tonsiupput, naatsorsuutigineqarporlu 2026-mi pisat ikinnerunissaat. Kattuffiit aalisarnermik ingerlatallit, KNAPK; QAK aamma SQAPK - akornanni qanittukkut isumaqatigiissutigineqarpoq TAC-p appartikkiartuaarneqalernissaa, ilisimatuussutsikkut siunnersuinermut naapertuunnerulersillugu, taamaammat naatsorsuutigisariaqarpoq aalisarnermik aqutsinermi ukiuni tulliuttuni qaleralinniarnerup inuussutissarsiortunit kiisalu Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfimmit suli sammineqarnerunissaa.

Aqutsinermut pilersaarutinik suliaqarneq aningaasarsiutigalugu aalisarnernut tamanut atuuttoq 2026-mi 2027-milu ingerlaannassaaq. 2026-mi aqutsinermut pilersaarummi avataasiorluni sinerissap qanittuani saarullinniarnermut tunngatillugu iluarsartuussisoqarpoq, tassungalu ilanngullugit Tunumi raajarniarnermut uiluinniarnermullu aqutsinermut pilersaarusiornerup suliarineqarneri aallartisarneqarlutik. Aqutsinermut pilersaarusianik pingasunik tamanik

suliaqarnerit 2027-mi ingerlaannassapput, tamatumalu kingorna Kalaallit Nunaanni aningaasarsiutigalugu aalisarneqartartut tamakkerlugit aqutsinermut pilersaarusiorneqassallutik.

2026-mi sammineqarpoq aalisarnermut inatsisip atuutilersinneqarnerata naammassiniarnera, iluarsiissuteqarnikkut nalunaarutitigullu amigaataasunik suliaqarnikkut. Tamatuma saniatigut Aalisarnermut Inatsit annikitsumik allanngortinniarneqarpoq, Naalakkersuisooqatigiinnit kissaatigineqarmat aalisarneq pillugu siunnersuisoqatigiinnik immikkut ilisimasalinnik pilersitsisoqarnissaa, Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit suleriaasiannut sanilliunneqarsinnaasumik. Aammattaaq 2026-p ingerlanerani nalunaarutip teknikkimut tunngasortai tunngaviusumik killeqarfiup iluani raajarniarnermut kilisannermullu tunngasut tulluarsarneqarput.

Inuussutissarsiornermut tapiissutinik aaqqissuussinerit aalisartunut piniartunullu tunngasut 2026-mi nangillugit suliarineqarput naatsorsuutigineqarporlu 2027-mi inatsisissatut siunnersuutit nutaat Inatsisartunut saqqummiunneqarumaartut. Tassunga ilanngullugu 2026-mi Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfimmi sammineqarpoq ESU-mut akiitsunik iluarsaassineq taamatullu akiitsunik pisoqqanik isumakkeerinninnerit, suliarlu taanna ukiuni tulliuttuni ingerlaannassaaq.

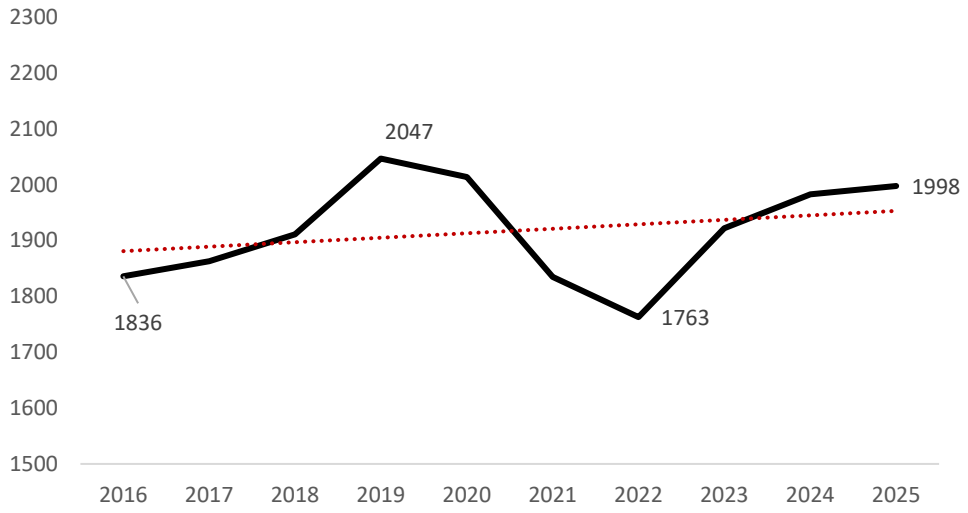
Nunat tamat akornanni suleqatigiinnermut tunngatillugu raajat pillugit Canadamik avitseqatigiinnissamik isumaqatigiinniarnerit kiisalu suleqatigiinnissamik atitunerusumik isumaqatigiissuteqarnissaq 2026-mi suli ingerlanneqarput naatsorsuutigineqarlunilu 2027-mi isumaqatigiinniarnerup naammassinissaa. Aammattaaq avaleraasartuut pillugit naalagaaffinnik sinerialinnut tamanik isumaqatigiinniarneq 2026-mi nangillugu ingerlanneqarpoq. Kalaallit Nunaannit maanna qinnutigineqarpoq Food and Agriculture Organisation-imut (FAO) pituttorsimanngitsumik ilaasortanngornissaq, taamaaliornikkut Aalisarneq pillugu Ataatsimiittartoqatigiit ataatsimiinnerinut nammineerluni peqataasalernissaq siunissami pisinnaalersinniarlugu.

Sinerissamut qanittumi aalisarneq

Sinerissamut qanittumi aalisarneq tassaavoq 3 sømilit iluani niuernikkut isertitaqarfiusumik aalisarneq aamma angallatit 6 meterit inorlugit takissusillit (umiatsiaaqqat) imaluunniit angallatit mikinerusut atorlugit pisartoq (24 meterinit ataallugilluunniit). Tamanna pingaartumik kitaani pisarpoq, taamaattorli Tunumi killilimmik aalisartoqarluni. Sinerissap qanittuani aalisarnermi qassutit ningittakkallu atorneqarnerusarput, aalisarnernili aalajangersimasuni qalorsuit pullatillu atorlugit aalisartoqarluni. Sinerissap qanittuani aalisarneqartut pingaarnerit tassaapput qalerallit, raajat, saarulliit, saattuat nipisaallu, kisianni aalisakkanik allanik arlalinnik annikitsumik aalisartoqarpoq.

Umiatsiaararsorluni aalisartut aalisariutillu amerlassusaat

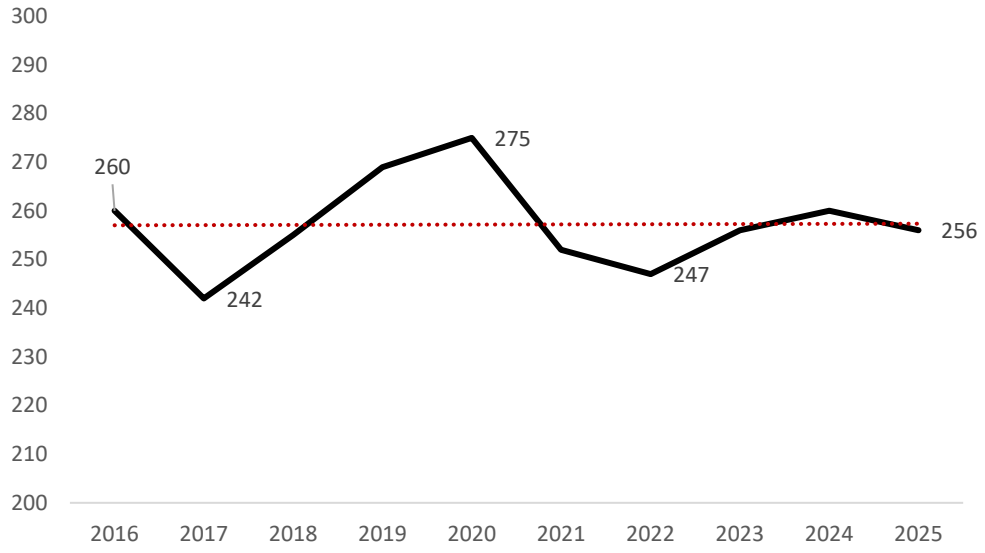
Takusassiami kinguliiniittumi ukiuni 2016-2025-mut umiatsiaararsorlutik aalisartut amerliartornerat takutinneqarpoq. Umiatsiaararsorluni aalisarnermi aalisartartut aamma umiatsiaararsorlutik tamakkiisumik inuussutissarsiutigalugu aalisartartut amerlassusaat assigiinngitsuupput, inuussutissarsiutigalugu, aalisartorpassuit aalisarneq saniatigooralugu isertitsiffissatut ingerlattarmassuk soorlu piniartut. Takussutissiami takuneqarsinnaasutut umiatsiaararsorlutik aalisartut ukiuni 2016-2025-mut 1.763 -init 2.047-nut akornaniittutut amerlassuseqartarsimapput. Ukiut ingerlanerini umiatsiaararsortut amerliartorsimapput 2016-mi 1.836 -init 2025-mi 1.998-inut.Tamatuma assigaa umiatsiaararsorlutik aalisartut 162-inik amerleriarsimanerat imaluunniit 9 %-imik. Taamaattorli ukiut ilaanni nikerartoqarnerusarpoq. Umiatsiaararsortut amerlassusaat 2019-imi amerlanerpaagamik 2.047-iusimapput ikinnerpaagamillu 2022-mi 1.763-iusimallutik. Tassanngaanniit amerlassusaat 2025 tikillugu amerliartoqqilerput. 2024-miit 2025-mut umiatsiaararsorlutik aalisartut 15-inik amerleriarput, tassa 0,8%-it missaannik amerleriarlutik.

Takussutissiaq 2: Umiatsiaararsorlutik

aalisartut amerlassusaasa 2016-2025-mut ineriartornerat

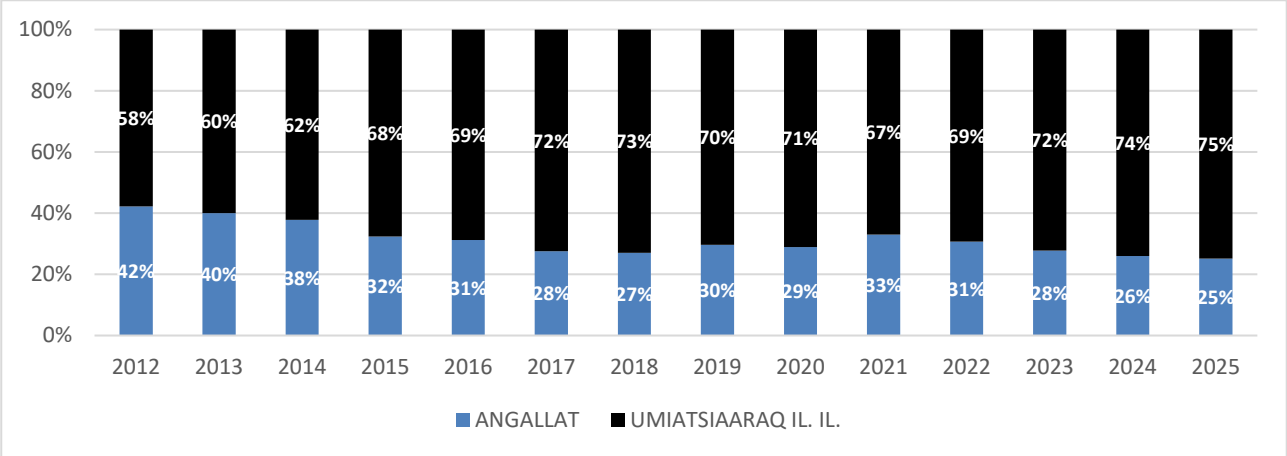
Takussutissiami tullinnguuttumi aalisariutit 6 meterinit takinerusut ukiunilu 2016-2025-mut sinerissap qanittuani aalisarsimasut amerlassusaasa ineriartorsimaneri takuneqarsinnaapput. Ukiup siulianut sanilliullugu takussutissiami sinerissap qanittuani raajarniutit ilaatinneqanngillat, Kitaani raajarniarnermi avataasiortut sinerissamullu qanittumi raajarniarnerit immikkoortinneqartarunnaarmata. Ataatsimut isigalugu aalisariutit (6 meterinit takinerusut) amerlassusaat ataatsimut isigaluni allanngungaarsimanngillat 2016-imi 260-iugamik 2025-milu 256-iullutik. Ukiut ilaanni aalisariutit aalisartut amerlassusaat ikileriartarput soorlu 2017-imi 242-rlutik taavalu 2020-mi amerleriaateqarlutik 275-inut. Taava ikiliartoqqilerput, 2022-mi 247-ullutik 2024-mili arriitsumik amerliartoqqilerput, 260-imiit 2025-milu ikilerialaarlutik 256-inut.

Takussutissiaq 3: Sinerissap qanittuani aalisariutit aalisarnermik ingerlatsisut 6 meteri sinnerlugu takissusillit 2016-2025-mut ineriartornerat, raajarniutit sinersortut ilanngunnagit.

Aqutsiveqarfimmi 47-mi qalerallit qallorneqarsimasut, aalisariutinut 6 meterinit takinerusunut umiatsiaaqqanullu 6 meterit ataallugit takissusilinnut agguataarlugit.

Takussutissiami tullinnguuttumi 2012-imit 2025-mut aqutsiveqarfik 47-imi qalerallit angallatinit 6 meterinit takinerusunit aammalu umiatsiaararsortunit 6 meterit ataallugit takissusilinnit qallorneqarsimasut agguataarsimaneri takuneqarsinnaapput. Takussutissiami takuneqarsinnaavoq aqutsiveqarfik 47-imi angallatit qaleralinnik qalluisartut allanngortut, aalisariutit ikilillutik umiatsiaaqqat amerlillutik. Aqutsiveqarfik 47-mi qalerallit aalisariutinit qallukkat 2012-imi 42%-ioriarlutik 2025-mi 25%-inut appariarsimapput. Paarlattuanik umiatsiaararsortut qallugaat amerleriarsimapput, 2012-mi 58%-init 2025-mi 75%-inut.

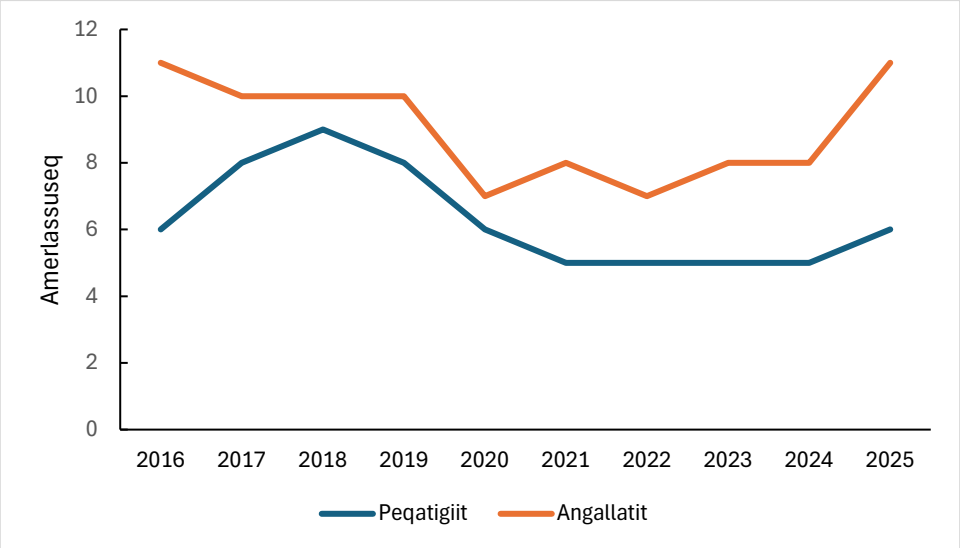

Avataasiorluni aalisarneq

Avataasiorluni aalisarneq tunngaviusumik titarnermiit 3 sømilit avataanit 200 sømilit tikillugit ingerlanneqarpoq kiisalu nunat allat imartaanni aalisarfiusuni pisarluni kiisalu imartami nunat tamat

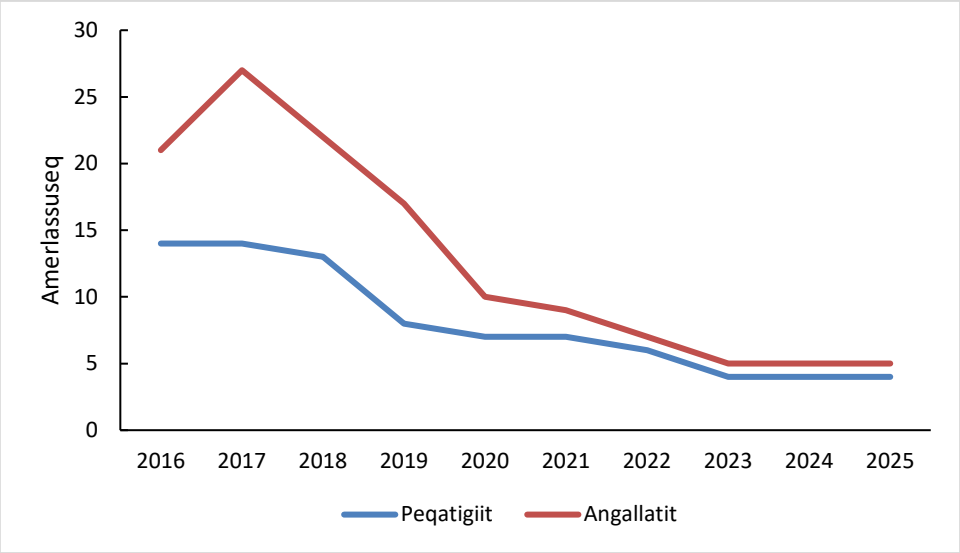
aalisarfianni pisarluni. Imartat marluk taaneqartut kingulliit nunat marluk akornanni isumaqatigiissutit aqqutigalugit, aamma Nunap Immikkoortuini Aalisarnermik Aqutsinermi Suliniaqatigiiffiannut Kalaallit Nunaat ilaasortaanermigut periarfissaqartarpoq. Avataasiorluni aalisarneq Kalaallit Nunaata Kitaani aamma Tunumi angallatit angisuut atorlugit ingerlanneqarpoq. Qalorsuit killilimmillu ningittakkat atorneqarput. Avataasiorluni aalisarnermi pingaarnertut raajat, qalerallit, saarulliit, suluppaakkat kiisalu ikerinnarsiortut soorlu ammassat, ammassassuit avaleraasartuullu aalisarneqarput.

Avataasiorluni aalisarnermik ingerlatsisut (uani ilaanngillat assagiarsunniat, uiluinniat misileraallutillu aalisarnermik ingerlatallit) 2016-miit 2018-mut amerliartorsimagaluarlutik 2021-miit aalaakkaasumik tallimaannaagajupput aalisartut. Kitaani avataasiorluni saarullinniarnermi 2025-mi ingerlatsisut ataatsimik amerleriarput. Taamaasillutik tunumi avataasiorluni aalisarnermik suli ingerlatsisut tallimaapput aamma Kitaani avataasiorlutik aalisarnermik ingerlatsisut aamma tallimaallutik. Kilisaatilli aalisarsimasut amerlassutsimikkut nikerarnerusimapput. Oqaatigisariaqarpoq uani takussutissamiittunut tunngatillugu kilisaatit aalisarnermik ingerlataqartut akuersissummillu atuisut pineqarmata. Taamaasilluni ukiup ingerlaneranni kilisaatit, amerlanerusinnaalluarput ajutoornermik angallammillu attartornermik pissuteqarsimasinnaasut. 2025-mi amutsivimmiinnermik pissuteqartumik attartornissamik ataatsimik akuersisoqarsimavoq. Taassuma saniatigut umiarsuarnik marlunnik nutaanik akuersissuteqartoqarsimalluni. Umiarsuaq ataaseq nalinginnaasumik raajarniartuuvoq.

Takussutissiaq 5: Ingerlatseqatigiiffiit kilisaatillu avataasiorluni aalisarnermik ingerlatallit ineriartorsimanerat, (ATG, CAA, CAS, COD, GHL, HAD, HAL, POC, POK, RED, RNG, USK)-, 2016-miit 2025-imut

2017-2025-mut ingerlatseqatigiiffiit aalisarnermik ingerlatsisut 14-iusimasut 2025-imi sisamanut ikileriarsimapput. Piffissami pineqartumi kilisaatit ikileriarujussuarsimapput, 2017-imi 27-nit 2025-mi tallimaannanngorsimallutik.

Takussutissiaq 6: Piffimmi 2016-miit 2025-ip tungaanut ikerinnarsiortunik (CAP, HER, MAC, WHB)-nik aalisarsimasut ingerlatseqatigiiffiit kilisaatillu amerlassusaasa allanngorneri

Pisassiissutit niuerutigineqarsinnaasut nammineq pigisat (PNNP) atorlugit aalisarneq

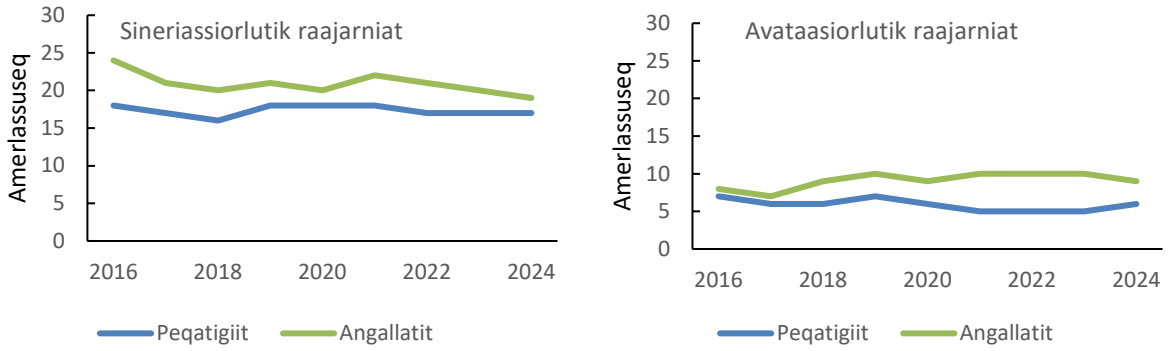
2025 tikillugu raajarniarnermik aqutsineq PNNP-itulli aqunneqarpoq, sinerissap qanittuani aalisarneq avataasiorlunilu aalisarneq immikkoortillugit. Tamatuma saniatigut aqutsiveqarfik 47-mi aalisariut ataaseq sinerissap qanittuani qaleralinniarsimavoq, PNNP-itut aqunneqarluni. Sinerissap qanittuani avataasiorlunilu raajarniarnerit 2025-mi kattunneqarput maannalu aqutsinermi tunngavissat atuuttut assigalugit aqutsisoqarpoq, angallatip angissusaa pingaarutilimmik aalajangiisuusarluni.

Aalisarnermut inatsit nutaaq januaarip aallaqqaataani 2025-mi atuutilersinneqarmat inatsimmi § 28 naapertorlugu aalisakkanik assigiinngitsunik PNNP-imik aalisarneq eqqunneqarpoq, tassunga ilaallutik Kitaani avataasiorluni qaleralinniarneq, Tunumi avataasiorluni qaleralinniarneq. Kitaani sinerissap qanittuani qaleralinniarneq aqutsiveqarfik 47-mi (umiatsiaaqqanut pinngitsaaliissutaanngitsumik) kiisalu Kitaani saattuarniarneq. Aqutsiveqarfik 47-mi umiatsiaararsortut namminneq kajumissusertik naapertorlugu PNNP-imut ikaarsaarsinnaalernikuupput. Aalisartut 450-it 2025-imi taamaaliorsimapput.

Kitaani Tunumilu avataasiorlutik qaleralinniarnermik kiisalu saattuarniarnermik ingerlatallit tamarmik PNNP-mut nuuttussaapput. Taamaalilluni qinnuteqartitsinermik suliaqartoqarsimanngilaq, ingerlataqartulli tamarmik 2024-mi aalisarnernik ingerlataqarsimasut pisassiissutinit pisassaat naatsorsorneqarsimalerput, Aalisarneq pillugu inatsimmi §29 takuuk, ukiut kingulliit tallimat ingerlaneranni ukiut pingasut pissarsiffiunerpaat tunngavigalugit. Aalisartut tamarmik naatsorsuinermi tunngavigineqartut pillugit naammagittaalliuteqarnissaminnik periarfissinneqarnikuupput.

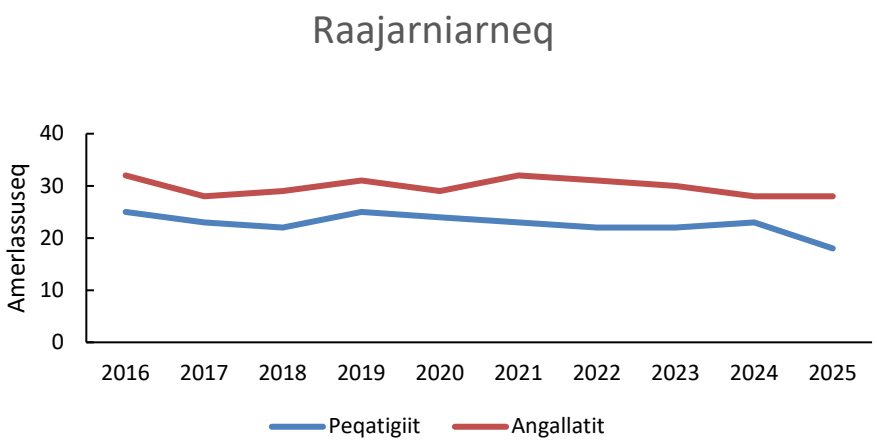
Raajarniarneq

Raajarniarnermi ingerlatseqatigiiffiit kilisaatillu amerlassusaasa ineriartorsimanerat takussutissiami ersippoq. Ukiunilu taakkunani ingerlatseqatigiiffiit kilisaatillu raajarniarsinnaatitaanerminnik atuisimasut kisimik ilanngunneqarsimapput. Sineriassiorlutik raajarniarnermik ingerlatsisut avataasiortunut sanilliukkaanni aalisartoqarnerullutillu angallateqarnerupput. 2016-mit 2024-ip tungaanut sinerissamut qanittumi aalisartut avataasiortullu amerlassusaat.

Takussutissiaq 7: 2016- 2024-mut raajarniarnerup ineriartornera (saamerlermi) avataasiortullu (talerperlermi)

Aalisarnermut inatsisip nutaap akuerissutigineratigut raajarniarnermi atugassaritaasut assigiilerput, angallatit angissusaat aalajangiisuutinnagu taamaattumillu raajarniarnermik aqutsineq ataatsimoortinneqalerpoq, aalisariutit angissusaat aallaavigalugit atugassaritaasut aalajangersarneqartarlutik. Siornatigut ingerlatseqatigiiffissuit arlaqartut sinerissap qanittuani avataanilu aalisarsinnaanissaminnut akuersissummik tunineqartarsimapput, tunisassiorsinnaanissamut akuersissutit eqqarsaatigalugit assigiinngitsunik piumasaqaatitaqartarsimasunik. Tamatuma kingunerisaanik aalisartoq tunisassiorsinnaanissamut akuersissutinik assigiinngitsunik pilik qarasaasiat atorlugit akuersissutinik aaqqissuussami akuersissutinik assigiinngitsunik tunineqartussaavoq. Aaqqissuusseriaatsit 2025-mi ataatsimuulersinnerisigut takussutissiami takuneqarsinnaavoq soorlu ingerlatseqatigiiffiit tallimanik ikileriarsimasut. Ingerlatseqatigiiffik Svalbardip eqqaani aalisartartoq 2024-mi ilanngunneqarsimavoq. Svalbardip eqqaani ullut aalisarfissat ingerlatseqatigiiffinnit 2025-mi atorluarneqarsimanngillat. Tamatuma saniatigut ingerlatseqatigiiffik ataaseq ingerlatseqatigiffimmut allamut 2025-p naalernerani kattussimavoq. Tamanna ingerlatseqatigiiffiit pingasunik ikileriaatigaat. Tamakkuli ingerlatseqatigiiffiuinngillat akuersissutinilli tunisisarnerup qarasaasiakkut pisalernerata malitsigisaanik taamatut naatsorsuisoqarpoq. Taamaasilluni 2024-p 2025-llu akornanni ingerlatseqatigiiffik ataasiinnaq atorunnaarsinneqarpoq, kattunnerup malitsigisaanik pissuteqartumik.

Takussutissiaq 8: 2016-imiit 2025-mut raajarniarnerup ineriartornera. Sanilliutissagaanni 2024 tikillugu sinerissamut qanittumi avataasiorlunilu raajarniarnerit ataatsimoortitaapput.

Misileraalluni aalisarnerit

Aalisarnermik aqutsinerup ilaa pingaaruteqartoq tassaavoq aalisarnerup sammivinnut nutaanut ineriartortinnissaa ilaatigut aalisakkat nutaat, sumiiffiit nutaat, sakkut nutaat assigisaalu ilanngullugit. Naalakkersuisoqarfiup soqutiginartutut isigisai imaluunniit Pinngortitaleriffimmit siunnersuutit pissarsiarineqartut imaluunniit inuussutissarsiortunit siunnersuutit pissarsiarineqartut tunngavigalugit misileraalluni aalisarnerit arlallit ukiut tamaasa aallartinneqartarput.

Misileraalluni aalisarnerit inuussutissarsiortunut aarlerinartortaqarsinnaapput, misileraalluni aalisarnerup aningaasaqarnikkut imminut akilersinnaanera qularnartortaqangaatsiarsinnaammat. Tamatuma kingunerisarpaa misileraalluni aalisarnissap aalisarnermik ingerlatsereersunit salliutinneqarneq ajornera. Aalisartulli pisassiissutinik niuerutaasinnaasunik peqanngitsut misileraalluni aalisarnernut peqataarusullutik qinnuteqartarput, taamaaliornermikkut aalisarnissamut periarfissaqalissagamik.

Misileraalluni aalisarnermit paasisat inernerisa takutissinnaappassuk piffissami sivisunerusumi imminut akilersinnaasumik aningaasarsiutigalugit ingerlannissaannut tunngavissaqartoq, aalisarneq aningaasarsiutigalugu aalisarnermut nuunneqarsinnaanersoq naalakkersuisoqarfimmit misissorneqassaaq. Tinguttuunik avaleraasartuunillu aalisarnerit assersuutaapput misileraalluni aalisarnerit aningaasarsiutigalugit aalisarnermut nuunneqarsinnaasut. Misileraalluni aalisarnerit 2025-mi aallartinneqartut ilanngussami 5-imi allaaserineqarsimapput, pisarineqarsinnaasut tamarmiusut, aalisartut peqataasut aamma pisassiissutinit atorluaanerit ilanngullugit.

Aalisarnermit paasissutissat

Kalaallit Nunaanni aalisarnerniit paasissutissat arlallit katersorneqartarput, assigiinngitsorpassuarni atorneqartartut. Paasissutissat katersorneqartut ilai Pinngortitaleriffik isumaqatigiissuteqarfigalugu katersorneqartarput, taakku ilisimatuussutsikkut siunnersuusiornissamut atorneqartarlutik. Aalisarnerni tamani pisat nalunaarutigineqartussaapput aningaasarsiutigalugu aalisarnerunersoq imaluunniit misileraalluni aalisarnerunersoq aalajangiisuutinnagu.

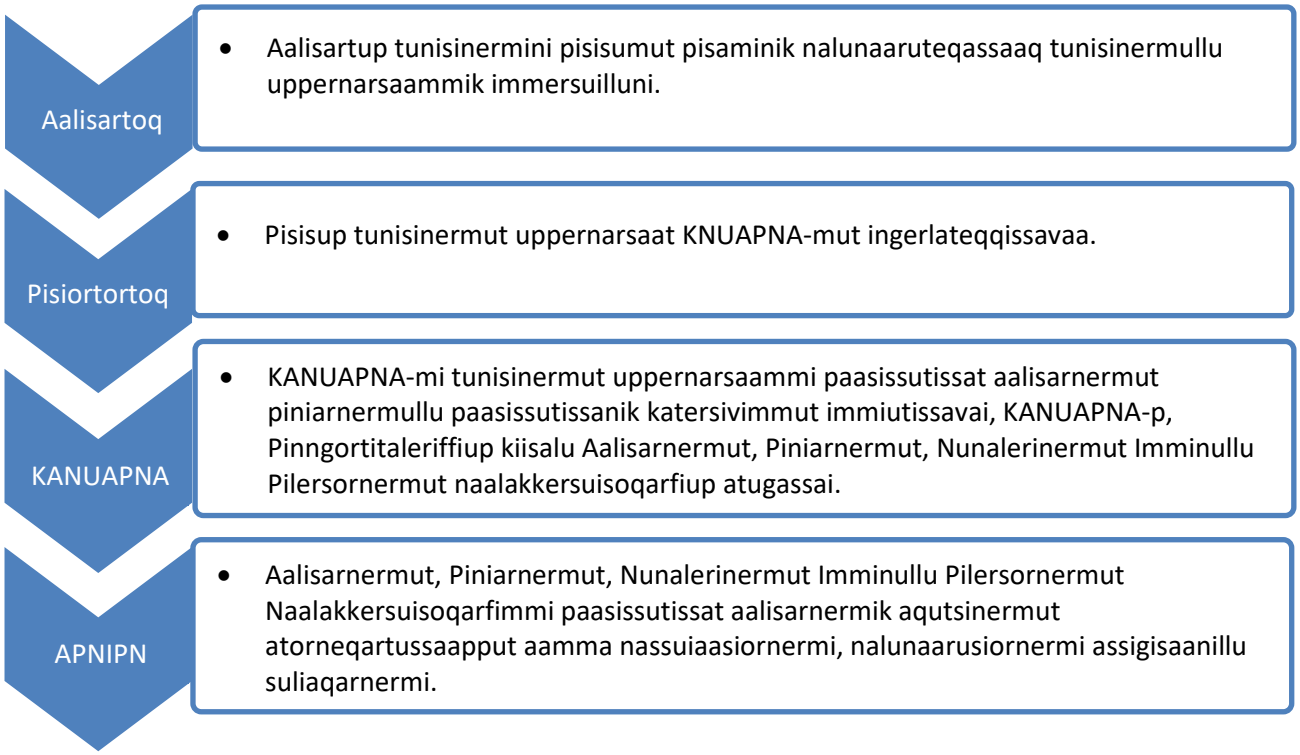
Tunisinermik paasinninneq tassaavoq aalisartup pisisullu akornanni nuusseqatigiinneq. Aalisartup pisaminik pisisumut tunisinerminut atatillugu immersugassaq tunisinermut uppernarsaataasoq immersussavaa. Tulaassinermut uppernarsaammi allassimassapput aalisartoq pillugu paasissutissat, aalisarnissamut akuersissummik pigisaqarneq, angallammut atorneqartumut tunngasut atortullu kiisalu pisat pillugit paasissutissat. Pisanut paasissutissat tassaasinnaapput, sumiiffimmut, piffissamut, aalisakkat sorliit pisarineqarsimanerinut, pisat oqimaassusaannut, kiisalu pisarisuukkanut avalatseqqitanullu. Aalisartup ilanngullugit paasissutissiissutigissavai pisat tunineqanngitsut, assersuutigalugu pisami ilai nammineq tigummiinnarniarnerlugit.

Taamaalilluni sinerissamut qanittumi aalisartunit paasissutissat makkua aqutsinermi atorneqartussat katersorneqartarput:

- Pisat, tassunga ilanngullugit saniatigut pisat
- Atortut, tassunga ilanngullugit assersuutigalugu oqummersat amerlassusaat
- Angallammit, umiatsiaaqqamit, qamuteralannit qimussimilluunniit aalisarneqarnersut
- Aalisarfiup sumiiffia
- Aalisarnerup sivisussusia
- Piffissaq aalisarfiusoq

Tunisineq pillugu paasissutissat pisisup Kalaallit Nunaanni Aalisarnermik Piniarnermillu Nakkutilliisoqarfimmut (KANUAPNA) nassiutissavai. Angallatit 9,4 meterit takinerusulluunniit angallammi nalunaarsuiffimmik allattaaveqarnissamik pisussaaffeqarput. Siunissami aalisariutit tamarmik elektroniskimik angallammi allattaaveqalissapput, maannakkulli amerlanerit angallammi allattaaviit pappiliat atorpaat. Ingerlatseqatigiiffik angallatip allattaavianik immersuinissamut pisussaaffeqarpoq, tunisinerup kingorna akunnerit 48-t qaangiutsinnagit KANUAPNA-mut nassiunneqartussamik. Angallatip allattaavia ilaatigut aalisarnissamut akuersissummik ilaqarpoq aamma angallat atortullu atorneqartut kiisalu pisat pillugit paasissutissanik imaqarpoq. Pisat pillugit paasissutissat assersuutigalugu tassaapput sumiiffik, pisat, piffissaq pillugit paasissutissat, aalisakkat sorliit pisallu amerlassusaat pillugit paasissutissat, kiisalu saniatigut pisat imaluunniit avalatseqqitallu pillugit paasissutissat.

Ukiuni kingullerni angallatit 17 meterinik takinerusut elektroniskimik allattaavinnik pilersorneqartalersimapput. Angallatit amerlanersaasa maanna elektroniskimik allattaavik atorpaat, tamatumalu kinguneranik pappialanut allattaaviit Atorneerukkiartulersimapput.

Takussutissiaq 9: Pisanik tunisinermi paasissutissanik katersineq pillugu takussutissiaq

Angallatip allattaaviit imaluunniit tulaassinermut uppernarsaatit KANUAPNA-mit tiguneqareerpata sulisunit paasissutissat Aalisarneq Piniarnerlu pillugu paasissutissaasivimmut nalunaarsorneqassapput. Paasissutissat taakku KANUAPNA-mit, Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfimmit, Pinngortitaleriffimmit aamma Naatsorsueqqissaartarfimmiit atorneqarsinnaalersarput. Paasissutissat taakku najoqqutaralugit KANUAPNA-mi pisassiissutinit qaqitat nakkutigineqartarput, taamaalillutik piffissaq eqqorlugu aalisarnernik attuumassuteqartunik matusisinnaallutik, Pinngortitaleriffiup paasissutissat taakku misissuinerniillu paasissutissat aalisakkat assigiinngitsut pillugit siunnersuinermut atortarpai aamma Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfiup paasissutissat taakku nalunaarusianik nassuiaatinik assigisaanillu suliaqarnermut atortarlugit. Naatsorsueqqissaartarfiup aalisarneq pillugu kisitsisitigut paasissutissiinissamut paasissutissat atortarpai.

Atuisut ilisimasaannik ilanngussineq

Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfik, KANUAPNA Pinngortitaleriffillu siuliani saqqummiunneqartutut paasissutissarpassuarnik aalisartunit toqqaannartumik pissarsiarineqartartunik peqarput. Taamaattoq aalisarnerup ingerlannerlunneranut tunngaviusut kisitsisit atorlugit nassuiarneqarsinnaaneq ajorput. Sikuunera ilaanni aalisarnermut sunniuteqartaqaaq ukiullu ilaanni soorlu saniatigut pisaqarpallaarneq ilungersunartarpoq. Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfiup aqutsinissamut pilersaarusiortilluni tamatigut inuussutissarsiuteqartunit pissarsiat pilersaarusiornermut ilannguttarpai, pilersaarutinik suliarineqarnermi suleqatigiissitani peqataatillugit. Tamatuma saniatigut aqutsinissamut pilersaarutissaq tamanut tusarniutigineqartarpoq, taamalu kattuffinnit aalisartunillu ataasiakkaanit oqaaseqarfigineqarsinnaasarluni.

Aalisarnerup sunniutai allat pillugit aalisartut ilisimasaat annertuut atorneqarsinnaaqqullugit Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfik 2025-mit sinerissap qanittuani qaleralinniarneq aammalu kitaani saarullinniarneq ukiumoortumik nalunaarusiornermi ilanngunneqartalerput. Inuussutissarsiortut misilittagaat aallaavigalugit nalunaarusiortoqartarpoq paasissutissat apeqqutit akisassat aqqutigalugit oqaloqatigiinnikkulluunniit pissarsiarineqarsimasut aallaavigalugit. Nalunaarusianut tunngaviusarput inuussutissarsiuummi misilittakkat, apeqqutit immersugassat oqaloqateqarnerillu katersat paasissutissanut ilanngunneqartarlutik. Nalunaarusiaq una aqqutigalugu naalakkersuisoqarfimmit aalisartut arajutsisimanngisaat misilittagaallu katersorneqartarput, aqutsinermi atorneqarsinnaanngorlutik taamalu aalisarnerup iluani pisartunut siulittuuteqarnissamut iluaqutaasarput, aalisarnermit paasissutissat allattaaviit tunitsiviillu aqqutigalugit katersat imaaliallaannaq tunniussinnaanngisaannik. Nalunaarusiat TAC pillugu aalajangersaanissani ilaatigut atorneqartarput.

Qalerallit saarulliillu pillugit ukiumoortumik nalunaarusiortoqartarnerata saniatigut misileraalluni aalisarnernit nalilersuinerit kiisalu savalimmiut norskillu imartaanni aalisarnerit pillugit nalunaarusiortoqartarpoq. Nalunaarusianut pineqartunut tunngatillugu ingerlatsisut misilittakkaminnik nalunaaruteqarsinnaapputtaaq.

Tamatuma saniatigut aalisarnermik ingerlatsisut suleqatigiissitani aqutsisoqatigiinnilu peqataasarput. Assersuutigalugu sinerissap qanittuani aalisariutinut 6 meterinit sinnerlugit takissusilinnut pissutsit ilungersunartut suliariniarlugit Aalisarnermik Siunnersuisoqatigiit suleqatigiissitamik 2025-mi pilersitsipput. Suleqatigiissitaq kaammattuutinik Naalakkersuisunut kommuninullu apuussisimavoq. Aalisartut ingerlatsisullu toqqaannartumik peqataatinneqartarnerinut Tunumi ineriartortitsinissamut aqutsisoqatigiit assersuutissaapput.

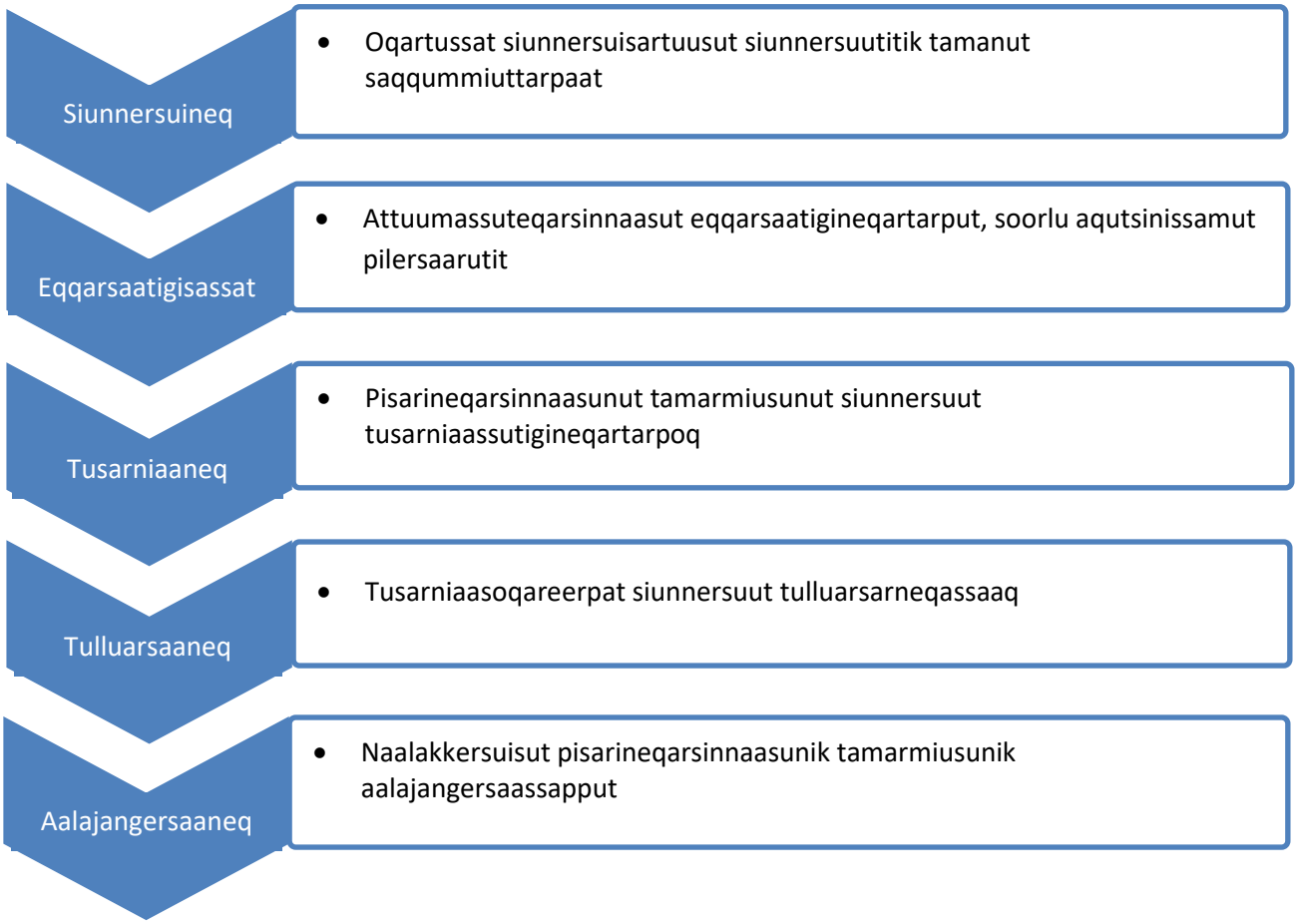
Aalisarnermik aqutsineq

Asseq: Aningaaq R. Carlsen – Visit Greenland

Qupperneq 20 quppernernit 124-(i)nit

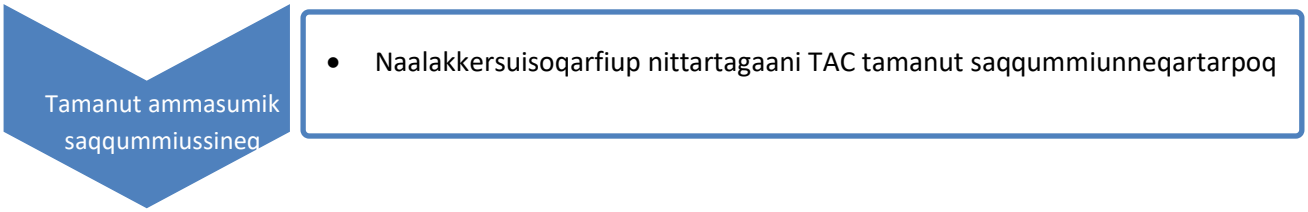
Pisarineqarsinnaasunik tamarmiusunik aamma pisassiissutinik aalajangersaasarnerit

Siunnersuisarfinnit; International Council for the Exploration of the Sea (ICES), Northwest Atlantic Fisheries Organisation-imit (NAFO), ilisimatuussutsikkut siunnersuisoqatigiinnit kiisalu Pinngortitaleriffimmit, aalisagaqassutsinut ilisimatuussutsikkut siunnersuutinik Naalakkersuisut ukiut tamaasa tigusaqartarput. Aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaannit, Aalisarsinnaanermut Akuersissutit Pisassiissutillu pillugit Namminersorlutik Oqartussat Nalunaarutaannit inatsisitigut tunngaveqartumik aamma aqutsinissamut pilersaarutit kiisalu nunat tamat akornanni isumaqatigiissutinit tunngaveqartumik aalisagaqatigiit assigiinngitsut tamarmik qanoq pisassiiffiunissaat Naalakkersuisunit aalajangersaaffigineqartarpoq (total allowable catches - TAC). Aqutsinissami apeqqutit taama ittut, Aalisarnermut inatsit atuuttoq naapertorlugu Aalisarneq pillugu siunnersuisoqatigiinnut tusarniaassutigineqartartussaapput[1]. Aqutsinermi apeqqutit taamaattut Naalakkersuisut nittartagaanni[2] tamanut ammasumik tusarniaassutigineqartarput tusarniaanerlu naammassereeraangat tusarniaanermut akissutit aamma tassani atuarneqarsinnaasarlutik.

[1] Aalisarneq pillugu siunnersuisooqatigiit aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu pilersinneqarput, ilaatigut aalisarnermi soqutigisaqaqatigiinneersunik inuttaqarluni.

[2] Naalakkersuisut.gl

Takussutissiaq 9: Pisassiissutaasunik amerlanerpaanik pisassaqarnissamut akuersissummik (TAC) aalajangersaanermi suleriaatsimut takussutissiaq

2025-mi sinerissamut qanittumi aalisarnerit amerlanersaat paggatassiilluni aalisarneq atorlugu aqunneqarput, aalisartut tamarmik ataatsimut pisassiissutinik aalisarlutik, pisassiissutit nunguppata aalisarneq unitsinneqartussaalluni. Sinerissap qanittuani aalisarnissamut akuersissummik pissarsiniaraanni inatsisinik attuumassuteqartunik naammassinnittoqassaaq kommunillu aqqutigalugit akuersissutinik qinnuteqartoqassaaq, taamaaliornissaq akuersissummik nutarterineruppat. Qinnuteqartorli nutaajuppat, qinnuteqaat Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfimmit suliarineqassaaq. Avataasiorluni aalisarnermi Sullissivik aqqutigalugu aalisarnermut aalajangersimasumut akuersissummik qinnuteqartoqassaaq ukiullu naannginnerani akuersissummi qanoq pisassiisoqarnersoq allanneqarsimassapput, ukiup naannginnerani tamakkerlugit aalisarneqarsimasussat. Avataasiortunut pisassiissutit Akuersissutit Pisassiissutillu pillugit Nalunaarummi piumasaqaatit naapertorlugit Naalakkersuisunit agguaanneqartarput. Avataasiorluni qaleralinniarnermi malittarisassat allaqqasut allaapput, aalisarnermik aqutsineq PNNP-imik aaqqissuussinerup iluaniimmat.

Aalisarnerit aalajangersimasut taakkuninngalu aqutsinerit saniatigut aalisarnermik aqutsineq arlalippassuarnik suliassaqartitsivoq, soorlu aalisagaqatigiinnut aqutsinissamut pilersaarutinik ineriartortitsinerit atuutilersitsinerillu, nunat tamat akornanni aalisagaqatigiit ataatsimoorussat pillugit suleqatigiinnerit isumaqatigiinniarnerillu, aalisarnermi nutaaliorneq suliniutillu, nunap immikkoortuini ineriartortitsineq inuussutissarsiutinut tapiisarnerit, inatsisitigut suliniutit nutaat kiisalu aalisarnermik inatsisit naapertorlugit nakkutilliineq nakkutiginninnerlu.

Inatsisit

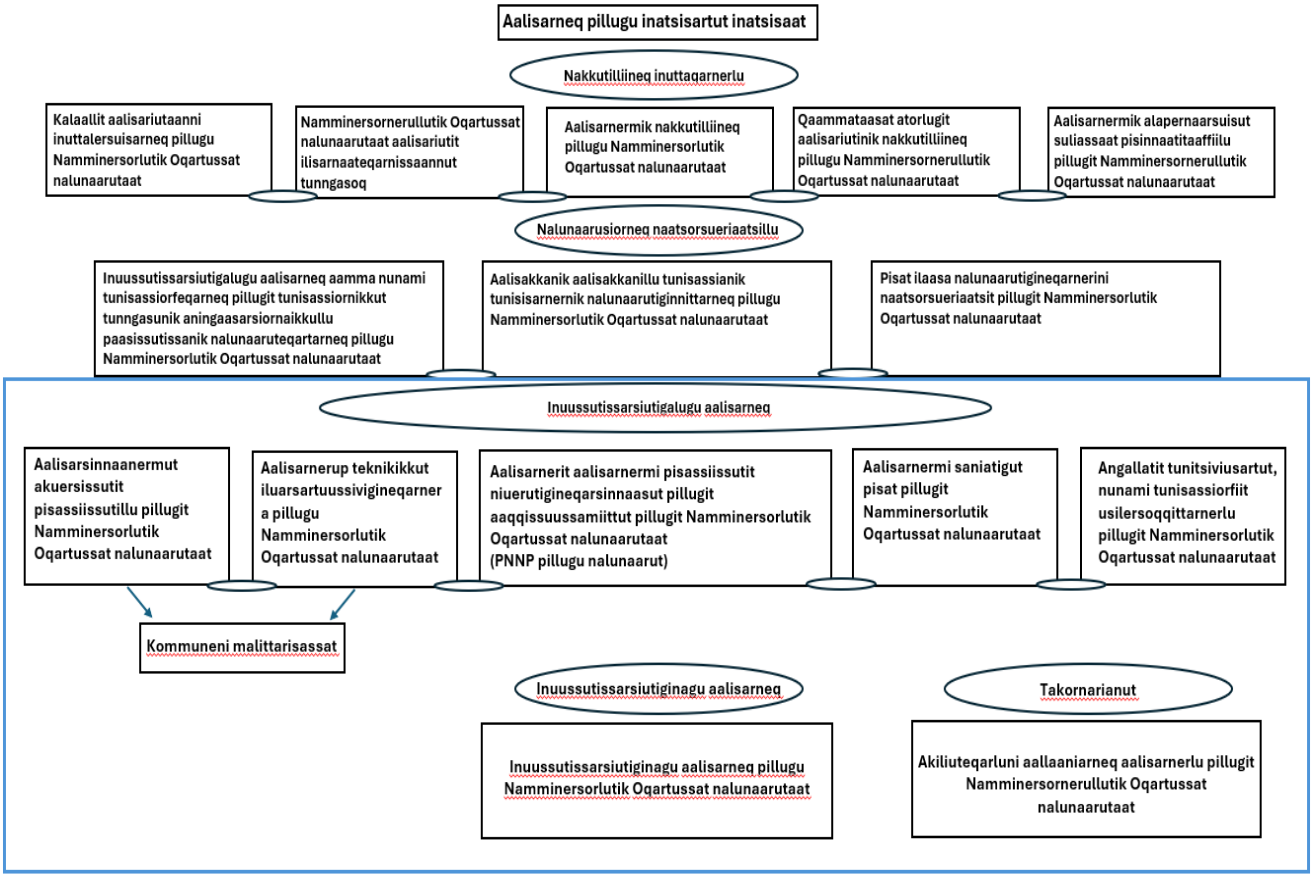
Aalisarneq inatsisit atuuttut malillugit aqunneqarpoq 2024-milu aalisarnermut inatsit nutaaq akuerineqarpoq, 2025-mi januaarip aallaqqaataani atuutilersinneqartoq, tamatumalu malitsigisaanik nalunaarutinik attuumassuteqartunik nutarterineq suliaavoq annertooq. Takussutissiami ataaniittumi 2025-mi aalisarnermut tunngasuni inatsisit takutinneqarput, karsit qalipaatillit tassaallutik Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfimmi Aalisarnermut Immikkoortortap akisussaaffii, nalunaarutillu sinneruttut Kalaallit Nunaanni Aalisarnermik Piniarnermillu Nakkutilliisoqarfimmit akisussaaffigineqarlutik. 2024-mi 2025-milu Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfiup sammivai inatsisinik paasiuminarsaanerit, nalunaarutinik ikilisaanikkut

ingerlanneqartut, soorlu aalisagaqatigiit pillugit nalunaarutit ilaatigut aalisaarsinnaanermut akuersissutit pisassiissutillu pillugit nalunaarummut, aalisarnermit saniatigut pisanut, aalisarnerup teknikkikkut iluarsartuunneqarneranut il.il. ilanngullugit. Suliarineqartut annertusimaqaat 2025-mi aamma 2026-mi nalunaaruteqarpoq ataasiakkaanik suli nutarterneqartussaasunik aamma suliarineqartussaasunik.

2025-miit siumullu inuussutissarsiutigalugu aalisarnermi nalunaarutit atuuttut tallimaassapput.: Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat:

1) Aalisarsinnaanermut akuersissutit pisassiissutillu
2) Aalisarnerup teknikikkut iluarsartuunneqarnera
3) PNNP
4) Aalisarnermi saniatigut pisat
5) Umiarsuit tulaassuiviit, pisanik nuussinerit aamma nunami tulaassiviit

Umiarsuit tulaassiviit, pisanik nuussinerit aamma nunami tulaassiviit pillugit nalunaarut suli suliarineqarpoq aamma naatsorsuutigineqarpoq 2026-ip ingerlanerani atuutilersinneqassasoq.

Takussutissiaq 10: 2025-mi aalisarnermut tunngasuni inatsisit pillugit takussutissiaq, Aalisarnermut Immikkoortortap akisussaaffii karsimi tungujortumik nalunaaqutserneqarsimapput.

Aalisarnermut tunngasuni inatsisit ineriartorneri

2025-mi inatsisinut tunngatillugu suliassaq pingaarneq tassaasimavoq aalisarnermut inatsisip, januaarip aallaqqaataani 2025-mi atuutilersup malitseqartinnissaa. Inatsit maanna piginnaatitsissutitut aalajangersakkanik ataasiakkaanik siornatigornit pingaarutilimmik killilersuigaluartoq Naalakkersuisut suliassaqarfinni assigiinngitsorpassuarni suli inatsisinik atuutsitsisussaapput nalunaarutitigut atortuulersinneqartartunik.

Tassunga atatillugu Naalakkersuisut aalisarnermut inatsisip aaqqissuunneqarneranik allannguissallutik aalajangerput. Manna tikillugu aalisakkat ataasiakkaat suliaqartoqartarpoq (assersuutigalugu *Saattuarniarneq pillugu nalunaarutit*)aamma nalunaarutinik atuuffiit aallaavigalugit suliaasunik, soorlu (*Piujuartitsineq siunertaralugu aalisarnerup teknikkikkut iluarsartuussivigineqarnera pillugu nalunaarut*). Taamatut aaqqissuussisimanerup kingunerisinnaavaa ilaatigut nalunaarutinik qaleriisitsisinnaaneq imaluunniit malittarisassap aalajangersimasup ajornartorsiortitsilernera.Aammattaaq taamatut aaqqissuussisimanerup kingunerisaanik malittarisassat aalajangersimasut atuisunut takujuminaassinnaasarput, aalisagaqatigiinnut nalunaarutini aalajangersagaq allassimanersoq imaluunniit atuuffik pillugu nalunaarummeersuunersoq taamaammallu inatsisit atuisussamut piuminarsagaanatik.

Pissutsit taakku kingunerisaannik Naalakkersuisut aaqqissuusseriaatsimi assigiissaarissallutik aalajangerput, taamaalillutik "aalisagaqatigiinnut nalunaarutit" atorunnaarlutik taamaallaallu tassaalerlutik "atuuffinnut nalunaarutit". Taamaalilluni aalisagaqatigiinnut aalajangersimasunut malittarisassaqartitsineq nalunaarusioriaatsimut taaneqartumut kingullermut allanngortinneqarpoq.

Tamanna tunngavigalugu nalunaarutit uku atorunnaarput: Sinerissap qanittuani qaleralinniarneq pillugu, Nipisanniarneq pillugu, Eqalunniarneq pillugu, Saattuarniarneq pillugu, Kapisilinniarneq pillugu aamma Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani raajarniarneq pillugu nalunaarutit.

Tamatuma saniatigut *Aalisarsinnaanermut akuersissutit pisassiissutillu pillugit nalunaarut* aalisarneq pillugu inatsit nutaaq malillugu iluarsineqarpoq, taamaalillutik uku ilanngunneqarlutik,

- akuersissut angallammut atuutilersinneqartarunnaarluni aalisartumut atuutilersinneqartalerpoq,
- akuersissutit suulluunniit piffissalerneqartalissasut, aamma
- PNNP mik aaqqissuussinermi akuersissutinut malittarisassiortariaqarsimaneq.

Piujuartitsineq siunertaralugu aalisarnerup teknikikkut iluarsartuussivigineqarnera pillugu nalunaarut taarserneqarpoq *Aalisarnerup teknikkikkut iluarsartuussivigineqarnera pillugu nalunaarummik*, malittarisassanik nalinginnaasunik imalik, soorluttaaq aalisagaqatigiinnut aalajangersimasunut aalajangersakkat tassani nalunaarummiittut.

Aalajangersakkat aalisarsinnaanermi sumiiffitsigut, piffissatigut atortutigullu killilersuisunik imallit nalunaarummi immikkoortinneqarput.

Sumiiffinni killilersuinermi malittarisassanut tunngatillugu makkua taaneqarsinnaapput,

- angallatit maanna usitussutsikkut (BT) aamma takissutsikkut (l.o.a.) piumasaqaatinik naammassinnittussaalernikuupput,
- taaguut ”bruttoregistertons” atorunnaarnikuuvoq,
- tunngaviusumik titarnermiit 3 sømilit iluanni aalisarsinnaaneq maanna angallatinut 120 BT-it aamma 24 meterinik tamakkiisumik takissusilinnit minnerusunut taamaallaat akuerisaavoq, raajarniartut eqqaassanngikkaanni, matumani 1.000 BT aamma 40 meterinik tamakkiisumik takissuseqartussatut killeqarput uiluinniarnermili angissutsitigut killilersui soqanngilaq.

Aalisarnermi atortunut tunngasuni makku taaneqarsinnaapput,

- imaani uumassusillit ataqatigiiaarneri mianerisassat pillugit aalajangersakkat nutarterneqarput,
- uumatitsivinnik angallatinillu uumatitsivinnik atuinermut malittarisassaqartitsineq eqqunneqarpoq, aamma
- atortut annaaneqarsimasut amerlassusiinik killilersuiniarluni malittarisassanik sukaterisoqarpoq.

PNNP-mik aaqqissuussineq pillugu nalunaarummut nutaamut tunngatillugu ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq, tassani aalisarnermut inatsimmi aalajangersakkat PNNP-mik aaqqissuussinermut atasut aalisarnerni pisassiissutinit pisat agguaanneqartarnerinut tunngasut aamma inatsimmi pisassiissutinit pigisanik, suliariumannittussarsiuussinissamut aalajangersakkat sukumiisumik allassimapput/taakkununnga tunngatillugu Naalakkersuisunut suliassanngortoqarsitsisoqarsinnaanera eqqarsaatigalugu.

Aalisarnermi saniatigut pisat pillugit nalunaarut aamma *Umiarsuit tunitsiviit, usinik nuussisarneq tunisassiorfiillu pillugit nalunaarut* 2026-*mi atuutilersinneqarnissaat naatsorsuutaavoq*.

Asseq: Julius Nielsen, Pinngortitaleriffik

Aqutsinermut pilersaarutit

Aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni[3] Kalaallit Nunaanni aalisarnermik aqutsinissamut pingaarnertigut sinaakkutissanik aalajangersaasoqarpoq. Inatsisip siunertaraa aalisakkat naleqquttumik ilisimatuussutsikkullu illersorneqarsinnaasumik iluaqutigineqarnissaasa qulakkeerunneqarnissaat. Aalisagaqartuaannarnissaa kinguaassiortuarnissaallu aaqqissuulluakkamik ukiullu qanoq ilinera apeqqutaatillugu nalinginnaasumik ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit naapertorlugit pitsaanerpaamik iluaquteqarnissaq aamma inuiaqatigiit peqqissuunissaannik pisariaqartitsineq pingaartinneqassapput.

Tamatuma saniatigut inuussutissarsiutigalugu aalisarnermi pisarineqarsinnaasut aalisarnermilu pisinnaasaqassutsip imminnut ataqatigiinnissaat kiisalu aalisarnermik inuussutissarsiuteqarnermi suliffissuarni suliareqqiisarfiusuni inuussutissarsiutinilu allani inuussutissarsiummut attuumassuteqartuni aningaasarsiornikkut suliffissaqartitsiniarnikkullu pingaartinneqassapput.

Taakkua tunuliaqutaralugit aqutsinissamut pilersaarutinik suliaqarneq tassaavoq aalisarnermik aqutsinermut ilaasoq pingaarutilik, aalisarnermik aqutsinermik kinguneqarluarnerusumik patajaannerusumillu qulakkeerinnittuummat, inuiaqatigiinnut kalaallinut tamanut iluaqutaasumik aalisakkatigut isumalluutinik ataatsimoorussanik sapinngisamik pitsaanerpaamik iluaquteqarniarnermi. Aqutsinissamut pilersaarutit aalisarnermik inuussutissarsiuteqartut, Pinngortitaleriffik aamma Kalaallit Nunaanni Aalisarnermik Piniarnermillu Nakkutilliisoqarfik suleqatigeqqissaarlugit suliarineqarput. Soqutigisaqaqatigiinnit attuumassuteqartunit tamanit sinniisuuffigineqartumik suleqatigiissitamik pilersitsisoqarpoq, Kalaallit Nunaanni aalisarneq pillugu

[3] Aalisarneq pillugu inatsisartut inatsisaat nr. 18, 31. oktober 1996-imeersoq: Itl 18 1996

aqutsinissamik pilersaarusiornermut najoqqutassanik aalajangersariikkanik suliaqarlutillu iluarsiissuteqartartussanik[4].

Aalisarneq pillugu Siunnersuisooqatigiit suleqatigalugit aqutsinissamut pilersaarutit suut ukiuni aggersuni suliassaanersut kiisalu aqutsinissamut pilersaarutit suut suliarineqassanersut ukiut tamaasa aalajangiiffigineqartarput. Taakkununnga atatillugu tulleriiaarinissamik nalunaarsuinerit Aalisarneq pillugu Siunnersuisooqatigiit peqatigalugit nutarterneqartarput.

Aqutsinissamut pilersaarutit nutartikkat marluk 2025-ip ingerlanerani 2026-mi atulersinneqartussat naammassineqarsimapput. Taakku saniatigut nipisat pillugit aqutsinissamut pilersaarut nutarteqqinneqartoq naatsorsuutigineqartorlu piffissap aalisarfiusup 2026-ip aallartinnginnerani atuutilersinneqartussaq. Tabel 1-imi aqutsinissamut pilersaarutit tamarmik 2025-mi atuuttut takuneqarsinnaapput aamma Tabel 2-mi 2026-mi atulersinneqartussat aqutsinissamut pilersaarutit takuneqarsinnaapput (aqutsinissamut pilersaarutit Naalakkersuisut nittartagaanni[5] takuneqarsinnaallutillu aaneqarsinnaapput):

Tabel 1: Aqutsinissamut pilersaarutit 2025-mi atuuttut

Suussusia	Aalisarfiit i	Sumiiffik	Piffissaq atuuffiusoq
Nipisaat	Sinerissap qanittua	Kitaani	2021-2025
Kapisillit	Sinerissap qanittua	Kalaallit Nunaat tamakkerlugu	2021-2025
Qalerallit	Avataasiortut	Tunumi	2023-2027
Saarulliit	Avataasiortut	Kalaallit Nunaanni	2025-2029
Saattuat	Avataasiortut aamma Sinerissap qanittuaniittut	Kitaani	2025-2029
Suluppaakkat	Avataasiortut	Tunumi	2025-2029
Qalerallit	Sinerissap qanittuaniittut	Kalaallit Nunaanni	2025-2029
Raajat	PNNP	Kitaani	2021-2025
Qalerallit	PNNP, Avataasiortut	Kitaani	2021-2025

Tabel 2: Aqutsinissamut pilersaarutit 2026-mi atuutilertussat

Suussusia	Aalisarfiit	Sumiiffik	Killiffik	Piffissaq atuuffiusoq
Qalerallit	Avataasiortut (PNNP)	Kitaani t	Nutartigaq	2026-2030
Raajaat	PNNP	Kitaani	Nutartigaq	2026 - 2030
Nipisaat	Sinerissap qanittuaniittut	Kitaani	Nutartigaq	2026-2030

[4] Kalaallit Nunaanni aalisakkanut assigiinngitsunut aqutsinissamik pilersaarutinut najoqqutassat:

[5] Aqutsinissamik pilersaarutit

Kitaani avataasiorluni qaleralinniarnermi aqutsinissamut pilersaarut

Kitaani avataasiorluni qaleralinniarnermi aqutsinissamut pilersaarut 2025-mi nutarterneqarpoq. 2018-imiilli aalisarnermik aqutsinissamut pilersaaruteqalerpoq aqutsinissamulli pilersaarut kingulleq 2021-miilli atuussimavoq 31. december 2025-milu atorunnaarluni. Nutarterneqarnera januaarip aallaqqaataani 2026-mi atuutilissaaq. Aqutsinissamut pilersaarummi Ilisimatuussutsikkut siunnersuineq NAFO-mit tunniunneqartarpoq siunnersueriaatsimilu nutaami amerlassutsit aalajangersimasuujunnaarsinneqarsimapput, taarsiulluguli pisanut takussutissiat arlallit taakkulu aalisagaqassutsip ineriartorneranut kingunerisinnaasai takutinneqarlutik. Ilaatigut pineqarpoq qanoq ilinerani pissutsit immikkorluinnaq ittut atuutissanersut. Pissutsit immikkorluinnaq ittut TAC-mik aalajangersaanermut atorneqartarput. Pisuni taamaattuni Aalisarnermut Siunnersuisoqatigiit isumasiorneqartassapput. Allannguutit taakku kingunerisaannik aalisagaqatigiit ikiliartulersillugit immikkut iliuuseqarsinnaanissamut periarfissaqarnerulissaaq.

Allannguutit allat aalisakkamut pineqartumut aalisagaqatigiinnullu pineqartunut paasissutissanik taakkulu sinerissap qanittuani qaleraleqassutsimut attuumassutaat pillugit paasissutissanut tunngapput.

Aqutsinissamut pilersaarut 2030 ilanngullugu atuutissaaq.

Kitaani raajarniarnermi aqutsinissamut pilersaarut

Kitaani raajarniarnermut aqutsinissamut pilersaarut 2025-mi nutarterneqarpoq. 2010-miilli aalisarnermut aqutsinissamut pilersaaruteqalerpoq aqutsinissamullu pilersaarut kingulleq 2021-mili atuussimavoq 31. december 2025-milu Atuukkunnaarluni. Nutartigaq januaarip aallaqqaataani 2026-mi atuutilissaaq. Aqutsinissamut pilersaarummi tassani annertunerusumik allannguisoqarsimanngilaq, tamannalu aqutsinissamut pilersaarutip sivisuumik atuussimanerata erserneraa. Allannguutit pineqartut tassaasimapput TAC-nik aalajangersaanermi immikkorluinnaq pisut nassuiaataasa erseqqissarnerat. Taakku TAC-mik aalajangersaanermut malittarisassanit sallaannerusumik iliortoqarsinnaanera qaqugukkut periarfissaanersoq nassuiarpaat. Pisuni taamaattuni Aalisarnermut Siunnersuisoqatigiit isumasiorneqartassapput. Pisunik erseqqissaanerit pioreersut saniatigut immikkorluinnaq pisunik nassuiaatinik saniatigut marlunnik ilanngussisoqarsimavoq, aalisagaqassutsini ajortumik ingerlasoqartillugu iliuuseqarnerusinnaanermut tunngasunik.

Immikkoortumik nutaamik, aalisagaqassuseq aalajangersimasumut pippat Kalaallit Nunaata aalisagaqassutsip ajortumik ineriartornerata ataatsimut aaqqiissutissarsiornissaanut Canadamik isumasiuinissaanut nassuiaasumik ilanngussisoqarsimavoq.

Aqutsinikkut suliniutit allat pillugit immikkoortumik ilanngussisoqarpoq aalisarnermi raajaaqqat pisarineqartartut annikinnerpaaffigilernissaannut inuussutissarsiornermi suliniuteqarnissamut tunngasumik. Aqutsinissamut pilersaarut 2030 ilanngullugu atuutissaaq.

Saattuat pillugit aqutsinissamut pilersaarut

Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfiup saattuarniarnermik inuussutissarsiuteqartut peqatigalugit Kitaa tamakkerlugu saattuarniarnermi aqutsinissamut pilersaarut nutartersimavaat. Aalisarnermut inatsit nutaaq aamma inuussutissarsiortunit kissaatigisat tunngavigalugit allannguutissat tassani nassuiarneqarput. Suleqatigiissitap ilaatigut atuuffissaa nutartersimavaa taamaalilluni 1/1-2025-miit 31/12-2029-mut atuuttussanngorlugu. Aqutsiveqarfiit nutarterneqarput, sumiiffiit avataasiorfiusut sineriassorfiusullu aqutsiveqarfimmut ataatsimoortinneqarsimammata, tamatumalu kingunerisaanik aqutsiveqarfiit aqqanik-marlunniit arfinilinnut allanngortinneqarsimallutik. Pinngortitaleriffiup sinerissamut qanittumi avataanilu aalisarnermut siunnersuisarneq ingerlatiinnassavaa. Siusinnerusukkut immikkoortoq 4 "Misissuinermit paasissutissaqanngilaq - aalisarneq pillugu paasissutissat annikipput imaluunniit peqanngilaq" aqutsiveqarfinni peerneqarpoq taarsiullugulu sinerissap qanittuaniittunut ilanngunneqarlutik. Allannguutip taassuma kingunerisaanik Kitaani misiligutaasumik saattuarniartoqarsinnaajunnaarpoq. Sumiiffinni avataani sinerissallu qanittuani aalisarfiusuni siunnersuiffiusartuni Naalakkersuisut pisassiissutinik aalajangersaagaangata siunnersuineq TAC-mut tamarmiusumut ilanngunneqartassaaq. Nuummi / Paamiuni aqutsiveqarfimmi matoqqatitsisarneq pilerseqqinneqarsimavoq. Allunaasamik arrorsinnaasumik atuinissamut (escape window) tunngatillugu ilanngussaq suleqatigiissitap inassuteqarneratigut nutarterneqarpoq.

Arnarlunniarnermi aqutsinissamut pilersaarut

Arnarlunniarnermi aqutsinissamut pilersaarut 2025-mi nutarterneqarpoq. Aqutsinissamut pilersaarut 2026-mi martsimi akuerineqarpoq. 2014-imiilli aalisarnermi aqutsinissamut pilersaaruteqalerpoq aqutsinissamullu pilersaarut kingulleq 2021-mili atuussimavoq 2026-milu februarimi atuukkunnaarluni. Nutartigaq 15. marts 2026-mi atuutilissaaq. Aqutsinissamut pilersaarummi tassani annertunerusumik allannguisoqarsimanngilaq, tamannalu aqutsinissamut pilersaarutip sivisuumik atuussimaneranik ersersitsivoq. Allannguutit tassaapput atuuffissaata 2026-2030-mut nutarternera, inatsit inatsimmut atuuttumut nutaanerpaamut naapertuutilersillugu nutarsarneqarpoq, ilisimatuussutsikkut siunnersuinermut aalajangiinissamut najoqqutaq atorunnaarsinneqarpoq, saniatigut pisarineqartut pillugit suleqatigiissitamik pilersitsisoqassaaq, sikuuvallaarnerata kingunerisaannik aalisarnerup matunissaanik kinguartitsinissamut periarfissaq kiisalu sumiiffinnut eqqugaasunut ukiumut pisassiissutinik 20 tonsinik immikkoortitsinissamik periarfissaq ilanngunneqarpoq.

Saniatigut pisarineqartut ikinnerulersinniarlugit suliaqartussamik suleqatigiissitamik pilersitsisoqassaaq. 2026-mi piffissap nipisanniarfiusup aallartinnissaa sioqqullugu suleqatigiissitami ataatsimiinneq siulleq ingerlanneqassaaq. MSC-mik nalunaaqutsiinerup pigiinnarnissaanut tunngatillugu tamanna suliaq immikkut pingaaruteqarpoq.

Ukiut kingulliit sikuusarsimaqaaq, qassuserniarnerlu aalisartunut ajornarsisivittarsimalluni, taamaalillunilu ullut aalisarfiusussat annaaneqartarlutik. Aqutsinissamik pilersaarummi allaaserineqarpoq, sikuuneranut pissutsit pissutigalugit aalisarneq ulluni qulini ataqatigiissumik uninngasimappat, aalisarnermik matusinissaq kinguartinneqarsinnaasoq. Ullut aalisarfiusinnaanngitsut amerlaqataannik aalisarnerup matunissaa kinguartinneqarsinnaavoq. Aqutsiveqarfinnut ukiup siuliani sikumik pissutsinit eqqugaasimasunut, ullunilu ataqatigiissuni minnerpaamik qulini tunisiffiusinnaasimanngitsunut, pisassiissutit tamarmiusut agguaasseriaaseq malillugu agguaanneqannginnerini 20 tonsinik agguaanneqarsinnaasunik immikkoortitsisoqartarpoq.

Aalisarnermik aqutsinermi anguniakkat suliniutillu

Kapitalimi uani aalisarnermik aqutsinermi 2025-ip ingerlanerani anguniakkani suliniutinilu naammassineqarsimasut assigiinngitsut eqqartorneqassapput.

Tunumi ineriartortitsinissamut pilersaarut

Tunumi aalisarnermik ineriartortitsinissamut pilersaarut 2024-2030 Naalakkersuisunit 2024-mi akuerineqarpoq. Pilersaarummi takorluugaq tassaavoq aalisarnerup aningaasarsiornikkut, inuuniarnikkut ilisimatuussutsikkullu piujuartitsisumik ineriartortitsinerup qulakkeerneqarnissaa, Tunumi imminut napatinnermut, imminut pilersornermut suliffissaqarnermullu iluaqutaasussat.

Takussutissiaq 11-mi takuneqarsinnaasutut ineriartortitsinissamik pilersaarut qulingiluanik anguniagaqarfiusoq suliarineqarsimavoq. Anguniakkat tamarmik piffissami pilersaaruteqarfiusumi 2024-2030-mi tigussaasunik suliassaqarfiullutillu suliniuteqarfiussapput.

***Anguniagaq 1**: Aalisarnermit misilittakkanik katersineq*

***Anguniagaq 2:** Aalisarnermit atortunik sakkussanillu pitsanngorsaanerit*

***Anguniagaq 3:** Tunumi aalisarneq pillugu paasissutissatut katersanik ilisimasanillu pitsanngorsaanerit.*

***Anguniagaq 4:** Tunitsiveqarnermik ineriartortitsineq*

***Anguniagaq 5:** Tunumi aalisarnerup aqutsinikkut sinaakkutissiorneranik pitsanngorsaaneq.*

***Anguniagaq 6:** Tunumi attaveqaatinik pitsanngorsaaneq*

***Anguniagaq 7:** Tunumi sinerissap qanittuani aalisarnermik imminut akilersinnaanerulersitsinissaq*

***Anguniagaq 8:** Aqutsisooqatigiinnik ineriartortitsinissamik pilersaarummik atuuttussanngortitsisussanik pilersitsineq*

***Anguniagaq 9:** Tunumi aalisarnermi ineriartortitsilluni nutaaliorlunilu suliniutinik aallartitsinerit*

Takussutissiaq 11: Ineriartortitsinissamut pilersaarummi pingaarnertigut anguniakkat

2025-mi ingerlatat suliniutillu

Ineriartortitsinissamut pilersaarummi aalajangersarneqarsimavoq pilersaarummi anguniakkat anguniakkallu ilaat pillugit ukiumoortumik nalunaarusiortoqartassasoq. 2025-mi ingerlatanik suliniutinillu 2024-mut tunngasunik nalunaarusiortoqarsimavoq kiisalu ineriartortitsinissamut pilersaarummi anguniakkap killiffianut takussutissiortoqarluni. 2025-mi ingerlatat suliniutillu pillugit nalunaarusiaq 2026-mi saqqummissaaq.

2025-mi Tunumi aalisartut isumasioqatigiissinneqaqqipput. Isumasioqatigiinneq Tasiilami ingerlanneqarpoq.

Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfiup assersuutigalugu kontomut 50.01.20-mut tunngatillugu Tunumi aalisarnermut killiliussat saqqummiuppai, aalisartut tassani aalisarnermi atortunik allani attuumassuteqartunik qinnuteqarsinnaallutik. ESU-mit piumasaqaatit eqqartorneqarput. Mekanikeri peqataavoq motoorimillu qanoq paarsinissaq ilinniartitsissutigalugu. Tunisassiortut / tulaassani pisisartut tunitsivinni pissutsit assigiinngitsut, soorlu containerit, ammasarfiit aammalu aalisartut assartuisarnermut tunngatillugu tunisassiortunut kissaataat saqqummiuppaat. Aalisarnermi siunnersortip APISI-mi sillimaniarnermut pikkorissartitsinernullu tunngasut ataatsimut isigalugit Kalaallit Nunaanni Tunumilu suliani saqqummiuppai. Pinngortitaleriffiup qalerallit, saarulliit, nipisat

saattuallu pillugit suliatik ilisimasatillu saqqummiuppaat. Kommunittaaq Tunumut tunngatillugu suliami killiffia saqqummiuppaa.

Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfik aalisartunik, kommunimiit tunitsivinniillu inuttaqartumik aqutsisoqatigiinnik pilersitsisimavoq, taakkulu Naalakkersuisoqarfik peqatigalugu akisussaaffigissavaat ineriartortitsinermut pilersaarummi suliniutit malinnaanissaat kiisalu nalilersuinissaq, 2031-miillu pilersaarummut nutaamut missingersuusiornissaq. Aalisarnermi ineriartortitsinermut aqutsisoqatigiit (SG Tunu) ataasiarlutik 2025-mi decemberimi ataatsimiipput.

Kujataa pillugu suleqatigiissitaq

Kujataani aalisarnermik aallaaveqarluni ineriartortinneqarsinnaasunik suliaqartussamik suleqatigiissitamik 2022-mi Naalakkersuisut pilersitsipput, suliassiissutitaqartumik. Suleqatigiissitami siunertaavoq Kujataani aalisarnerup piniarnerullu ineriartortinneqarnissaannut suliniutit suut naammassineqarsinnaanerinik misissuinissaq. 2025-mi aasaagaa aamma ukiukkut najukkani aalisartut, kommuni, Kujataani ineriartortitsinissamut sullissivik aamma tunitsiviit peqatigalugit kujataani ineriartortitsinissaq pillugu ataatsimeeqatigiittoqarpoq.

2025-mi konto 50.01.20 -mi aalisarnermik ineriartortitsinermut aningaasanik Inatsisartut akuersissuteqarsimapput tassani 2.194.164 kr.-it aningaasaliissutigineqarput, taakkunannga 2 mio. kr.-it Tunumut immikkoortitaallutik. Qinnuteqaatit tunuliaqutaralugit 71.349 kr.-it Kujataani suliniutinut atorneqarput.

Ineriartortitsinermut immikkoortitat 50.01.20-mi

Aningaasanut inatsimmi konto 50.01.20 ineriartortitsinermi immikkoortitanut atorneqarpoq suliniutinut misissuinermik, ineriartortitsinermik paasititsiniaanermillu suliaqartussanut aamma aalisarnermut piniarnermullu tunngasuni pikkorissartitsinernut attuumassuteqartunut. Taakkununnga ilaapput uumassusilerinermut tunngasuni aalisagaqatigiinnik nutaanik aningaasarsiutaasinnaasunik ilisimatuussutsikkut misissuinernik siuarsarnissat, kiisalu uumassusilerinermillu misissuinerit allat tapersersornissaat. Aningaasanut inatsimmi aalisarnermi suliniutit, piniarnermi suliniutit qamutilittartarnermullu aningaasanik immikkoortitsisoqarsimavoq.

Aalisarnermi suliniutinut 2.194.164 kr.-t 2025-mi immikkoortinneqarsimapput, taakkunannga 2 mio. kr.-it Tunumi aalisarnermik ineriartortitsinermi suliniutinut atugassanngortinneqarsimallutik. 2025-ip ingerlanera tamaat Tunumi aalisartunit qinnuteqaaterpassuarnik Naalakkersuisoqarfik tigusaqarpoq. Aningaasaliissutigineqartut 2 mio. kr.-t tamakkipajaarlugit suliniutinut assigiinngitsorpassuarnut atorneqarput, tassunga ilanngullugit qaleralinniarnermi aamma saarullinniarnermi aalisarnermi atortut.

Tabel 3: Ineriartortitsinermut atugassiissummi 50.01.20-mi aningaasaliissutit atuinerillu, koruuninngorlugit

Ineriartortitsinermut immikkoortitat 50.01.20	
Kontomi aningaasaliissutit	2.194.000,00
Atuineq tamakkerlugu	2.191.164,00
Aningaasat sinneruttut	2.836,00

Tabel 4: Ineriartortitsinermut atugassiissutini 50.01.20-mi aningaassaliissutinit piviusunngortitat

Ulloq	Suliniut	Sumiiffik	Amerl.	Atuineq (kr.)
-	2025-mi aalisarneq pillugu isumasioqatigiinneq	Tunu	30	350.000,00
19-05-2025	Nipisanniarneq pillugu radiukkut tusaqqusaarutit(KANUAPNA)	Kalaallit Nunaat		15.276,00
05-04-2025	Tunumi ineriartortitsinermut aningaasaliinerit	Tunu	7	329.993,00
20-06-2025	Tunumi ineriartortitsinermut aningaasaliinerit imm. 2	Tunu	4	114.750,00
25-07-2025	Tunumi ineriartortitsinermut aningaasaliinerit imm. 3	Tunu	3	123.903,00
26-08-2025	Tunumi ineriartortitsinermut aningaasaliinerit imm.4 (APISI pikkorissarneq+aalisartut)	Tunu	1	165.332,00
04-09-2025	2025-mi raajanik tunisasssiorneq pillugu ataatsimeersuarnermut tapiissutit(ICWPF).t (QAK)	Kalaallit Nunaat	75	70.080,00
02-12-2025	Konto 50.01.20-mit aalisarnermut atortunut atugassanik qinnuteqaatit	Tunu+Kujataa	15	672.987,00
08-12-2025	6-issaanik Tunumi qinnuteqartitsineq	Tunu	8	348.843,00
Atuineq	Katillugit			2.191.164,00

Tabel 4: Ineriartortitsinissamut atugassiissuinit 50.01.20-mit aningaasaliissutit atorlugit 2025-mi Tasiilami isumasioqatigiissitsisoqarpoq, aalisartut katillugit 30-t peqataaffigisaannik. Aalisarnermut atortunik 2025-mi qinnuteqartut akuerisat 39-iupput, Aalisagaqatigiinnik aningaasarsiutaasinnaasunik aalisarnermut atugassat. Pingaarnertut tigoorarneqartarput qalerallit aamma saarulliit. Qinnuteqartut 2025-mi tamarmik akuerineqarput. Ineriartortitsinermut pilersaarummut atatillugu Naalakkersuisoqarfik suliniutit pillugit ukiumoortumik nalunaarusiortarpoq, 2025-mut nalunaarusiaq uani aaneqarsinnaavoq: Tunu

Inuussutissarsiutinik tapiisarnermut immikkoortortaqarfiup tapiisarneranik misissuineq

Inuussutissarsiutinik tapiisarneq pillugu inatsisit pisoqalisimapput taamaattumillu inatsisit nutarterneqarnissaat kiisalu suleriaatsit pisariillisaanissaq pisariaqalersimalluni. Tamanna tunuliaqutaralugu ukiuni kingullerni 15-ini tapiisarneq Naalakkersuisoqarfimmit misissuisitsisoqarpoq, nutarterinissamut pisariaqartitsineq pitsanngorsaanissamullu periarfissanik nalilersuinissamut tunngaveqarluarnissaq qulakkeerniarlugu. Misissuineq ingerlanneqarpoq siunnersortimit avataaneersumit, taassumalu ilaatigut naliliinera naapertorlugu sullissinermi inatsiliornermi siunertarineqartut, aningaasaliissutit sorliit aningaasaliissutigineqarsimanersut kiisalu qanoq piviusunngortitsisoqarsimanersoq aningaasaliissutillu atorluarneqarsimanersut naammassineqarsimapput. Taakku saniatigut inatsimmik nutarterinissami sullissinermilu pisariillisaanissami naleqqussarnissamut siunnersuutinik imaluunniit eqqarsaatersuutigineqarsinnaasunik siunnersortaasoq saqqummiussivoq,. Assersuutigalugu angallatinik atornikunik pisiniarnermi tapiiffigineqarnissamik qinnuteqarnermi uppernarsaatinik piumasaqarnerunissaq maanna atuutilersinneqareerpoq. Taakkununnga ilanngullugu tapiissuteqarnermi malinnaatitsisarnermut suleriaaseq nutarterneqarsimavoq.

Inuussutissarsiutinik tapiisarnermut immikkoortortamit aalisartunut tapiissutit

Inuussutissarsiutinik tapiisarnermut immikkoortortamit tapiissutit, ESU-p, sinerissap qanittuani aalisarnermik inuussutissarsiutillit ineriartortitsinissaannut siuarsarnissaannullu tapiiffigisarpai, tassunga ilanngullugit inuussutissarsiummik ingerlatallit nutaat aallartisarnissaannut oqilisaassisarneq, aalisarnermi pisariillisaalluni pitsanngorsaaneq, unalleqatigiissinnaassuseqarneq aalisarnermit pisuussutinik aalisarsinnaassutsip ataavartumik naleqqussartarnissat kiisalu Kalaallit Nunaanni aalisarnermut iluaqutaasumik suliniutinik siuarsaanermut tunngasunik tapersersuinissaq.

ESU-p ataani uku tapiiffigineqarsinnaapput:

- Sinerissap qanittuani atugassamik angallammik nutaamik atornikumilluunniit pisinermut tapiissutit (6 meterinit tanneq)
- Umiatsiaaqqamik pisinermut tapiissutit (6 meterit ataallugit)
- Inuussutissarsiummi pigisat ajoqusernerannik, inuussutissarsiornermi sakkugisat tammarnermik imaluunniit napparsimanermik pissuteqartumik imaluunniit allatut timikkut ajoquserluni sulisinnaajunnaarlutik inuussutissarsiumminnik annaasaqarsimasunut aallarteqqinnissamut tapiissutit
- Silap allanngornerata kingunerisaanik allatulluunniit immikkut ittumik ajunaarnersuaqartillugu isertitanik annaasaqarnermi aallarteqqinnissamut tapiissuteqartoqarsinnaavoq.
- Angallatit pisoqalisimasut isaternissaannut tapiissutit (6 meterinit tannerit, 5 BRT / 8 BT)
- ESU-mit taarsigassarsianik akilersuinermut tapiissutit
- Suliniutitigut nutaaliornermut tapiissutit, soorlu misileraalluni aalisarnermut, aalisaatinik inerisaanernut kiisalu tunisassiornermi suleriaatsinik inerisaanermut tapiissutit.

Angallammik 6 meterinik tannerusumik pisinermut tapiissutit

Aalisarnermut aningaasaliissutinut immikkoortitat siunertaa tassaavoq aalisarnermik inuussutissarsiortut ineriartornerinut siuarsarnerinullu tapiissuteqarnissaq, ilanngullugu inuussutissarsiummi peqataasunut nutaanut isersinnaanerup ajornannginnerulernissaa. Ataavartumik nutarterinermut aamma sinerissamut qanittumi aalisarnerup pisariillisarneranut tapiisoqarsinnaavoq. Aaqqissuussineq taanna aqqutigalugu tapiissutit taamaallaat angallatinik nutaanik pisinermut imaluunniit angallatinik atornikunik naammattumik kinguneqarsinnaasumik aamma siunissami ungasinnerusumi aalisarnerup ingerlalluarneranut unammillersinnaasumillu atatitsisinnaasutut nalilerneqartunut tapiissutaasinnaapput.

Sinerissamut qanittumi raajarniarnermi angallatinut 20 %-imik aamma aalisakkanut allanut raajaanngitsunut sinerissamut qanittumi aalisarnermut angallatinut 40 %-imik tapiissuteqartoqarsinnaavoq. Qinnuteqartoq taamaalilluni pisinerup ilaata sinneranut aningaasalersuissaaq, tamannalu amerlanertigut pisarluni nammineq aningaasaliissuteqarnikkut allallu aningaasaliissutaasa assersuutigalugu aningaaserivimmiit ataqatigiissinnerisigut. Inatsit malillugu qinnuteqartoq pilersaarutip akiata minnerpaamik 10%-ianik nammineq aningaasaliissaaq.

Aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutinut naleqqiullugu aalisarnermut aningaasaliissutinut immikkoortitat immikkoorutigaat aningaasat atorneqarsimanngitsut uninngaannarsinnaanerat. Aalisarnermut aningaasaliissutinut immikkoortitani 2025-mi 7 mio. kr.-it Inatsisartunit immikkoortinneqarput. Angallatinik atornikunik pisinermi tapiissutit akilerneqartarput, nutaanillu pisinermi amutsivimmik isumaqatigiissut naapertorlugu amerlanertigut naafferartumik tapiissutit akilerneqartarlutik. Taamaalilluni tapiissutit aningaasanut inatsisini ukiut arlalinni atuuttussanngorlugit tunniunneqartarput.

Angallammik pisinissamut tapiissutit pillugit qinnuteqaatinik 2025-mi 17-inik Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfik tigusaqarpoq. Qinnuteqaatit arfineq marluk akuerineqarput.

Tabel 4: Angallatinut 6 meterinit takinerusunut pisinermi tapiissutinut takussutissiaq

Siunertaq	Aalisarneqartussat	Angallatip angissusaa BT	Tapiissutit kr.-nngorlugit
Angallammik pisineq	Saarullik, nipisa	11,88 BT	2.174.000
Angallammik pisineq	Qaleralik, saarullik, suussutsit allat	11,88 BT	2.486.000
Angallammik pisineq	Saarullik	12,99 BT	4.136.000
Angallammik atornikumik pisineq	Saarullik, Nipisat suaat, Saattussat	31,1 BT	5.600.000
Angallammik pisineq	Qaleralik, Saarullik, Nipisat suaat	Poca 770	367.960
Angallammik pisineq	Qaleralik, Saarullik, Nipisa	Poca 770	350.040
Angallammik pisineq	Qaleralik, Saarullik, Nipisat suaat	Poca 770	389.462
Tapiissutit katillugit			**15.483.462,00**
Aningaasaliissutit atorneqanngitsut 2026-imut nuussassat			**20.917.441,00**

Umiatsiaaqqamik pisinermut tapiissutit (6 meterit inorlugit)

Inuussutissarsiutinik siuarsaalluni aaqqissuussinermi siunertaq tassaavoq aalisarnermik piniarnermillu inuussutissarsiutit sunniuteqarluartut unammillersinnaasullu siunissaq ungasinnerusoq isigalugu, suliffissaqartitsisinnaasut siuarsarnissaat, suliniutitigut ungasinnerusoq isigalugu inuiaqatigiit aningaasarsiornerannut iluaqutaasinnaaniassammata. Inatsit inunnut imaluunniit ingerlatseqatigiiffinnut Kalaallit Nunaanni aalisarnermi piniarnermilluunniit

ingerlatsinissamut pisinnaatitaaffeqartunut inuussutissarsiutinik siuarsaalluni tapiissuteqarnissamik periarfissiivoq.

Inuussutissarsiutinik siuarsaaneq pillugu inatsimmit takuneqarsinnaavoq inuussutissarsiutigalugu umiatsiaaqqanik pisinermut tapiissutinik tunniussineq, tassunga ilanngullugit atortut kiisalu sillimaniarnermi atortut piumasarineqartut, ukiup aningaasaliiffiusup qaammataata pingajuanni ataatsimut missiliuineq tunngavigalugu pissasoq, tassani inatsimmit takuneqarsinnaasut eqqarsaatigisassat malillugit tulleriiaarisoqartarluni. Inuussutissarsiutinut tapiissutini siunertaq tassaavoq sumiiffinni allatigut inuussutissarsiutitigut periarfissarpassuaqanngitsuni piniarnernut aalisarnernullu ajornannginnerusumik ingerlanneqarsinnaasunut ikorfartuiniarluni periarfissiinissaq. Tulleriiaarinermi tassani aalisarnermik inuussutissarsiortunut umiatsiaaqqamut tapiisoqartassaaq, annerusumik sumiiffinni aalisarfiusarfigiuminaannerusuni. Tapiissutit pissarsisup imminut pilersorsinnaanngornissaanik periarfissaqartitsilersinnaapput. Taamatut tulleriiaarineq tunuliaqutaralugu aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutit periarfissiissutaasut naapertorlugit tapiissutit tunniunneqassapput.

Taakku saniatigut pingaartumik Qaanaaq, Tunu aamma Kommune Kujalleq eqqarsaatigineqassapput, misilittakkat malillugit isertitakilliorfiummata, tamannalu ima paasineqassaaq qinnuteqartut akornanni sumiiffinni taakkunaneersut umiatsiaaqqamik atortulimmik pisinerminni 84%-imik tapiissutisisinnaasut, Kalaallilli Nunaata sinneranit qinnuteqartut allat 75%-inik tapiissutisisinnaallutik. Aaqqissuussineq tamakkiisumik aningaasalersuisoqarnissaanik periarfissiinngilaq, taamaattumillu qinnuteqartut tamatigut aningaasaliissutissat sinnerinut akissaqartariaqarput.

Tapiissutit 2025-mi piviusunngortinneqartut

Tabel 5: 2025-mi qinnuteqartut tapiissutillu tunniunneqartut amerlassusii

Qinnuteqartut amerlassusaat	23
Tapiissutit tunniunneqartut	7

Siullermik qinnuteqartut 11-t tapiiffigineqarnissaannik ilimasaarisoqarpoq qaammatilli pingasut qaangiunnerisa kingorna qinnuteqartut 6-it nammineq aningaasaliissuteqarnissamut periarfissaqarsimanngillat. Kingunerisaanik qinnuteqartunit allat tallimat tapiiffigineqarnissamik ilimasaarneqarput taakkunanngalu marluk namminerisamik aningaasaliissuteqarsinnaallutik, taamaasillutillu tapiiffigineqarlutik. Taamaammat ilimasaakkani arfineq-marluk akuerineqarput 2025-milu qinnuteqartunit arfineq-marluk tapiissutisipput. 2025-mi aningaasaliissutit 2.884.000 kr.-it aningaasanut inatsimmi kontomi 51.07.40-mi aningaasaliissutaapput ernialersorneqanngitsunik akilersugassaanngitsunillu taarsigassarsiat (tapiissutitut aningaasaliissutit) umiatsiaaqqanut tapiissutitut, taakkunannga 1.043.000 kr.-it piviusunngortinneqarlutik.

Tabelimi kinguliiniittumi takuneqarsinnaasutut umiatsiaaqqanut tapiissutinik tulleriiaarisimaneq inatsimmi siunertamut assut naapertuuttut. Sumiiffinni aalisarfiunnginnerusuni piniarnerit aalisarnerillu eqqarsaatigalugit, kiisalu Kalaallit Nunaanni sumiiffiit killeqarnerusumik allatigut suliffissaqarnikkut periarfissaqartut.

Tabel 6: Ilimasaarutit amerlassusii 2025-mi najukkanut agguataarlugit

Najugaq	Ilimasaarutit amerlassusii
Qaanaaq	1
Kangaamiut	1
Arsuk	1
Tiniteqilaaq	1
Sermiligaaq	2
Tasiilaq	1
Katillugit	**7**

Umiatsiaaqqanut tapiissuteqartarnerit ungasinnerusoq isigalugu qanoq sunniuteqassanersut oqaatigiuminaappoq, qularutigineqarsinnaanngilarli 2025-mi inuussutissarsiutigalugu umiatsiaaqqanut arfineq-marlunnut tapiissutisisunut pingaarutilerujussuusut, taamaalilluni imminut pilersorsinnaanngornissamut periarfissiisoqarluni.

Aallarteqqinnissamut tapiissuteqartarneq

Aallarteqqinnissamut tapiissutit siunertaat tassaavoq pisut imaluunniit nalaatat pissutigalugit inuussutissarsiornikkut ajornartoorsimaneq. Taamaattumik aallarteqqinnissamut tapiissutisinerup pisortanit ikiorsiissutisinissap pinngitsoortinnissaa qulakkeersinnaavaa. Tassani pineqarput annaasaqarnermi aamma annaasat tamakkiisumik matussuteqannginnerinut atasumik tapiissutit, 2.000 kr.-it aamma 50.000 kr.-it akornanniittut.

Aallarteqqinnissamut tapiissutit aningaasanut inatsimmi kontomi 51.01.04 Aallarteqqinnissamut tapiissutini (tapiissutit aningaasaliissutit) takuneqarsinnaapput.

Tabel 7: 2025-mi aallarteqqinnissamut tapiissutit pillugit takussutissiaq

Aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutit	Aningaasat piviusunngortinneqartut	Aningaasat sinneruttut	Atorneqarneri %-inngorlugit
3.120.000 kr.	3.120.000 kr.	0,00kr.	100 %

Aallarteqqinnissamut tapiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaata Inuussutissarsiutigalugu aalisartut, inuussutissarsiutigalugu piniartut inuussutissarsiutigalugulu nunalerinermik ingerlataqartut aallarteqqinnissamut tapiiffigineqartarnerat pillugu inatsisartut inatsisaata allannguutissaa 2024-mi Inatsisartunit suliarineqarpoq allannguullu 2025-mi januaarip aallaqqaataanit atuutilersinneqarluni.

Inuussutissarsiutinut attuumassuteqartunik annaasaqarnermi aallarteqqinnissamut tapiissutit

Aalisartut piniartullu ukuninnga peqquteqartumik inuussutissarsiutitigut annaasaqarsimatillutik imaluunniit annaasaqarnissamut aarleqquteqartillutik aallarteqqinnissamut tapiissutinik tunineqarsinnaapput:

1) Pigisat ajoqusernerasigut, assersuutigalugu motoorip, illuutip, angallatip imaluunniit atortut aserorneratigut (nungullarnerisa imaluunniit aserfallatsaaliorneqarsimannginnerisa malitsigisaanik ajoqusersimasut aallarteqqinnissamut tapiissutisisoqarsinnaanngilaq),
2) Inuussutissarsiornermi atortut tammarpata, assersuutigalugu atortut soorlu qassutaarsermi
3) Ilungersunartumik napparsimanermi imaluunniit sulisinnaajunnaarnermi, tamatumalu kingunerisaanik atortut annaaneqarsimappata imaluunniit aserfallatsaaliorneqarsinnaannginneri pissutigalugu atortut atorneqarsinnaajunnaarsimappata.
4) Inuussutissarsiornikkut nalinginnaasumik akornuteqarneq, soorlu pissutsit immikkorluinnaq ittut atuutsillugit imaluunniit pisoqarsimatillugu, assersuutigalugu qimminut nerukkaatissaarussimappat nukissaaleqineq pissutigalugu imaluunniit nalinginnaanngitsumik akit qaffassimappata.

Tabel 8: Inuussutissarsiutinut attuumassuteqartunik annaasaqarnermi aallarteqqinnissamut tapiissutit pillugit takussutissiaq

Qinnuteqaatit amerlassusii	Ilimasaarutit amerlassusii	Aningaasat piviusunngortinneqartut
111	44	1.480.132,49 kr.

Silap pissusaanik pissuteqartumik ajornartorsiornerni aallarteqqinnissamut tapiissutisisinnaaneq

Aamma silap pissusaata allanngorneranik allatigulluunniit ajunaarnersuarmik pisoqarneranik peqquteqartumik inuussutissarsiutip ingerlatiinnarnissaanut pineqartoq aningaasarsiornikkut periarfissaalatsitsilluni aarlerinartorsiorpat aningaasanngorlugit aallarteqqinnissamut tapiissuteqartoqarsinnaavoq. Assersuutigalugu imatut pisoqarsinnaavoq:

- aalisartut piniartullu sikuisannera sikuuvallaarneraluunniit pissutigalugu aalisarsinnaanngikkunik piniarsinnaanngikkunilluunniit,
- imaluunniit piniagassat nappaateqarnerat pissutigalugit aalisariarsinnaanngippata imaluunniit piniariarsinnaanngippata.

Tamatumani pissutsit imaluunniit pisoq inunnut arlalinnut sunniuteqartoq atuutissaaq, inummulli ataasiinnaanngitsumut. Qinnuteqaatit ataasiakkaarlugit naliliiffigineqassapput.

Tabel 9: Silap pissusaanik pissuteqartumik ajornartorsiornerni pisuni aallarteqqinnissamut tapiissutisisinnaaneq pillugu takussutissiaq

Qinnuteqaatit amerlassusii	Ilimasaarutit amerlassusii	Aningaasat piviusunngortinneqartut
390	72	1.639.867,51 kr.

2025-mi Qaanaap eqqaata sikunngitsoornera immikkut ajornartorsiutaasimavoq tamatumalu kingunerisaanik aallarteqqinnissamut tapiissutinik tunniussisoqartariaqarluni. Inunnut pingasunut Maniitsumi tapiisoqarpoq, Qaarsuni 14-inut aamma Uummannami inuit 34-t imartat sikoqqasut imaannaanerujussui peqqutigalugit, Maniitsup eqqaani kangerlunni erngup annertoorujussuup kuulluni siaruaanneratigut taamalu sikorsuaqarnera pissutigalugit. Qaanaami inuit 21-it ukiakkut sikoqannginnera pissutigalugu aalisarsinnaanatillu piniarsinnaannginnerat pissutigalugu aallarteqqinnissamut tapiissutisipput.

Isaterinermut tapiissutit

Isaterinissamut tapiissutisinissamut periarfissaq aalisarnermut aningaasaliissutinut immikkoortitaniippoq taamaalillunilu aningaasanut inatsimmi konto 50.06.50-mi Aalisarnermut aningaasaliissutinut immikkoortitaniilluni. Aaqqissuussineq aalisariutinut minnerpaamik ukiunik 25-nik pisoqaassusilinnut, Kalaallit Nunaanni aalisarnermi peqataasimasunut aamma 5 BRT[6]/8 BT[7] inorlugit imaluunniit 75 BRT/120BT inorlugit angissusilinnut atugassiaalluni. Isaterinermut tapiissutinut tunngasuni suliani aalajangiisinnaasunik ataatsimiititaliamik Naalakkersuisut pilersitsissapput. Aalajangersaanermut tunngaviusarpoq suliassamik naliliineq, piumasaqaatit makkua najoqqutaralugit: angallatip pisoqaassusia usitussusialu, angallatip siusinnerusukkut pisarisimasai, angallatit imaluunniit nunap immikkoortuini aalajangersimasuni akuersissutit amerlassusii aamma qinnuteqartup angallammik qanoq sivisutigisumik piginnittuusimanera. Angallatip angissusaanut pisoqaassusaanullu naleqqiullugu aalajangersimasumik naatsorsueriaaseq tunuliaqutaralugu tapiissutit amerlassusaat aalajangersarneqassapput. Tapiissutit annerpaamik angallatip nalinganit 100 %-imik amerlassuseqarsinnaapput, tassani angallatip nalinga nalilersuisartumit nakerisarsiunngitsumit aalajangersarneqassaaq. Isaterinermut tapiissutit aalisariut isaterneqareerpat aatsaat akilerneqassapput.

Piffissami sivisuumi qinnuteqaatit ikittuinnaasarsimapput angallatinut piukkunnartunut tunngasut ilaannilu isaterinermut tapiissutissaminut periarfissamik akuersaartarsimani, qularnanngitsumik aningaasat qinnuteqartumut naammannginneri pissutigalugu, assersuutigalugu ESU-mut akiitsoqaraanni imaluunniit angallammik pisineq matussutissaqartariaqarmat.

[6] BRT - Bruttoregisterton (angallatip usisinnaasaanut kisitseriaaseq atuukkunnaarnikoq)

[7] BT - Bruttoton (umiarsuup usitussusia) (umiarsuup angissusianut usitussutsimut uuttut nutaaq)

Tabel 10: Isaterinermut tapiissutit pillugit takussutissiaq

Qinnuteqaatit amerlassusii	Tapiissutigineqartut
2	1.628.925,00 kr.

ESU-mut akiitsunik isumakkeerinninneq

Inuussutissarsiutinik siuarsaanermi inatsit naapertorlugu aalisartunut piniartunullu 60-it sinnerlugit ukiulinnut imaluunniit utoqqalinersiuteqartunut Naalakkersuisut akiitsunik isumakkeerinnissinnaapput, taakku aalisarnermi piniarnermilu inuussutissarsiuuteqarunnaarpata aamma ESU aqqutigalugu taarsigassarsinikkut angallamminnik piginnittuujunnaarsimappata. §20 naapertorlugu akiitsunik isumakkeerinninnerup kingunerisaanik inuussutissarsiutigalu aalisarnermi peqataasinnaajunnaassapput.

Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfik ESU-mi taarsigarsiatoqqanik isumakkeerfigineqarnissaq pillugu 2025-mi qinnuteqaammik ataatsimik tigusaqarpoq. Qinnuteqartoq inatsimmi piumasaqaatinik naammassinnimmat katillugit 160.615,45 kr.-inik nalinginut akiitsuinik isumakkeerfigineqarpoq.

2025 -mi ukiakkut taarsigassarsisimasuut 60-it sinnerlugit ukioqalereersimasunut tamanut akiitsunik isumakkeerfigineqarsinnaanermik malittarissassat pillugit paasissutissiissutissanik nassinneqarput.

Tabel 11: ESU-mi akiitsunik isumakkeerinninneq pillugu takussutissiaq

Akiitsunik isumakkeerfigineqartut amerlassusii	Akiitsunik isumakkeerfigineqartut katillugit
1	160.615,45 kr.

Namminersorlutik Oqartussat 2026-mi systemimut allamut ikaarsaartussanngorneranut atatillugu ESU-mit taarsigassarsisimasut akiitsuisa misissornissaanik suliniut annertooq 2025-mi aallartinneqarpoq. Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfiup taarsigassarsiat pillugit suliat tamaasa ataasiakkaarlugit misissorlugit 2025-mi ukiakkut aallartippai, suliat systemimut nutaamut nuutassat immikkoortiterniarlugit allallu inatsisit naapertorlugit isumakkeeriffigineqarsinnaasut immikkoortiterlugit. Taamatut misissuisoqarneratigut iluarsaassisoqassaaq systemimut nutaamut pitsaasumik ikaarsaarnissaq qulakkeerniarlugu. Misissuineq 2026-mi aasakkut naammassisimassaaq, suliat ingerlasut systemip nutaap januaarip aallaqqaataani 2027-mi atulinnginnerani nuunneqarsinnaaqqullugit.

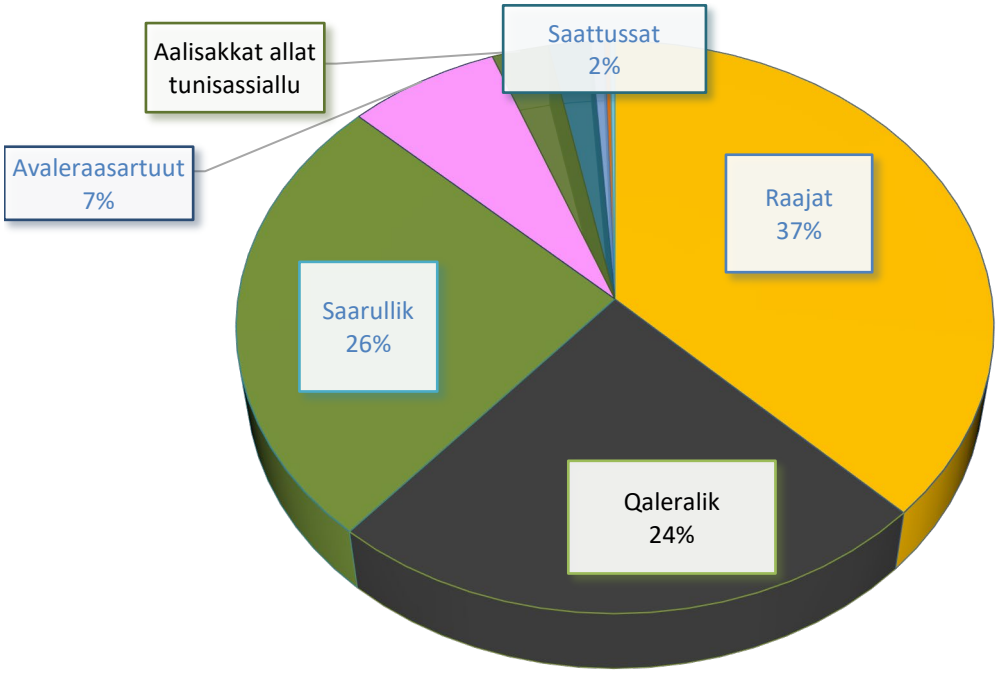
Aalisarnerup aninggaasarsiornikkut ineriartornera

Asseq: Filip Gielda – Visit Greenland

Qupperneq 43 quppernernit 124-(i)nit

Avammut niuerutiginerup nalinga

Kalaallit Nunaata avammut niuerutaasa tamarmiusut nalingat 2025-mi 6,3 mia. kr.-iusimavoq, taakkunannga aalisakkanik qalerualinnillu avammut niuerneq 93 %-illuni, tassa 5,8 mia. kr.-it missaanniilluni. Ukiuni 2020-2026-mut avammut niuerutigineqartartut tamarmiusut 92% -iisa 97%-iisalu akornanniittut aalisarnermeersuupput. Ilutigisaanik oqartoqarsinnaavoq inuussutissarsiutinit allanit avammut niuerutigineqartartut annikitsuinnaasut. Tamatuma erseqqissarpaa inuiaqatigiit aningaasarsiornikkut aalisarnermit isumalluuteqarnerujussuat taamatulli aamma pisat nunarsuarmilu niuerfinni akit nikerarnerisa malitsigisaanik eqqoruminartumiillutik. Takussutissiami tullinnguuttumi aalisakkat qaleruallillu 2025-mi nunatta avataanut tunineqarsimasut nalingi aalisakkat suunerinut agguataarlugit.

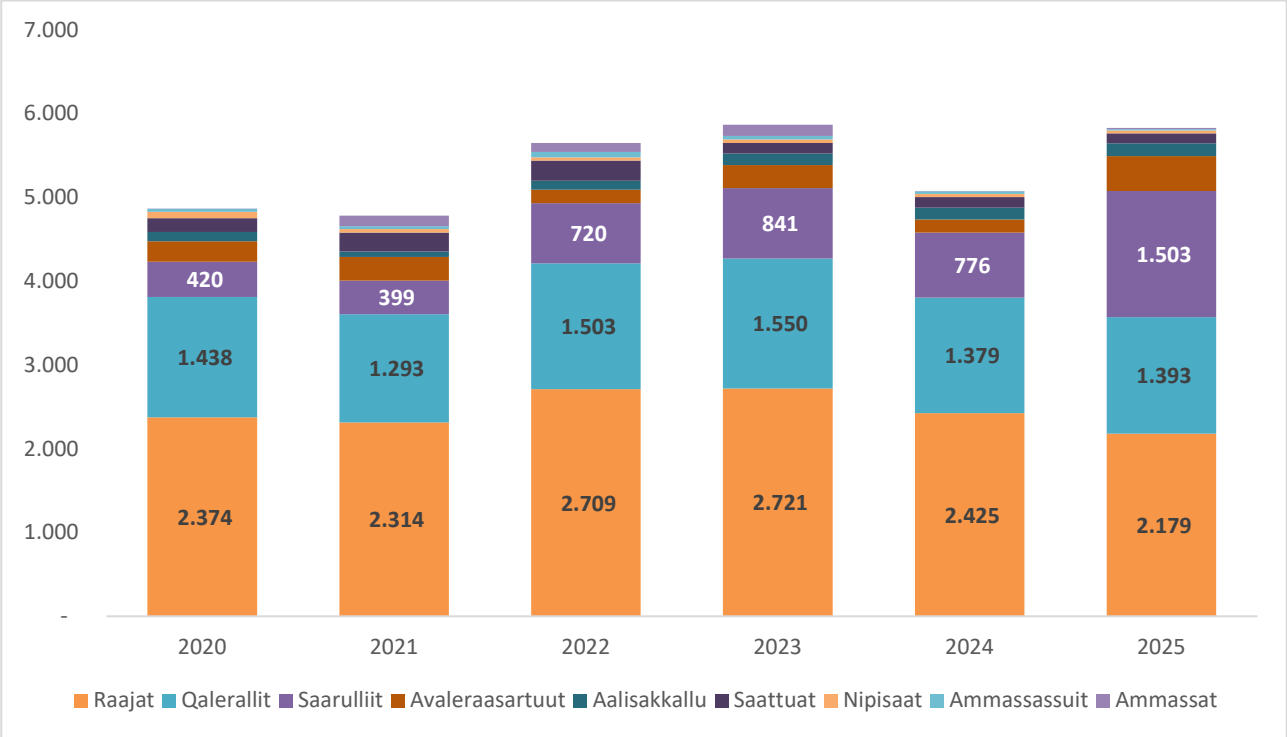
Takussutissiaq 12: Aalisakkat qaleruallillu 2025-mi nunatta avataanut tunineqartut nalingi aalisakkat suunerinut agguataarlugit

Aalisakkat qaleruallillu 2025-mi nunatta avataanut tunineqartut nalingisa 37%-ii raajaneersuupput. Taakkulu 2,2 mia. kr.-nik naleqarput, 2024-millu naleqqiullugu appariaat 246 mio. kr.-ulluni,tukiup siuliani nalingi 2,4 mia. kr.-iusimallutik. Ilutigisaanik aalisakkanik qalerualinnillu avammut niuernermit tamarmiusumit raajat nalingi appariarsimapput , 2024-mi 48 %-imit 2025-mi 37 %-imut..

Aalisakkanit qalerualinnillu 2025-mi nunatta avataanut tunineqartunit tamanit saarulliit 26%-iupput. Saarulliit avammut tunineqartut katillugit 1,5 mia. kr.-inik naleqarsimapput. 2025-imi 2024-mut sanilliullugit 0,7 mia. Koruuninik amerlanerullutik. Saarulliit tunisassiat nalingi 2024-imi 15 %-imeeriarlutik 2025-mi 26%-inut qaffassimapput. Ukiuni 2020-2025 -mut saarulliit avammut niuerutigineqartut nalingi aatsaavissuaq qaleralinnit qaffasinnerupput.

2025-mi aalisakkanit qalerualinnillu avammut niuerutigineqartut nalinganni *qalerallit* 24%-imiipput, 1,4 mia. kr.-inik naleqarlutik. 2024-mi avammut niuerutigineqartut qaffaseqatigalugit. Ilutigisaanik qalerallit avammut niuerutigineqartartut aalisakkanit qalerualinnillu niuerutigineqartartut tamarmiusut nalingi eqqarsaatigalugit appariangaatsiarsimapput 2024-mi 27%-init 2025-mi 24%-inut, taamaasillutillu ukiuni 2020-2025-mut aatsaavissuaq qaleralinnit amerlaneralutillu nalitunerulersimallutik.

Aalisagaqatigiit pingasuullutik, tassalu raajat, qalerallit saarulliillu 2025-mi 5,1 mia. kr. missaanik naleqarput, aalisakkanik qalerualinnillu avammut niuernerup tamarmiusup nalingata 87 %-igalugu. 2025-mi avammut tunisat nalingi 2024-mut sanilliullugit raajat qalerallillu nalingi appasinnerupput, saarulliit naleqarnerullutik. Avaleraasartuut avammut tuninerini nalingat ukiuni 2020-2025-mut aatsaat taama qaffasitsigipput, katillutik 416 mio. kr.-inik naleqaramik, 2025-mi aalisakkat qaleruallillu avammut tuneqartut tamarmiusut 7 %-iiniillutik.

Takussutissiaq 13: 2020-2025-mut Avammut niuernerup nalingi aalisakkanut agguataarlugit, mio. kr.-inngorlugit.

Takussutissiami siulianiittumi piffissami 2020-2025mi avammut niuernerup nalinga takutinneqarpoq, aalisakkat suussusaannut agguataarlugit. Ukiuni 2020-2025-mut nalingat 4,7 mia. kr.-nit 5,9 mia. kr.-nut allanngortarsimavoq. Nalingat tama kkiisoq 2020-mit 2021-mut 4,8 mia. kr.-t missaaniilluni allanngorpiarsimanngilaq, kingorna 2022-mi aamma 2023-mi 5,6-inut aamma 5,9 mia.kr.-nut qaffappoq. 2024-mi nalingi 5,1 mia. kr. missaanut appariarsimapput 2025-milu 5,8 mia. kr.-inut qaffariaqqillutik.

Maluginiagassaavoq ukiuni 2020-2025-mut aalisakkanit qalerualinnillu tunineqartunit tamarmiusunit raajat, qalerallit saarulliillu 87%-iummata. Ukiuni 2020-2024-mut ukiut tamakkiallugit raajat, qalerallit saarulliillu tullinnguullutik aalisakkanit qalerualinnillu tunisartakkatsinni nalitunersaapput, saarulliiillu 2025-imi naleqarnerpaanut tulliusimallutik.

- Raajat nalingi ukiuni 2020-2025-mi 2,2 aamma 2,7 mia. kr.-it akornanni nikerarsimapput.
- Qalerallit nalingi ukiuni 2020-2025-mi 1,3 aamma 1,6 mia. kr.-it akornanni nikerarsimapput.
- Saarulliit nalingi ukiuni 2020-2025-mi 0,4 mia. kr.-it aamma 1,5 mia. kr.-it akornanni nikerarsimapput.

Aalisariutinit tunisassiortunit avammut niuernermi akit agguaqatigiissinneri

Aalisariutit ilai ima angitigipput angallammi suliffissuaqarlutik pisat ilaannik tunisassiortunik toqqaannartumik, tunitsiviit avaqqullugit toqqaannartumik avammut niuerutigineqartartunik. Kitaani avataasiorluni qaleralinniarnermi raajarniarnermilu kiisalu Royal Greenland A/S-ip aamma Arctic Prime Fisheries ApS-ip aamma Tunumi avataasiorluni saarullinniarnerannit pisat 25 %-ii tulaaanneqartussaapput. Tabelimi kinguliiniittumi aalisakkanik niuerutigineqartuni pingaarnerni pingasuni avammut niuernermi 2020-2025-mi akit agguaqatigiissinneri takutinneqarput.

Takussutissiaq 13: Avataani tunisassiarineqartuni 2020-2025-mi tunisassiani kiilumut kr.-inngorlugit avammut niuernermi akit agguaqatigiissinnerisa ineriartorneri

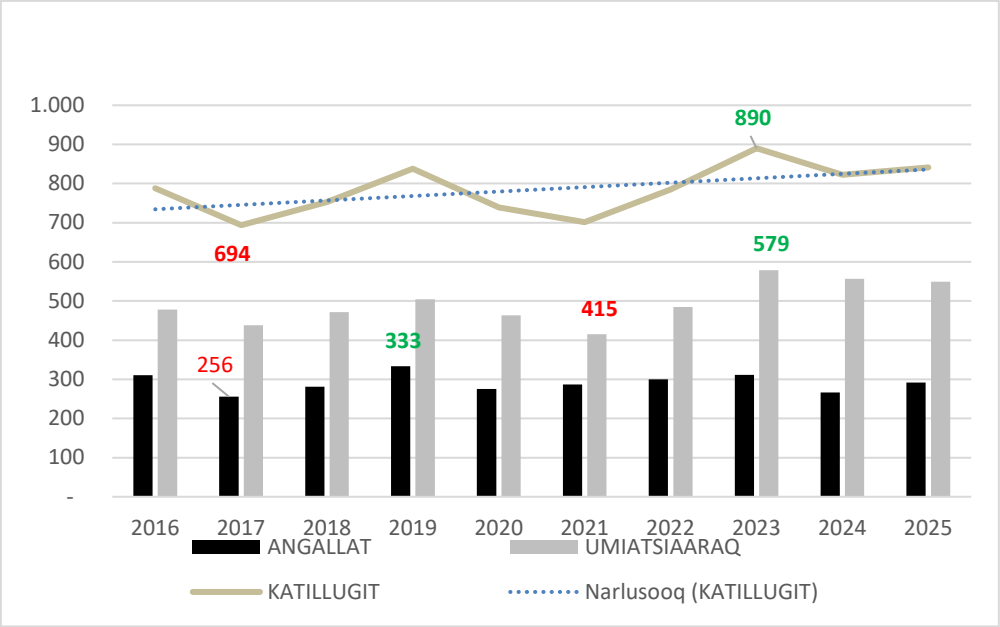
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Raajat qaleruallit	26,6	25,3	31,7	35,2	31,6	33,8
Qalerallit	29,0	31,6	39,5	35,7	38,8	46,4
Saarulliit	16,9	15,2	23,3	22,3	21,3	28,6

Aalisagaqatigiit assigiinngitsut pingasuusut eqqarsaatigalugit akit ukiuni 2020-2025-mi qaffariartarsimapput. Raajat qalipallit akii 2023-mi qaffasinnerpaasimapput, taavalu qalerallit saarulliillu akii 2025-mi qaffasinnerpaasimallutik. Pingaartumik saarulliit qalerallillu akii piffissap ingerlanerani ilorraap tungaanut ineriartorsimapput.

Sinerissap qanittuani aalisarneq

Tunisat nalingi

Tunisinerit nalingat tamakkiisoq tassaavoq tunitsivinnut tunisinermi aalisartunut akiliutigineqartartoq tamarmiusoq, pisisut KANUAPNA-mut nalunaarutigisartagaat. Nalinganni agguagarsiat, assartuinermut tapit aamma COVID-19-mut atatillugu pisortanit tapiissutit ilaatinneqanngillat.

Takussutissiaq 14: Ukiuni 2016-2025 sinerissap qanittuani aalisarnermi tunisat nalingi (raajat ilanngunnagit) mio. kr.-inngorlugit angallatinut umiatsiaaqqanullu agguarlugit

Takussutissiami siuliani saqqummersinneqartumi sinerissap qanittuani aalisarnermi 2016-2025-mut tunisat nalingisa ineriartorsimaneri saqqummiunneqarput (raajat sinerissap qanittuani ilanngunnagit) sinerissap qanittuani angallatinut umiatsiaaqqanullu agguataarlugit. Maluginiaruk takussutissiaq siornarnit allaannerummat, sinerissap qanittuani raajarniutit ilaajunnaarmata. 2016-imit 2025-mut sinerissap qanittuani aalisarnermi tunineqartartut nalingi tamakkiisut 694 mio. kr.-niit 890 mio. kr.-inut nikerarput. Nalingi tamarmiusut 2016-imi 788 mio. kr.oriarlutik 2025-mi 841 mio. kr.-inut amerleriarput. Nalingat 2017-imi appasinnerpaasimapput (694 mio. kr.) 2023-milu qaffasinnerpaasimallutik (890 mio. kr.). Umiatsiaararsortut tunisaasa nalingat angallatersortut tunisaasa nalinginit ukiut tamaasa qaffasinnerusarput. Taamattaaq umiatsiaararsortut tunisaasa nalingat 2016-mi 478 mio. kr.- nit 2025-mi 549 mio. kr.-nut qaffariarput. Umiatsiaararsortut ukiumut tunisaasa nalingat 2021-mi appasinnerpaasimapput, 415 mio. kr.-ugamik, umiatsiaararsortullu tunisaasa nalingat 2023-mi qaffasinnerpaagami 579 mio. kr.-usimapput. Aalisariutit tunisaat 2016-imi 311 mio. kr.-nit 2025-mi 292 mio. kr.-nut appariarsimapput. Aalisariutit tunisaat 2017-imi annikinnerpaasimapput 256 mio. kr.-iugamik 2019-imilu qaffasinnerpaallutik 333 mio. kr.-ugamik.

Sinerissamut qanittumi aalisarnermi aalisakkat qaleruallillu tunineqartut tunisinissaq sioqqullugu aalisartunit suliarereerneqarsimasuusinnaapput imaluunniit suliarineqarsimanatik, taamaattumik aalisakkat suunerisa saniatigut tunisassiat agguataarneqarsinnaallutik qanoq suliassartaqartigineri malillugit akilerneqartarlutik. Tabelimi kinguliiniittumi sinerissamut qanittumut aalisakkat pingaarnerit qanorlu suliarineqarsimasut piumaneqarnerusarnersut pillugit tunisinermi akit agguaqatigiissinnerinik imaqarpoq, NAE tassaallutik niaqui atasut erlaviikkat NPE tassaallutik niaqui piikkat erlaviikkallu.

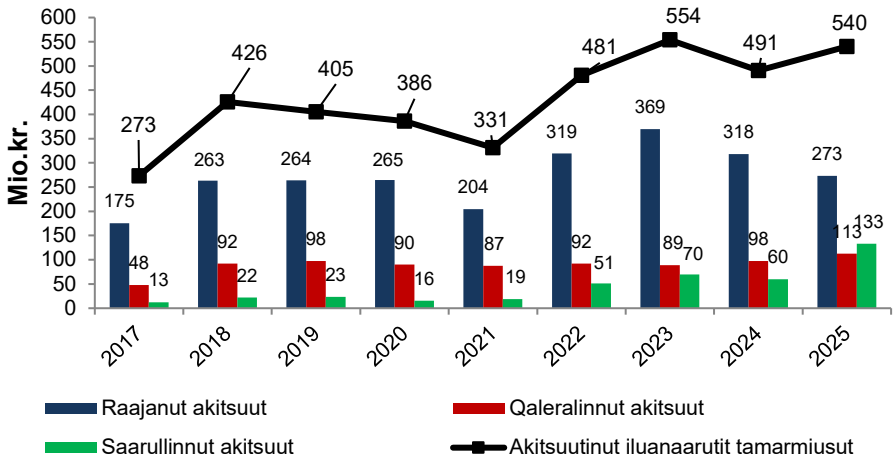
Takussutissiaq 14: tunisinermi akit agguaqatigiissinneri (nalingi/tunisassiallu oqimaassusia) qanoq piareersarsimanerinut agguataarlugit, 2016-2025-mut.

		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
COD	QAL	4,0	4,1	4,2	5,3	6,0	5,3	6,8	6,6	5,8	7,8
	NAE	5,4	6,2	7,5	8,6	6,8	5,1	7,6	8,8	8,7	13,1
	NPE	7,0	7,8	8,4	9,7	8,4	6,4	9,5	10,1	8,9	14,0
CRQ	QAL	18,4	18,8	23,4	24,4	21,3	24,9	25,9	20,5	19,8	29,9
GHL	NAE	20,8	20,5	21,0	21,6	21,5	20,6	23,0	24,3	25,0	26,3
LUM	SUAAT	21,1	29,8	40,6	37,9	34,2	20,1	21,9	26,7	26,2	29,7
PRA	NUTAAT	8,0	8,3	9,9	10,7	9,5	8,8	8,9	9,4	10,3	10,8

Pisuussutinit iluanaarutinut akitsuutit

Pisuussutinit iluanaarutinut akitsuutit tassaapput inuiaqatigiit pisuussutaannit (tassani aalisakkat qaleruallillu) nalinginnaasoq sinnerlugu sinneqartoorummut akitsuut. Angallatit ingerlalluartut angisuut kisimik akitsuummik akiliisussaapput, angallatillu mikinerit umiatsiaaqqallu pisuussutit ataatsimoorussat iluaqutigineri pillugit suli akiliuteqartaratik.

Takussutissiami tullinnguuttumi isumalluutinik atuinermut akitsuutinit 2017-imit 2025-mut isertitaasartut ineriartorsimaneri takuneqarsinnaapput. Isertitat tamarmiusut titarninngorlugit takuneqarsinnaapput, aalisakkallu pingaarnerit pingasut isertitsissutaanerusimasut napasuusatut saqqummersinneqarlutik.

Takussutissiaq 16: Pisuussutinit iluanaarutinut akitsuummit iluanaarutit ineriartornerat mio. kr.-nngorlugit.

Pisuussutinit iluanaarutinut akitsuutit aqqutigalugit piffissami tamarmi raajat isertitsissutaanerpaasarput. Qalerallit 2017-imit 2024-mut isertitsissutaanerpaasartut tullerisimavaat, 2025-imiilli saarulliit qaleralinnut sanilliullugit isertitsissutaanerusalerput.

KALAALLIT NUNAATA AALISAKKANIK QALERUALINNILLU AVAMMUT NIUERNERA 2025

QAFFASINNERIT - AMERLASSUSAAT AAMMA NALINGI

		Amerlassusiat (tonsit)	NALINGAT (mio. dkr.)
1	**RAAJAT** *Pandalus borealis*	**59.107**	**2.179**
2	**SAARULLIIT** *Gadus morhua*	**41.553**	**1.503**
3	**QALERALLIT** *Reinhardtius hippoglossoides*	**30.995**	**1.393**
4	**AVALERAASARTUUT** *Scomber scombrus*	**35.682**	**416**
5	**SAATTUAT** *Chionoecetes opilio*	**1.089**	**116**
6	**NIPISAT SUAAT** *Cyclopterus lumpus*	**917**	**36**
7	**SULUPPAAKKAT** *Sebastes mentella &* *Sebastes norvegicus*	**1.694**	**31**
8	**AMMASSASSU** *Clupea harengus*	**3.693**	**16**
9	**AMMASSAT** *Mallotus villosus*	**155**	**13**

2025-mut pisarineqarsinnaasut tamarmiusut aamma pisassiissutit

Asseq: Peter Lindstrom– Visit Greenland

Qupperneq 50 quppernernit 124-(i)nit

Pisarineqarsinnaasunik amerlassusiliineq, pisassiissutit pisassiissutinillu atuineq

Aalisarnermi avammut niuernerup nalinga takussutissiaq 12-imi nassuiarneqartoq tunuliaqutaralugu avammut niuernerup nalingata annersaa aalisagaqatigiinnut assigiinngitsunut pingasunut tunngasuuvoq: raajat, qalerallit saarulliillu. Taakku Kalaallit Nunaata avammut niuerneranut tamarmiusumut pingaaruteqarluinnarneri pissutigalugu taakkua immikkoortumi uani itinerusumik nassuiaaffigineqarput. Taamaattorli aalisakkat allat aamma Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut ilaapput taakkulu ilanngussaq 2-imi naatsumik nassuiarneqassallutik.

Asseq: Julius Nielsen, Pinngortitaleriffik

Raajat

Kitaani, Tunumi, nunat tamat imartaanni kiisalu Svalbardip eqqaani raajarniartoqartarpoq. 2013-imi Kitaani raajarniarneq MSC-mit akuerisaavoq. Kalaallit Nunaata imartaani raajarniarnerit PNNP-mik aalisarnertut aqunneqarput. PNNP-mik aalisarnerni pisassiissutinik nuussinissamut periarfissaqarpoq, taamaalilluni ukiumit ukiup tullianut amerlassutsit tamakkerlugit aalisarneqarsimanngitsut ingerlataqartunit nuunneqarsinnaallutik imaluunniit ukiup tulliani pisassiissutit siumoorfigineqarsinnaallutik. Tamatuma saniatigut pisassiissutit amerlassusaannik aamma pisassiissutinit pigisanik ingerlataqartut akornanni PNNP-mi tunisisoqarsinnaavoq.

NAFO-mit ilisimatuussutsikkut siunnersuisoqartarpoq. Siunnersuineq tunngavissiorneqarsimavoq naatsorsueriaatsinik, sillimaffiginiarneqartarpullu raajat aalisarneqarsinnaasut amerlassusaat, raajarniutit pisaat, pisat akuttussusii kiisalu saarulliit raajatuumasut amerlassusii qanorlu siaruarsimatigineri. Naatsorsueriaaseq pillugu paasissutissat Kalaallit Nunaanni Aalisarnermik Piniarnermillu Nakkutilliisoqarfimmit (KANUAPNA) aamma Pinngortitaleriffimmit tunniunneqartarput.

Kitaa

2025-mi Kitaani raajat (*Pandalus borealis*) pillugit aqutsinissamik pilersaarut nutarsarlugu saqqummiunneqartoq piffissami 2026-2030 atuuttussaavoq. Tamatumani Kitaata imartaani uumassusillit assigiinngisitaartuunerat uumassuseqarfiusullu *pinngoriartorfiusartut nerisaqaqatigiinnilu amerlasuunut tunngaviunerisa attatiinnarnissaat* pingaarnertut anguniagaapput, pinngoriartorfiusartut sunnertiasuusut illersorniarlugit. Ilisimatuussutsikkut

siunnersuinermut anguniagaasoq tassaasimavoq, *ukiumut pisat tamakkerlugit ima amerlassuseqassasut, ataatsimut eqqarsaatigalugit piffissami ungasinnerusumi siunnerfiussasoq uumasoqatigiinnik atuineq toqusartut amerlassusaat qaangersimassanngikkaa*. TAC-mik aalajangersaanermi anguniagaasimavoq ipiujuaannartitsisumik aalisartoqarnissaa.

Pisarineqarsinnaasut amerlassusissaannik aalajangersaaneq

Aqutsinissamik pilersaarut malillugu pisarineqarsinnaasunik aalajangiinermi ilisimatuussutsikkut siunnersuineq malinneqassaaq, ukiumoortumillu nikingassut amerlanerpaamik 12,5 %-inik nikerarsinnaasussaalluni. Ilisimatuussutsikkut siunnersuinermi 20 %-imik qaffasinnerusumilluunniit ikinnerusunik pisaqartoqarsinnaasoq innersuussisoqartillugu imaluunniit ilisimatuussutsikkut siunnersuinermi 30 %-imik qaffasinnerusumilluunniit amerlanerusunik pisaqartoqarsinnaanera inassutigineqartillugu ajornartorsiut qulaajarniarlugu Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit taaseqataasinnaanatillu ataatsimeeqataasartut immikkut ittumik ataatsimeeqatigiinnissaminnut aggersarneqartassasut.

Pinngortitaleriffik 2025-mut raajarniarneq pillugu siunnersuinermik tamanut ammasumik oktober 2024-mi saqqummiussivoq. Siunnersuinermi Kitaani 2025-mi tamakkiisumik pisarineqarsinnaasut 80.000 tonsit inassutigineqarput, tamannalu 2024-mit 15.000 tonsinik ikileriarnerullutik, ikileriaat 16 %-iulluni. Appariaatip 12,5 %-it qaangerpai, kisiannili 20 %-it ataallugit. Kitaani raajat pisarineqarsinnaasut tamarmiusut 2025-mut 83.125 tonsinut aalajangersarneqassasut Naalakkersuisunit aalajangiunneqarpoq. Aalisarnermut anguniakkanut pingaarnernut naapertuuppoq, tassani oqaatigineqarmat ukiumut pisarineqartartut peqassutsip piffissamut ungasinnerusumut isigaluni, pitsaanerpaamik atorneqarnissaanut sanilliullugu toqusartunut ataatsimut isigalugu killissarititaasoq qaangerneqanngippat. Naak 2024-imiilli pisarineqarsinnaasutut siunnersuutigineqartut 30.000 tonsinik appariaateqarsimagaluartut pisarineqarsinnaasut suli ajunngitsumik ingerlapput aamma peqassutsimut killiliissutinut suli ungasillutik.

Tabel 15: Kitaani raajarniarnermi 2022-2025-mut pisarineqarsinnaasunik amerlassusiliineq aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq (tonsinngorlugit)

	2022	2023	2024	2025
Siunnersuineq	115.000	110.000	95.000	80.000
Pisarineqarsinnaasunik amerlassusaat(TAC)	115.000	110.000	102.500	83.125

Kalaallit Nunaata Canadallu pisarineqarsinnaasut avitseqatigiissutigisussaavaat. Raajaqassuserli pillugu suli pisortatigoortumik isumaqatigiissuteqanngilaq. Peqassuseq pillugu pisortatigoortumik isumaqatigiissuteqanngikkaluartoq MSC-mik akuersissut pigiinnarniarlugu Kalaallit Nunaata Canadamut pisassat aalajangersimasut tunniuttartussaavai. Kalaallit Nunaata 2025-mi raajat 802 tonsit Canadamut pisassiissutissatut immikkoortippai, tak. raajanik aqutsinissamut pilersaarut.

Piujuartitsineq tunngavigalugu Aalisarneq pillugu Isumaqatigiissut naapertorlugu 2025-mi Kitaani raajartassat 2.431 tonsit Kalaallit Nunaata EU-mut tapiissutigai.

Pisariitsumik suleriaaseqarneq

Eqqaaneqartutut raajarniarnermi ingerlataqartut ukiumut pisassiissutit amerlassusaannik niueruteqarsinnaapput pisassiissutinillu nuussisinnaallutik. Ukiut tamaasa ukiumi qaangiuttumi ingerlataqartut qaqitaat naatsorsorneqartarput sinneruttoqarsimappallu taakku ukiumut ingerlasumut nuunneqartarlutik. Kinguliini takussutissiami 16-imi allassimasutut nuunneqarsimasut annertussusaat niuerutigineqarsimasulluunniit takuneqarsinnaapput.

Aalisarnermit raajartassat katillugit 24.550 tonsit 2024-mit 2025-mut nuunneqarsimapput.

Aalisarneq pillugu Inatsimmut nutaamut januaarip aallaqqaataani 2025-mi atuutilersumut atatillugu, ingerlatsisut 2025 tamakkerlugu, 2024-imit pisassat nuussimasatik aalisarsinnaavaat. Ingerlatsisut 2025-imit ukiumut pisassaminnit amerlanerpaamik 25%-imik nuussisinnaalerput.

Tabel 16: Kitaani 2025-mi raajarniarnermi pisarineqarsinnaasut tamarmiusut pillugit takussutissiaq

Ingerlatallit	Pisarineqarsinnaasut amerl. 2025	Nuutat 20242025	Nuutanik siumoorneq 2025→2026	TAC-p kingorna nuussat niuerutillu	Nuus-sat 2025 →2026	2026-mi TAC-p kingorna nuussat	Pisassiissutinit qaqitat	2025-mi iluaqutigineqartut %
KAL	79.892	24.550	2.050	106.492	9.658	96.834	89.730	84[8]
EU	2.431	140		2.571	502	2.069	1.928	75
CAN	802							
Katillugit	83.125	24.690		109.063			91.658	84

Kisitsisit allattorsimaffiat 12: Tunumi 2025-mi raajarniarnermi pisarineqarsinnaasunik amerlassusiliineq pillugit takussutissiaq

Ingerlatallit	2025-mi pisarineqarsinnaasut amerl.	Nuutat 2024→ 2025	Niuerutigineqartut EU→NOR	TAC-p kingorna nuussinerit niuerutillu	Nuutat 2025 →2026	2026-mi TAC-p kingorna nuussinerit	Pisassiissutinit qaqitat	2025-mi iluaqutigineqartut %
KAL	3.400	228		3.628	696	2.932	2.006	55
EU	4.150	273	1.700	2.723	296	2.427	2.161	79
NOR				1.700			1.657	97
Katillugit	7.550	501	1.700	8.051			5.824	72

[88] Atuineq naatsorsorneqarpoq pisassiissutinit pisarineqartunit procentinngorlugu pisassarineqartut tamarmiusunit 2024-mit 2025-mut nuussinerit kingorna. Matumani 89.730/106.492.

Tunu

2025-mi siunnersuineq 1.000 tonsiuvoq, 2024-mut sanilliullugu 1.500 tonsinik appasinnerulluni. Tunumi raajat pisarineqarsinnaasut 7.550 tonsiussasut Naalakkersuisut aalajangerpaat, tassa 2024-mit 300 tonsinik ikinnerusut.

Piujuartitsineq tunngavigalugu Aalisarnermut isumaqatigiissut naapertorlugu 2025-mi Tunumi raajat 4.150 tonsit Kalaallit Nunaata EU-mut tunivai.

Tabel 18: Piffissami 2022-2025-mi Tunumi raajarniarnermi pisarineqarsinnaasunit amerlassusiliineq aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq (tonsinngorlugit)

	2022	2023	2024	2025
Siunnersuineq	3.000	2.000	2.500	1.000
Pisarineqarsinnaasunik amerlassusiliineq (TAC)	6.850	6.850	7.850	7.550

Tunumi ingerlataqartut Kitaani ingerlataqartut assigalugit nuussissinnaatitaapput. Ataaniittumi amerlassutsit nuunneqarsimasut imaluunniit niuerutigineqarsimasut takussutissiami 17-imi takuneqarsinnaasutut kisitsisit assinginik allaaserineqarput.

Kalaallit umiarsuaatileqatigiit 2024-mit 2025-mut 228 tonsinik ilassutitut pisassinneqarput.

Nuussisinnaanermik aaqqissuussinerup kingorna ukioq pisassiiffiusoq 2025 naatsorsuusiorfigigaanni kalaallit ingerlataqartut 3.628 tonsinut periarfissaqarsimapput, taakkunannga 2.006 tonsit tamakkerlugit aalisarneqarsimallutik, tassani pisassiissutinit iluaquteqarneq 55 %-iulluni.

2024-mi aalisarneqanngitsoortut 2025-mut nuunneqarput.

Nunat tamat akornanni

Kitaata Tunullu saniatigut Kalaallit Nunaat aamma nunat tamat imartaanni raajarniarsinnaavoq. Kalaallit Nunaat NAFO-mi ilaasortaanermigut sumiiffimmi 3M-imi aamma Flemish Capimik taaneqartartumi kiisalu sumiiffimmi 3L-imi aamma Grand Bankimik taaneqartartumi aalisarnissamut periarfissaqarpoq. Norgelu aalisarneq pillugu isumaqatigiissuteqarnikkut Svalbardip eqqaani raajarniarnissamik Kalaallit Nunaat periarfissaqarpoq.

Svalbardip eqqaani raajat

Svalbardip eqqaani aalisarneq malittarisassaqartinniarlugu Norgep 1977-imi Aalisarfigineqarsinnaasutut illersugaq (Fiskeriværnszone) pilersippaa. Kalaallit Nunaata Norgellu illugiillutik ukiut tamaasa isumaqatigiinniarnermi Aalisarfigineqarsinnaasutut illersugaq naammagittaalliutigisarpaa.

Svalbardip eqqaani raajarniarnermi norskit peqqussutaat atuuttut naapertorlugit (taakku Kalaallit Nunaannit akuerineqanngitsut), Kalaallit Nunaat angallatit tallimat atorlugit ulluni aalisarfiusuni 450-ini raajarniarnissamik periarfissaqarpoq. Periarfissaq tamanna kalaallit umiarsuaatileqatigiivinit piffissap ilaani atorneqarnikuuvoq. 2020-mi aalisariut ataaseq aalisarpoq, 2021-mili 2022-milu pisassiissutinut qinnuteqartoqarsimanngilaq. 2023-mi ingerlatseqatigiiffik ataaseq pisassiissutinik tunineqarpoq, ingerlatseqatigiiffiulli Svalbardimi ullut aalisarfiusut atorsimanngilai. 2024-mi angallat ataaseq aalisarnermi peqataavoq. 2025-mi pisassiissutinut taakkununnga qinnuteqartoqanngilaq.

Asseq: Julius Nielsen, Pinngortitaleriffik

Qalerallit

Sinerissamut qanittumi, Avataasiornermi Nunanilu tamat akornanni peqatigisat

Qalerallit avataani sinerissallu qanittuani aalisarfiusinnaasuni aalisarneqartarput. Immikkoortut taakku marluk assigiinngeqisumik aqunneqarput. Siullermik Kitaani Tunumilu avataasiorluni aalisarnerit nassuiarneqassapput, tamatumalu kingorna sinerissap qanittuani aalisarneq nassuiarneqassalluni.

2025-mit Kitaani Tunumilu avataasiorluni qaleralinniarneq PNNP-imik aaqqissuussatut aalisarnertut allanngortinneqarpoq.

Kalaallit Nunaata Kitaani (avataasiortunut)

Kitaani qalerallit avataaniittut qaleraleqatigiiupput ataatsimoorussat, taakkulu Kalaallit Nunaannit Canadamillu avinneqartarput. 2025 tikillugu aalisagaqatigiit taakku aqutsiveqarfinnut marlunnut immikkoortinneqarlutik aqunneqarnikuupput, kujataani Ikersuaq Davisimi, avannaanilu Avannaata Imaani. Inuussutissarsiuteqartut kissaateqarnerat malillugu 2025-miit aqutsiveqarfiit ataatsimut katinneqarput. Siusinnerusumi aqutseriaaseq nunat allat isumaqatiginiarnerini suli atuutsinneqarpoq. Kitaani avataasiorluni kalaallit qaleralinniarnerat piffissami 2021-2025-mi atuuttumi aqutsinermik pilersaarutikkut aqunneqarpoq, pisarineqarsinnaasut ilisimatuussutsikkut siunnersuineq naapertorlugu aalajangersarneqartarlutik. Ilisimatuussutsikkut siunnersuineq NAFO-mit tunniunneqartarpoq, ukiullu marlukkaarlugit atuuttarluni.

2025-mut 2026-mullu Ikersuaq Davisimut aamma Qeqertaaluup avannaanut siunnersuinermi tamarmiusumi qalerallit qaqinneqartut 29.970 tonsit sipporneqassanngitsut innersuussutigineqarpoq, tamannalu siunnersuinermut kingullermut sanilliullugit 330 tonsinik amerleriarnerulluni.

Qaleraleqarfiit pillugit nunat marluk akornanni isumaqatigiissutikkut Nunarput Canadalu suli isumaqatigiissuteqanngillat, Kitaanili avataasiorluni qaleralinniarneq MSC-mik akuerisaavoq, taamaattumillu Canadamik suleqateqarneq akuersissutip pigiinnarnissaanut pingaaruteqarluinnarluni. Ileqquuvoq pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat aalajangersarneqarpat peqataasut marluullutik naligiimmik avitseqatigiissutigisarpaat. Pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat 2023-mi aamma 2024-misuulli taamaaginnarpoq, siunnersuutigineqartumit 3.035 tonsinik amerlanerusumik. Pisarineqarsinnaasut amerlassusissaasa siunnersuinerullu imminnut naapertuutinnginnerannut pissutaavoq siunnersuinermi pingaarutilimmik qularnartoqarnera.

Nunat marluk isumaqatigiissutaat naapertorlugu pisassiissutinit sinneruttut 13.803 tonsit ingerlatsisut pisassanit pissarsiassaannut agguaanneqarput.

Tabel 19: Piffissami 2022-mit 2024-mut Ikersuaq Davisimi aamma Qeqertaaluup avannaani avataasiorluni qaleralinniarnermi pisarineqarsinnaasut kiisalu ilisimatuussutsikkut siunnersuineq (tonsinngorlugit)

		2022	2023	2024
Siunnersuineq	Kitaa	36.370	29.640	29.640
Pisarineqarsinnaasut	Ikersuaq Davisimi (KK)	9.093	8.251	8.251
amerlassusissaat(TAC)	Qeqertaaluup avannaa	9.093	8.251	8.251

Tabel 20: 2025-mi Kitaani avataasiorluni qaleralinniarnermi pisassiissutit tamarmiusut aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit

	2025
Siunnersuineq	29.970
Pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat (TAC)	16.503

Norgemik, EU-mik Savalimmiunillu nunat marluk isumaqatigiissuteqarnerisigut kalaallinut pisassiissutit ilai ingerlataqartunut taakkununnga immikkoortinneqarput, tamannalu - takussutissiami 21-mi takuneqarsinnaavoq. Nunat marluk isumaqatigiissutaat aamma nunat tamat akornanni suleqatigiinneq aalisarnermilu isumaqatigiissutit pillugit immikkoortumi sukumiinerusumik allaaserineqarput.

Tabel 21: 2025-mi Kitaani pisassiissutissat amerlassusissaat ataatsimut isigalugit

Ingerlatsisut	Pisassiissutit amerlassusissaat	Pisassanit tunisinerit EU→NOR	TAC niuernerup iml. nuussinerup kingorna	Pisassanit qaqitat	Pisassiissutinit atuineq (%)
GRL	13.803[9]		14.403[10]	14.057	101
NOR	700		975	994	102
EU	1.900	275	1.625	1.626	100
FRO	100		100	0	0
Katillugit	16.503		17.103	13.923	

Tunu

Tunumi qaleraleqatigiit tassaapput Kalaallit Nunaata Islandimut Savalimmiunullu avitseqatigiissutai. Ilisimatuussutsikkut siunnersuineq ICES-imit tunniunneqartarpoq, sumiiffinnullu pingasunut ataatsimut tunniunneqartarluni. Island aamma Kalaallit Nunaat Tunumi qaleraleqatigiinnik illugiillutik aqutsinissaq avitseqatigiinnissarlu pillugu 2012-mili isumaqatigiissuteqarput. Isumaqatigiissut 2020-mi sivitsorneqarpoq, tassa qalerallit pillugit Atlantikup avannaani ilisimatusarnermi pilersaarutip angisuup (NORSUSTAIN) naammassineqarnissaa utaqqineqarmat. Pilersaarut 2024-mi naammassineqarpoq, isumaqatigiissullu nutaaq pillugu isumaqatigiinniarnerit 2026-mi aallartinneqassasut naatsorsuutigineqarluni.

2025-mi ICES-imiit siunnersuineq 17.890 tonsiniippoq. Islandimik illugalugu isumaqatigiissut naapertorlugu Kalaallit Nunaanni pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat 37,6%-iuvoq, tassa 2025-mi 6.727 tonsiullutik. 2024-mi piaarinani siunnersuinermi pisarineqarsinnaasullu amerlassusissaa akornanni nikingasoqarpoq, peqassutsimik naliliineq kukkusoqarmat, siunnersuinerlu iluarsiiffigineqarpoq 21.541 tonsinit 19.703 tonsinut. Nunat marluk isumaqatigiissutaat naapertorlugu pisarineqarsinnaasut amerlassusissaasa ilaat Savalimmiunut, Norgemut aamma EU-mut immikkoortinneqarput. Malugiuk EU Kalaallit Nunaata imartaani pisassiissutinik Norgemik paarlaasseqatigiinnissamut periarfissaqarmat. Islandimik isumaqatigiissuteqarneq malillugu pisassiissutit nungullugit aalisarneqarsimanngitsut 10%-ii tikillugit ukiup tullianut nuunneqarsinnaapput. 2025-mi 810 tonsit 2024-mit nuunneqarput.

Tabel 22: Tunumi qaleralinniarnermi 2022-2025-mi pisarineqarsinnaasut amerlassisussissaat ilisimatuussutsikkullu siunnersuineq

	2022	2023	2024	2025
Siunnersuineq	26.650	26.710	19.703[11]	17.890
Pisarineqarsinnaasut amerlassusaat(TAC)	10.020	10.043	8.099	6.727

[9] Pisassanit nuussinerit ilanngunnagit

[10] 2026-mi pisassanit siumoorluni nuussinikkut atuineq ilanngunnagu

[11] 2024-mut siunnersuineq peqassutsimik nalilersuinermi kukkuneq pissutigalugu nutarterneqarpoq.

Taamaalilluni Tunumi pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat 6.727 tonsiupput pisallu ilaat tunineqarmata, tak. nunat marluk akornanni isumaqatigiissuteqarneq, , kalaallit angallataannut pisassiissutit 2.382,5 tonsiupput. ICES-imit siunnersuinerni avataasiorluni sinerissamullu qanittumi aalisarnerit immikkoortinneqanngillat, aalisagaqatigiittut isigineqartarmata. Tunumi avataani qaleralinnik aqutsinissamut pilersaarut naapertorlugu pisarineqarsinnaasut amerlassusissaasa ilaat Tunumi sinerissap qanittuani qaleralinnut pisassiissutissatut immikkoortinneqassapput. Sinerissamut qanittumi pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat 2025-mi 266 tonsinut aalajangersarneqarput. Taamaalilluni kalaallit avataasiornermi angallataannut inaarutaasumik pisassiissutit amerlassusaat 2.116,5 tonsiupput.

Tabel 23: Tunumi 2025-mi pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat pillugit takussutissiaq

	2025-mi TAC	Nuussineq[12] 2024→2025	Niuerneq EU→ NOR	Niuernerup iml. nuussinerup kingorna TAC	Nuussineq 2025→2026	Pisassiissutinit qaqitat	atuineq %
KAL Imartaa	1.307	810		2.117	228	1.455	69
KAL Sineriak	266			266		155	58
FRO	325			325		374	115
EU	4.775		650	4.125	587	3.538	86
NOR	320			970		914	94
Katillugit	6.993			7.803		6.436	

Kalaallit Nunaata Kitaa (sinerissamut qanittumut)

Kalaallit Nunaanni sinerissamut qanittumi qaleralinniarneq pillugu aqutsinissamut pilersaarut siulleq 2024-mi decemberip ulluisa 16-ianni Naalakkersuisut akueraat. Aqutsinermut pilersaarut 2025-mi januarip ulluisa aallaqqaataanni atuutilerpoq.

Kitaani sinerissap qanittuani aqutsiveqarfiit immikkoortunut arfineq-pingasunut aggulunneqarnikuupput. Sumiiffinnut taakkununnga arfiniliusunut immikkoortukkaamik NAFO ilisimatuussutsikkut siunnersuinernik tunniussisarpoq. Qeqertarsuup Tunua, Uummannaq, Upernavik, Sisimiut-Maniitsoq, Nuuk aamma Paamiut-Qaqortoq. Aningaasarsiutigalugu aalisarnermit qangaaniit paasisat kiisalu qaleraleqatigiinnik ilisimatuussutsikkut misissuinernit paasisat tunngavigalugit siunnersuisoqartarpoq.

Aqutsiveqarfiit taakku arfinillit saniatigut Qaanaaq immikkut aqutsiveqarfiuvoq, taamaattorli sumiiffik taanna pillugu siunnersuisoqarneq ajorpoq. Qaanaami pisassiissutit avataasiorluni pisassiissutinit siornatigut tiguneqartarput, 2023-mili Sustainable Fisheries Greenlandimit siunnersorneqareernerup kingorna aalajangerneqarpoq avataasiorluni pisassiissutinut

[12] Islandilu naalagaaffiit sineriallit isumaqatigiissutaat naapertorlugu illuatungeriinnittamakkerlugit aalisarneqarsimanngitsut ukiup siuliani pisarineqarsinnaasut amerlassusaasa 10%-anik nuussisinnaapput.

attuumassuteqanngitsumik Qaanaamut immikkut pisassiissusiortoqartassasoq. 2024-mi pisassiissutit 250 tonsinut aalajangersarneqarput.

2025-mi ilisimatuussutsikkut ataatsimut siunnersuineq sumiiffinnut taakkununnga arfinilinnut 18.029 tonsiuvoq. Sumiiffinnut arfinilinnut taakkununnga pisassiissutigineqartut katillugit siunnersuinermit 13.490 tonsinik amerlaneruppput, tassa siunnersuineq 75 %-inik sipporlugu. Pisassiissutinik nuussisoqarnerata aamma pisassiissutit ilaneqarnerisa kingunerisaanik pisarineqarsinnaasut tamarmiusut sumiiffinnut arfinilinnut 37.755 tonsiupput. 2013-imili pisarineqarsinnaasut ilisimatuussutsikkut siunnersuinermit malunnaatilimmik amerlanerusimaqaat. Amerlavallaanik aalisartoqarsimanerata kingunerisaanik aamma pisarineqarsinnaasut ikileriarnerisa malitsigisaanik siunnersuinermi ikileriartitsisoqaqqippoq, Qeqertarsuulli Tunuani siunnersuineq 1.043 tonsinik qaffanneqarpoq.

2021-p tungaanut Qeqertarsuup Tunuata, Uummannap kiisalu Upernaviup sumiiffiisa avataanni siunnersuisoqaranilu pisassiissutinik aalajangersaasoqartanngilaq.

Tabel 24: 2022-2025-mi sinerissap qanittuani qaleralinniarnermi pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq (tonsinngorlugit)

		2022	2023	2024	2025
Qeqertarsuup Tunua	Siunnersuineq	4.346	5.215	5.215	6.258
	Pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat(TAC)	9.100[13]	9.100[14]	10.600[15]	10.600[16]
Uummannaq	Siunnersuineq	5.153	5.153	5.153	4.674
	Pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat(TAC)	9.653[17]	9.650[18]	9.650	9.650[19]
Upernavik	Siunnersuineq	5.068	6.070	6.070	5.801
	Pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat(TAC)	9.300[20]	9.300[21]	9.300	9.300[22]
	Siunnersuineq	300	300	300	300

[13] Pisassat 11.379 tonsinut qaffanneqarput

[14] Pisassat 12.694 tonsinut qaffanneqarput

[15] Pisassat 13.500 tonsinut qaffanneqarput

[16] Pisassiissut 14.309 tonsinut amerlineqarput

[17] Pisassat 9.750 tonsinut qaffanneqarput

[18] Pisassat 9.583 tonsinut ikilineqarput

[19] Pisassat 11.433 tonsinut amerlineqarput

[20] Pisassat 10.002 tonsinut qaffanneqarput

[21] Pisassat 9.514 tonsinut qaffanneqarput

[22] Pisassat 10.044 tonsinut amerlineqarput

Sisimiut-Maniitsoq	Pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat(TAC)	300	300	300	300
Nuuk	Siunnersuineq	522	522	522	522
	Pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat(TAC)	859	699[23]	899[24]	899
Paamiut-Qaqortoq	Siunnersuineq	222	222	222	222
	Pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat (TAC)	519[25]	420[26]	770	770
Qaanaaq	Siunnersuineq	Siunnersuisoqanngilaq			
	Pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat(TAC)	142[27]	250	252	252
Tunu	Siunnersuineq	Siunnersuisoqanngilaq			
	Pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat(TAC)		266	400[28]	266
Katillugit	Siunnersuineq	15.611	17.482	17.482	18.029
	Pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat(TAC)	28.993	29.469	31.379	31.850

2025 aallarnerfigalugu Sumiiffimmi 47-mi (Qeqertarsuup Tunua, Uummannaq aamma Upernavik) umiatsiaaqqat PNNP-imut aaqqissuussinermut nuussinnaanngorput. Tamatuma kingunerivaa aqutsiveqarfik 47 PNNP-itut aaqqissuussatut aqunneqalermat aamma paggatassiilluni aalisarnertut. 2025 tassaavoq aalisarneq pillugu inatsisip nutaap atuutilersinneqarnera taamatullu nammineq piumassutsimik umiatsiaaqqat PNNP-mik aaqqissuussinermut ilanngussinnaanngornerat. Tassunga atatillugu immikkorluinnaq Ittumik tulluarsaasoqarpoq. Aqutsiveqarfik 47-mi pisassiissutit 6.236 tonsinik amerlineqarput, aalisarneq pillugu inatsimmut nutaamut tulluarsaataallutik.

[23] Pisassat 1.199 tonsinut qaffanneqarput

[24] Pisassat 1.059 tonsinut qaffanneqarput

[25] Pisassat 634 tonsinut qaffanneqarput

[26] Pisassat 770 tonsinut qaffanneqarput

[27] Avataasiortunut 110 tonsinik utertitsilluni nuussisoqarpoq

[28] ATaakku Tunumi avataasiorluni qaleralittassanit tiguneqarput

Tabel 25: 2025-mi sinerissamut qanittumi qaleralinniarnermi pisarineqarsinnaasut amerlassusaat pillugit takussutissiaq

Sumi	Immikkoortoq	TAC	Aaq-qiineq	Iluarsiinerup kingorna TAC	Pisassiissutinit qaqitat (tonsit)	Atuineq (%-itut)
Qeqertarsuup Tunua	PNNP	9.540	1.709	11.249	5.524	49
	Paggatat	1.060	2.000	3.060	2.475	81
Uummannaq	PNNP	7.720	1.383	9.103	5.595	61
	Paggatat	1.930	400	2.330	2.201	94
Uperna-vik	PNNP	6.387	1.144	7.531	2.337	31
	Paggatat	2.913	-400	2.513	1.983	79
Sisimiut-Maniitsoq		300			131	44
Nuuk		899			703	78
Paamiut-Qaqortoq		770			402	52
Qaanaaq		252			65	26
Tunu		266			155	58

Asseq: Julius Nielsen, Pinngortitaleriffik

Saarulliit

Avataasiortut, Sinerissamut qanittumi Nunanillu allanit peqatigisat

Avataasiorluni sinerissallu qanittuani aalisariutinit immikkoortunit saarulliit aalisarneqarput. Immikkoortut taakku marluk assigiinngeqisumik aqunneqarput. Saarulliit 2023-mi misissuiffigineqarput, tamannalu siunnersuinermik nutaarluinnarmik allaanerusumillu kinguneqartitsivoq. 2024-mit siunnersuinermi aalisagaqatigiit suffisartut sammineqassapput, nunap

immikkoortuini saarulliit akuleriiaartarsimasut paasineqarmat. Siunnersuineq nutaaq tunngavigalugu aalajangerneqarpoq, Kalaallit Nunaannut tamanut atuuttussamik avataasiorluni sinerissallu qanittuani saarullinniarnermi aqutsinermut pilersaarusiortoqassasoq. Aqutsinissamik pilersaarummik suliaqarneq august 2023-mi aallartinneqarpoq 2024-milu naammassineqarluni, 2025-mi januarip aallaqqaataani atuutilersumik. Saarulleqassuseq isumaqatigiinngissuteqartorujussuuvoq. Isumaqatigiinngi ssutaasut ilaat akuersaarniarlugit naapigiutitut suleqatigiissitamit aalajangiunneqarpoq, ukiut tamaasanalunaarusiortoqartassasoq, aalisartut ilisimasaat ilanngullugit pisassiissutissanik amerlassusiliinermut atorneqartussatut.

Avataasiortut

Avataasiorluni saarullinniarnermik aqutsineq aqutsinissamut pilersaarutit atuuttut malillugit ingerlanneqarpoq.

Ilisimatuussutsikkut ICES-imiit siunnersuineq 2023-mi nutarterneqarpoq, avataasiorlunilu aalisarnermut siunnersuineq suffisartunut taakkununnga marlunnut atuulluni 1) Tunumi Kujataanilu aamma 2) Kitaani. 2024-mi Tunumut Kujataanullu siunnersuineq 23.518 tonsiuvoq. Siunnersuineq tassaavoq inissisimaffiit tallimaat, isumaqarluni aaqqissuussinerup suliarinissaanut naammattunik paasissutissaqanngitsoq. Taamaattumik siunnersuineq tassaavoq 2022-mut pisat 80 %-ii. Taamatut siunnersuineq 2024-mut, 2025-mut aamma 2026-mut atuuppoq. Siunnersuinissamut aaqqissuussineq suli suliarineqarsimanngippat suleriaaseq tassaavoq siunnersuineq kingumut 20 %-imik ikilisitsinissaq. Tunumi saarulliit Kalaallit Nunaata aamma Islandip akornanni nikerartuupput. Islandimi amerlasoorujussuarnik aalisartoqarpoq taamaattumillu Naalakkersuisut toqqarpaat inuussutissarsiortut tusaaniiarneqassasut, pisanullu kisitsisit pigisaat, paasinarmat TAC qaffanneqarsinnaasoq saarulleqassutsimut ajoqutaanngitsumik. Tamanna tunuliaqutaralugu pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat 35.000 tonsinut inissinneqarput, taakkunannga 27.000 tonsit Dohrn-ip Ikkannersuani aamma 8.000-it Kujataata Kangiani pisassiissutaallutik.

2024-mi Kitaanut siunnersuineq 2.398 tonsiuvoq, 2016-mili siullermeertumik siunnersuinerup allaanerussutigaa *aalisartoqanngilaq.* 2025-imut siunnersuineq 3.238 tonsiuvoq 2024-mut naleqqiullugu qaffariaat 840 tonsiulluni. Aningaasarsiutigalugu avataasiorluni saarullinniarneq 2024-mi matoqqatiinnarneqassasoq aamma sinerissamut qanittumi pisassiissutit agguaanneqassasut Naalakkersuisunit aalajangerneqarpoq. Inuussutissarsiortunit ujartuisoqarnerujussuata kingunerisaanik misileraalluni aalisarnermut pisassiissutit 2024-mi pilersinneqarput. 2025-mili aalisarneq aningaasannanniutigalugu aalisarnertut 6.500 tonsinik pisassiissutilerlugu aallartisarneqarpoq. 2025-mi ukiakkut aalisarneq pillugu siunnersuisooqatigiit Naalakkersuisunut inassutigivaat pisassiissutit 10.000 tonsinik amerlineqassasut, tamannalu Naalakkersuisut tusaatissatut tigullugu pisassiissutit 16.500 tonsinut qaffappaat.

Tabel 26: Kitaani, Tunumi Kujataani saarulliit 2022-2025-imi TAC -at & ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit

		2022	2023	2024	2025
Kitaa	Siunnersuineq	0	0	2.398	3.238
	Pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat(TAC)	0	0	0	6.500[29]
Tunu	Siunnersuineq	8.768	8.460	23.518	23.518
	Pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat(TAC)	27.430	32.945	32.900	35.000

Tabel 27: : 2025-mi Dohrnip Ikkannerani aamma Kujataata Kangiani avataasiorluni saarullinniarnermi pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat, pisassiissutinit qaqinneqartut atuinerlu (tonsit)

Sumiiffik	Ingerlatsisut	Pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat(TAC)	Pisassiissutinit qaqitat	Atuineq
Dohrn Banke	Kalaallit Nunaat	24.700	21.053	85%
	EU	2.050	2.062	101%
	Norge	250	312	125%
	Katillugit	27.000	23.426	87%
Tunup kujataa	Kalaallit Nunaat	4.400	4.375	99%
	Norge	1.100	1.036	94%
	Savalimmiut	2.500	2.221	89%
	Katillugit	8.000	7.632	95%

Sinerissap qanittua

2023-mi siunnersuinerup nutaap takutippaa saarulleqatigiit assigiinngitsut sisamaasut pingaartumik Nunatta Kitaani akuleriilersartut. Tamatuma kingunerisaanik kitaani aalisarnermi saarulleqatigiit sisamaasut suffisartut tamarmikaalisarneqartartut. Saarulliit kattuttarnerat sillimaffiginiarlugu Kalaallit Nunaannut tamarmut atuuttussamik saarullinnik aqutsinissamut pilersaarummik suliaqartoqassaaq.

ICES-imit inassutigineqarpoq Kitaani sinerissap qanittuani suffisartunit 2025-mi pisassat tamarmiusut 4.455 tonsit qaangissanngikkaat. Siunnersuinermi inassutigineqarpoq 4.455 tonsit taakku immikkoortunut marlunnut avinneqassasut, tassalu Nuup avannaani (2.151 tons) kiisalu Nuup kujataani (2.304 tons). Kitaani sinerissamut qanittoq sumiiffittut ataatsitut qangaaniilli aqunneqarpoq sulilu ataasiutut aqunneqarluni.

[29] Pisassiissutit 16.500 tonsinut qaffanneqarput

Kitaani sinerissamut qanittumi saarullinniarneq ukiuni arlalikkaani siunnersuinermut naapertuutinngitsumik pisarineqarsinnaasunik tamarmiusunik peqarsimavoq. Sinerissamut qanittumi saarullinniarneq aalisartorpassuarnut assut pingaaruteqarpoq aamma aalisakkat amerlassusaat pillugit siunnersuisut aalisartullu akornanni assut isumaqatigiinngissutaasarlutik. Sinerissamut qanittumi saarullinniarneq niuerutigineqarsinnaasunik pisassiissuteqarpoq paggatassiinikkut aalisarnertut aqunneqarpoq. Aamma 2016-mili immikkut ittumik saarullittassiisoqartarsimavoq, sunngiffimmi aalisartut tunisinissaannut periarfissiisoqarluni aamma paggatassiilluni aalisarnertut aqunneqartoq. Pisassiissutit taakku suliffissaaleqineq millisarniarlugu pilersinneqarput.

Kitaani sinerissamut qanittumi 2025-mi saarullinniarnermut pisarineqarsinnaasut tamarmiusut 27.572 tonsinut Naalakkersuisunit aalajangersarneqarput, taakkunannga 2.000 tonsit sunngiffimmi aalisartunut tunisisinnaasunut immikkoortinneqarlutik.

Tabel 28: 2022-2025 Kitaani sinerissap qanittuani saarullinniarnermi pisarineqarsinnaasut amerlassusaat aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit

	2022	2023	2024	2025
Siunnersuineq	9.560[30]	9.180[31]	3.095	4.455
Pisarineqarsinnaasut amerlassusaat(TAC)	21.000[32]	17.000[33]	22.500[34]	27.572

2024-mi Tunumi sinerissamut qanittumi saarullinniarneq nammineq aqutsiveqarfittut immikkoortinneqarpoq. Tamanna Tunumi sinerissamut qanittumi aalisarneq pillugu ineriartortitsinermik pilersaarummut atatillugu suliarineqarpoq. Tunumi sinerissamut qanittumi aalisarnermut siunnersuisoqanngilaq, taamaattumillu 2024-mi 2025-milu killeqanngitsumik aalisartoqarluni.

[30] Sinerissap qanittuani 9.560 tonsinik aalisarneq sinerissap qanittuani aalisagaqatigiit 4.780 tonsit aalisarneqarnerisa naligissagaat Pinngortitaleriffiup nalilerpaa (NAFO-mit siunnersuineq). Tunngavigineqarpoq sinerissap qanittuani aalisarnermi saarulleqatigiit pingasut assigiinngitsut aalisarneqarnerat; avataaniittutt, sinerissap qanittuaniittut aamma Islandimittut.

[31] Pinngortitaleriffiup nalilerpaa, sinerissap qanittuani 9.180 tonsinik aalisarneq sinerissap qanittuani aalisagaqatigiit 4.590 tonsit aalisarneqarnerisa naligissagaat (NAFO-mit siunnersuineq). Tunngavigineqarpoq sinerissap qanittuani aalisarnermi saarulleqatigiit pingasut assigiinngitsut aalisarneqarnerat; avataaniittut, sinerissap qanittuaniittut aamma Islandimiittut.

[32]Sunngiffimmi aalisartartunut 1.000 tonsit immikkoortinneqarsimapput. Pisassiissutit iluarsineqarsimapput taamaalilluni sunngiffimmi aalisartunut pisassiissutit 1.250 tonsinngorsimallutik niuerutigalugulu aalisarnermut pisassiissutit 19.750 tonsinngorsimallutik.

[33]Sunngiffimmi aalisartartunut 1.000 tonsit immikkoortinneqarsimapput. Kingorna pisassiissutit amerlineqarput 24.300 tonsinngorlutik, taakkunannga 2.300 tonsit sunngiffimmi aalisartunut tunisisinnaasunut immikkoortinneqarlutik.

[34] 1.500 tonsit sunngiffimmi aalisartartunut tulaassassanngorlugit immikkoortinneqarsimapput. Kingorna pisassiissutit amerlineqarput 29.500 tonsinngorlutik, taakkunannga 2.000 tonsit sunngiffimmi aalisartunut tunisisinnaasunut immikkoortinneqarlutik.

Tabel 29: 2025-mi Tunumi sinerissap qanittuani saarullinniarnermi pisarineqarsinnaasut amerlassusaat aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit (tonsinngorlugit)

Tunu	2025
Siunnersuineq	Siunnersuisoqanngilaq
Pisarineqarsinnaasut amerlassusaat(TAC)	Killeqanngitsumik aalisartoqarpoq

Tabel 30: 2025-mi Kitaani Tunumilu sinerissap qanittuani saarullinniarnermi pisarineqarsinnaasut amerlassusaat, pisassiissutinit qaqinneqartut aamma atuineq (tonsit)

Sumiiffik	Immikkoortoq	TAC	Qaqitat	Atuineq
Kitaa	Aningaasannanniutigalugu	25.572	23.608	92%
	Saniatigooralugu aalisartunut	2.000	1.523	76%
Katillugit		27.572	25.131	91 %
Tunu	Killeqanngitsumik aalisartoqarpoq		274	

2025-mi Kalaallit Nunaanni aalisakkanut niuerutigineqarsinnaasunut aqutsinermi killiffik

Kisitsisit allattorsimaffiini ataaniittunit takuneqarsinnaapput ukiumut aalajangersimasumut pisarineqarsinnaasut amerlassusaat Naalakkersuisunit aalajangersarneqarsimasut. Pisarineqarsinnaasut amerlassusaat,nuussinissamut aqqissuussinerit, nunat marluk niuerutigisaat iluarsiinerillu assigiinngitsut ilaanngillat.

Aalisakkanik niuerutigineqarsinnaasunik aqutsinermi killiffik pillugu takussutissiaq	Siunnersuinermut sanilliullugu Kalaallit Nunaannut pisassiissutit	Aqutsinissamik pilersaarut
Qalipaatit nassuiaataat:	Qorsuk: siunnersuinermut naapertuuttumik pisassiissutit	Qorsuk: aap
	Aappaluttoq : Siunnersuinermi pisassiissutit sipporlugit	Aappaluttoq: naamik
		Qasertoq: assersuussineq attuumassuteqanngilaq

Raajat							
Suussusaa	Sumiiffik	Siunnersuinermut sanilliullugu Kalaallit Nunaannut pisassiissutit (%)	Aqutsinissamik pilersaarut	2025-mut siunnersuineq (tons)	TAC Kalaallit Nunaannut 2025(tons)	Siunnersuineq aqqutigalugu	Aalisagaqatigiiaat ataatsimoorussat
Raajat	Kitaa	103%	Aap	80.000	83.125 [35]	NAFO, ukiut tamaasa	Canada
	Tunu	755%	Naamik	1.000	7.550	NAFO, ukiut tamaasa	

[35] Pisassiissutit amerlassusissaannik agguataarneri pillugit takussutissiaq nalunaarummi raajat pillugit immikkoortumiittoq takuuk. Ilaatigut nunat marluk peqatigisanut immikkoortitsisoqarpoq aamma nuussinissamut aaqqissuusisoqarluni.

Avataasiorluni aalisarnerit							
Suussusaa	Aqutsiveqarfik	Siunnersuinermut sanilliullugu Kalaallit Nunaannut pisassiissutit (%)	Aqutsinissamik pilersaarut	2025-mut siunnersuineq (tons)	TAC Kalaallit Nunaannut 2025 (tons)	Siunnersuineq aqqutigalugu	Aalisagaqatigiiaat ataatsimoorussat
Qalerallit	Kitaa	55%	Aap	29.970	16.503[36]	NAFO, ukioq allortarlugu	Canada
	Tunu	38%	Aap	17.890[37]	6.727[38]	ICES, ukiut tamaasa	Island aamma Savalimmiut
Saarulliit	Tunu	149%	Aap	23.518	35.000[39]	ICES, ukiut tamaasa	
	Kitaa	201%	Aap	3.238	16.500	ICES, ukiut tamaasa	
Suluppaakkat	Kitaa	100 %	Naamik	0	0	NAFO, ukiut tamaasa	
Suluppaakkat (*S.norvegicus*)	Tunu	110 %	Aap	46.911	5.127	ICES, ukiut tamaasa	Island aamma Savalimmiut
Suluppaakkat (*S.mentella*)	Tunu		Aap	0	300	ICES, ukiut tamaasa	

[36]Pisassat Canadalu 50:50-mik avinneqarput. Aamma pisarineqarsinnaasut amerlassusissaasa agguataarneri pillugit takussutissiaq nalunaarsuiami qalerallit pillugit immikkoortumiittoq takuuk. Nunat marluk peqataaffigisaannut amerlassutsinik ilaatigut immikkoortitsisoqarpoq.

[37]Siunnersuineq aallaqqaammut 21.541 tonsinit inissinneqarsimavoq 19.703 tonsinullu iluarsineqarluni. Kalaallit Nunaata pisarisinnaasai tamarmiusut aallaqqaammut siunnersuinermit tunngaveqarput.

[38] PPisassat Islandilu avinneqarput. Kalaallit Nunaat 37,6 %-iinik pissarsivoq. Pisarineqarsinnaasut amerlassusissaasa agguataarneri pillugit takussutissiami qalerallit itisilerneqarneri pillugit immikkoortoq takuuk. Ilaatigut nunat marlunnut peqatigiittunut iimmikkoortitsisoqarpoq aamma nuussinissamut aaqqissuusisoqarluni.

[39]Pisarineqarsinnaasut amerlassusissaasaagguataarneri pillugit takussutissiami saarulliit itisilerneqarneri pillugit immikkoortoq takuuk.

Sinerissap qanittuani aalisarnerit							
Suussusaa	Sumiiffik	Siunnersuinermut sanilliullugu Kalaallit Nunaannut pisassiissutit (%)	Aqutsinissamik pilersaarut	2025-mut siunnersuineq (tons)	TAC Kalaallit Nunaannut 2025 (tons)	Siunnersuineq aqqutigalugu	Aalisagaqatigiiaat ataatsimoorussat
Qalerallit	Qaanaaq	-	Aap	Soqanngilaq	252	Soqanngilaq	Naamik
	Upernavik, Uummannaq aamma Qeqertarsuup Tunua	180%	Aap	16.438	35.786	NAFO, ukioq allortarlugu	Naamik
	Sisimiut – Maniitsoq (NAFO 1A aamma 1B)	100 %	Aap	300	300	NAFO, ukioq allortarlugu	Naamik
	Nuuk (NAFO 1D)	172%	Aap	522	899	NAFO, ukioq allortarlugu	Naamik
	Paamiut & Qaqortoq (NAFO 1E aamma 1F)	347%	Aap	222	770	NAFO, ukioq allortarlugu	Naamik
	Tunu[40]	-	Aap	-	266	-	-
Saarulliit	Kitaa	619%	Aap	4.455	25.572	ICES, ukiut tamaasa	Naamik
	Kitaa - sunngiffimmi aalisarneq[41]		Aap		2.000		
	Tunu		Aap	Soqanngilaq	Killeqanngitsumik aalisartoqarpoq	Soqanngilaq	Naamik
Uiluiit	Aqajaruani	-	Naamik	Soqanngilaq	0	Soqanngilaq	Naamik
	Attu	-	Naamik	Soqanngilaq	400	Soqanngilaq	Naamik
	Nassuttooq	-	Naamik	Soqanngilaq	300	Soqanngilaq	Naamik

[40]Tunumi avataasiorluni qaleralinniarnermiit pisassiissutinit Tunu pissarsisarpoq.

[41] Suliffissaaleqineq pissutigalugu 2016-mi suliniutitut pilersinneqarpoq. Taakku tunisinissamut periarfissaqarput. Pisassiissutit Kitaani nunamut qanittumi niuerutigalugu saarullinniarnermiit tiguneqarput.

	Sisimiut avannaa (Kangaarsuk)	-	Naamik	Soqanngilaq	700	Soqanngilaq	Naamik
	Sisimiut kujataa (Saqqaq)	-	Naamik	Soqanngilaq	400	Soqanngilaq	Naamik
	Nuuk	-	Naamik	Soqanngilaq	720	Soqanngilaq	Naamik
Nipisaat	Kitaa	100 %	Aap	1.475	1.475	Pinngortitaleriffik, ukiut tamaasa	Naamik

Saattuat							
Suussusaa	Sumiiffik	Siunnersuinermut sanilliullugu Kalaallit Nunaannut pisassiissutit (%)	Aqutsinissamik pilersaarut	2025-mut siunnersuineq (tons)	2025-mut Kalaallit Nunaannut pisassiissutit (tons)	Siunnersuineq aqqutigalugu	Aalisagaqatigiiaat ataatsimoorussat
Saattuat	Upernavik	-	Aap	Soqanngilaq	300	Soqanngilaq	Naamik
	Qeqertarsuup Tunua-Uummannaq	137 %	Aap	573	786	Pinngortitaleriffik, ukiut tamaasa	Naamik
	Sisimiut	109 %	Aap	546	595	Pinngortitaleriffik, ukiut tamaasa	Naamik
	Maniitsumit-Kangaamiunut	-	Aap	Soqanngilaq	200	Soqanngilaq	Naamik
	Nuuk - Paamiut	139 %	Aap	959	1.332	Pinngortitaleriffik, ukiut tamaasa	Naamik
	Narsaq – Qaqortoq	-	Aap	Soqanngilaq	260	Soqanngilaq	Naamik

Nunanik allanik suleqateqarnerit aalisarnermullu isumaqatigiissutit

Qupperneq 71 quppernernit 124-(i)nit

Asseq: Norris Niman– Visit Greenland

Kalaallit Nunaat nunat tamat akornanni suleqatigiinnermut oqallittarfinni arlalinni peqataasarpoq, ukiullu tamaasa nunanik allanut isumaqatigiissusiortarluni. Immikkoortumi tullinnguuttumi Kalaallit Nunaata nunani tamalaani aalisarnerup tungaatigut ingerlatsinera nassuiarneqassaaq, siullermik nunat immikkoortuini aalisarnermik aqutsineq pillugu kattuffinnik suleqatigiinneq, tulliatut nunani allaniaalisarneq pillugu suleqateqarneq kiisalu nunat marluk akornanni isumaqatigiissutit aamma naalagaaffiit sineriallit isumaqatigiissutaat nassuiarneqassallutik.

Aalisarnermut tunngasuni nunat tamat akornanni suleqatigiinneq, isumaqatigiissutit allaffimaffiillu pillugit allaaserisat Naalakkersuisut.gl-imi nassaarineqarsinnaapput.

Nunat immikkoortuini aalisarnermik aqutsineq pillugu kattuffiit

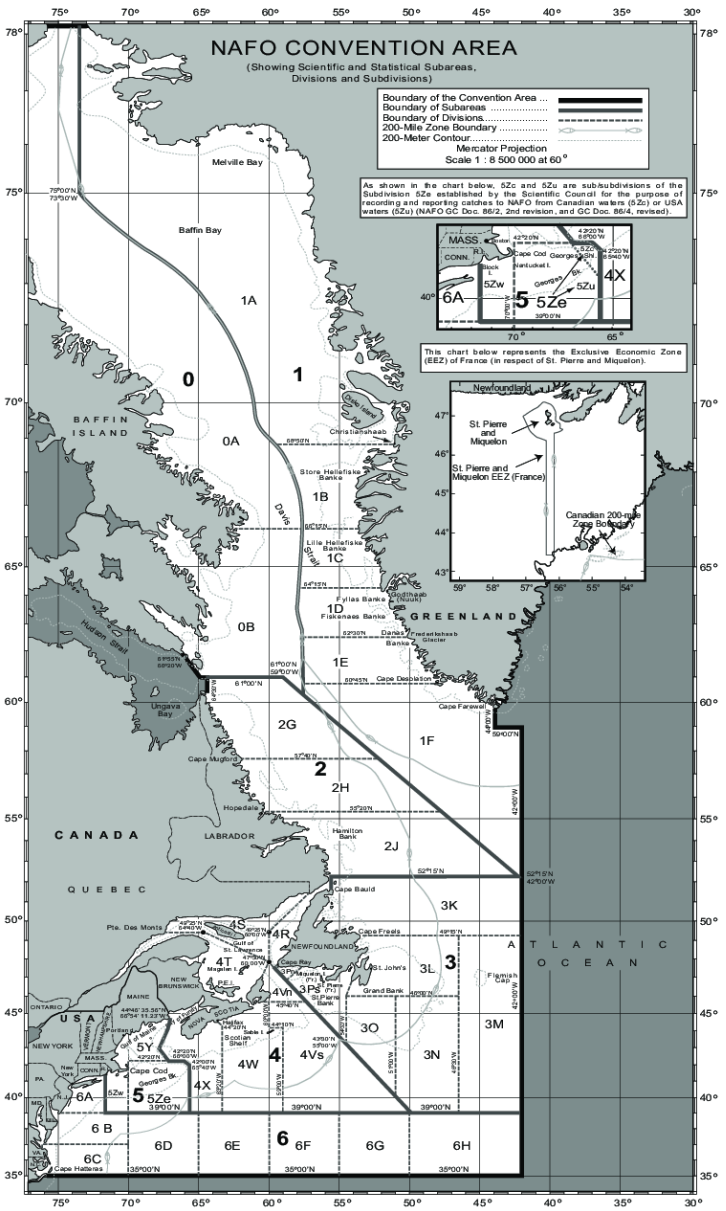
Kalaallit Nunaat aalisarnermi aqutsinermi suliniaqatigiiffinni pingasuni peqataavoq: Atlantikup avannamut kitaani suliniaqatigiiffik (NAFO), Atlantikup avannamut kangiani (NEAFC) aamma Atlantikup avannaani suliniaqatigiiffik kapisilinnik allanngutsaaliuinermik suliaqartoq (NASCO).

Takussutissiaq 2 16 Aalisarnermik aqutsinermi suliniaqatigiiffiit pingasut Kalaallit Nunaata peqataaffigisai NAFO, NEAFC aamma NASCO.

NAFO

Northwest Atlantic Fisheries Organization (NAFO) tassaavoq naalagaaffiit akornanni aalisarnermik ingerlatsinermi suleqatigiiffik nunanit 13-init ilaasortaaaffigineqartoq – imaluunniit isumaqatigiissummut peqataasutut taaneqartunit. Taakkulu tassaapput: Canada, Cuba, Savalimmiut aamma Kalaallit Nunaat sinnerlugit Danmark (DFG), EU, St. Pierre aamma Miguelon sinnerlugu Frankrig, Island, Japan, Norge, Rusland, Tuluit Nunaat, Korea Kujalleq, Ukraine aamma USA.

Atlantikup Avannaata Kitaa suliniaqatigiiffiup isumaqatigiissuteqarfigisaanut ilaavoq, tassanilu Kalaallit Nunaata Canadallu akornanni imartaq ilaalluni. NAFO-p malittarisassaqartitsiviinut ilaapput Kalaallit Nunaata kujataata kippasissuani sineriak, Canadap kangimut sineriaata aamma USA-p avannamut kangiata sineriaani, naalagaaffiit sineriallit killeqarfiisa 200 sømilimit avataanniittut imartat. NAFO-p ingerlatsinermi piginnaasaqarfianut ilaapput NAFO-p malittarisassaqarfiata iluini aalisakkat qaleruallillu suusinnaasut tamarmik ataasiakkaat minillugit, soorlu kapisilik, taanna NASCO-mit malittarisassaqartinneqarluni. NAFO-p isumaqatigiissut naapertorlugu aalisakkanit isumalluutinik allanngutsaaliuineq pitsaanerpaamillu iluaquteqarneq qulakkiissavai. Tamatuma saniatigut NAFO isumaqatigiissuteqarfiusunut tamanut uumassusilerinermi ilisimasat aallaavigalugit siunnersuisarpoq. Kalaallit Nunaat NAFO-p malittarisassaqarfiani 3L-imi aamma 3M-imi Flemish Capip eqqaani, raajarniarnissamut periarfissaqarpoq.

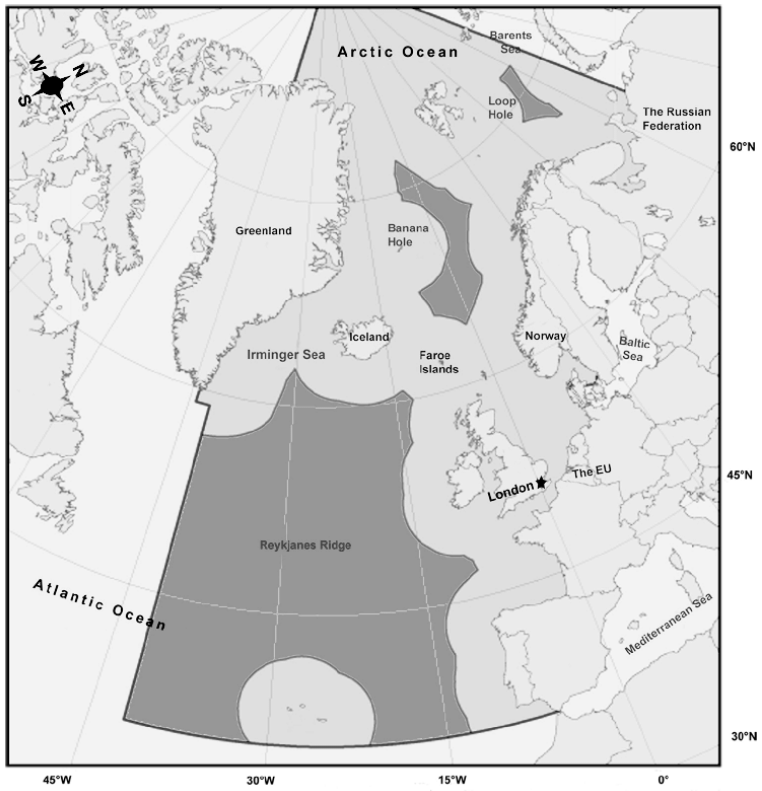

Takussutissiaq 38: NAFO-mi isumaqatigiissuteqarfik

Sumiiffik 3L tamaani aalisagaqassutsimi pissutsit atuuttut pissutigalugit t matuneqarsimavoq. Sumiiffik 3M-imi aalisagaqassutsimi pissutsit pitsaanerulernermata ukiuni qulini matoqqareersimalluni 2020-mi aalisarfiusinnaanngoqqippoq. Taamaalilluni Kalaallit Nunaat 3M-imi 2021-mi ulluni 129-ni aalisarsinnaatitaasimavoq. Ullulli aalisarfiusinnaasut taakkuatorluarneqaratik. Oqaatigineqassaarli aalisagaqassutsip suli mianernarnera pissutigalugu aalisarneq piffissamut killiligaanngitsumut matuneqaqqissimammat.

NAFO-p ukiumoortumik ataatsimiinnera Halifaximi, Canadami ulluni 15.-19 september 2025-mi, pivoq. Kalaallit Nunaat Savalimmiut peqatigalugit DFG-p aallartitaanut ilaavoq.

NEAFC

Takussutissiaq 418: NEAFC-mi nunani tamalaani isumaqatigiissuteqarfiit qasertumik taartumik qalipaasersukkat.

Atlantikup Avannaata Kangiani Aalisarneq pillugu Isumalioqatigiissitat (NEAFC) tassaavoq nunarsuup immikkoortuani naalagaaffiit akornanni aalisarnermik ingerlatsinermi suleqatigiiffik, NAFO-p suleqatigisaatut isigineqarsinnaasoq. NAFO-p Atlantikup avannamut kippasissortaa nakkutigisaraa, NEAFC-llu Atlantikup avannamut kangisissortaa nakkutigisaralugu. NEAFC arfinilinnik ilaasortaqarpoq – imaluunniit isumaqatigiissummi peqataasutut taaneqartunik. Taakkulu tassaapput: Savalimmiut aamma Kalaallit Nunaat sinnerlugu Danmark (DFG), EU, Island, Norge, Rusland aamma Tuluit Nunaat. Kalaallit Nunaat Irmingerip Imartaani suluppaakkanik ikerinnarsiortunik agguaassinermut aqutsinermullu soqutigisaqarnerpaavoq, kisianni aalisagaqatigiit pitsaanngitsumik inissisimanerat pissutigalugu ukiuni kingullerni arlalinni aalisarneq matoqqatinneqarsimavoq.

Kalaallit Nunaat aalisagaqatigiinnik ataatsimoorussanik allanik aamma aalisartarpoq, soorlu avaleraasartuunik, ammassassuarnik saarullernanillu. Kalaallit Nunaat naalagaaffiit sineriallit akornanni avaleraasartuunik peqarfittut 2016-mi ukiakkut inissisimalerpoq, tamatuma kingunerisaanik avaleraasartuunik aqutsinermi naalagaaffinnut sinerialinnut allanut (EU, Norgemut, Savalimmiunut aamma Islandimut) naligiissitaalluni peqataasalerluni. Naalagaaffiit sineriallit avaleraasartuut agguaanneqarnissaannut suli isumaqatigiissusiornikuunngillat.

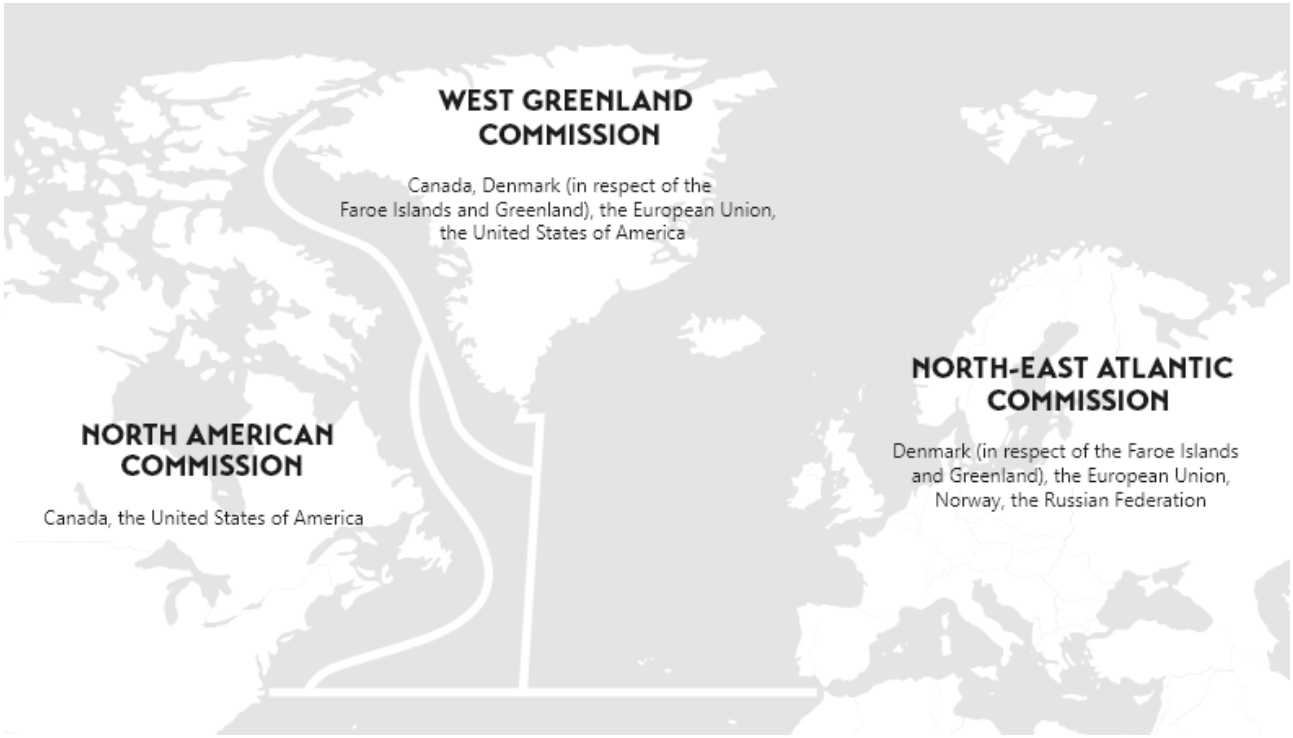
Ammassassuit aamma saarullernat pillugit naalagaaffiit sineriallit isumaqatigiinniarnerinut Kalaallit Nunaat alaatsinaattutut peqataasarpoq.

NEAFC-mi ukiumoortumik ataatsimiinneq Londonimi 11.-14. november 2025-mi pivoq. Kalaallit Nunaat Savalimmiut peqatigalugit DFG-mi aallartitani peqataavoq.

NASCO

Atlantikup Avannaani Kapisillit Piujuartinneqarnissaat pillugu Suleqatigiiffik (NASCO) nunat tamat akornanni aalisarnikkut suleqatigiiffiuvoq, naalagaaffinnit arfineq-marlunnit ilaasortaaffigineqartoq (Canada, Savalimmiut Kalaallillu Nunaat sinnerlugit Danmark, EU, Norge, Rusland, Tuluit Nunaat

aamma USA). Islandip ilannguteqqinnissani 2023-mi ukiumoortumik ataatsimiinnermi nalunaarutigaa, 2024-miillu januaarip aallaqqaataani ilaasortanngoqqilluni.
Atlantikup avannaani kapisillit nujuartat, *Salmo salar*, isumaqatigiissummi ilaatinneqarput. NASCO Siunnersuisooqatigiinnut ikiuuppoq tassungalu ilanngullugit nunarsuup immikkoortuini ataatsimiititaliat pingasut: Atlantikup Avannaata Kangiani Isumalioqatigiissitat (EU, Savalimmiut sinnerlugu Danmark, Norge, Tuluit Nunaat aamma Rusland), Amerikami Avannarlermi Ataatsimiisitaliat (Canada aamma USA) aamma Kalaallit Nunaata Kitaanut Ataatsimiisitaliat(Canada, EU, Tuluit Nunaat, USA aamma Kalaallit Nunaat sinnerlugu Danmark).

Takussutissiaq 19: NASCO-mi isumaqatigiissuteqarfik isumalioqatigiissitallu pingasut

NASCO-p siunertaraa kapisillit piujuartinnissaasa, kapisileqassutsip pilerseqqinneqarnissaata kapisillillu amerlisarneqarnissaasa siuarsarnissaat kiisalu kapisileqassuseq pillugu ilisimatuussutsikkut paasissutissiisarnerup peqassutsillu nalilersoqqissaarneqarnissaata siuarsarnissaat. Kalaallit Nunaata oqaluttuarisaaneq tunngavigalugu inuussutissarsiutigalugu kapisilinniarsinnaanini atuutsittuassallugu pisinnaatitaaffia Kalaallit Nunaata NASCO-mi sulissutigaa.

Amerikap avannaani Europamilu kuunni kapisillit majortarfiini pissutsit ajorsiartorsimammata peqassutsimut tunngaviusut pissutigalugit Kalaallit Nunaanni aningaasarsiutigalugu ukiorpassuarni aalisartoqarsinnaasimanngilaq. Taamaammat 1998-imili Kalaallit Nunaata iluani imminut pilersorniarluni taamaallaat kapisilinniartoqartarpoq.

2025-mi ilisimatuussutsikkut siunnersuinermi aalisartoqannginnissaanik suli siunnersuisoqarpoq. Inuuniutigalugu aalisarnerup attatiinnarnissaanut Kalaallit Nunaata pisinnaatitaanini atorpaa, 2022-

milu NASCO-mik isumaqatigiissuteqarnikkut 2023-mut, 2024-mut 2025-mullu Kalaallit Nunaanut 30 tonsinik pisassiisoqarpoq. Kalaallit Nunaat kapisilinniarnermut, aqutsinermut nakkutilliinermullu tunngasunik NASCO-mut ilisimatitsissuteqartarnissamik pisussaatitaavoq. NASCO-mik isumaqatigiissut Naalakkersuisut.gl-imiippoq Ukiumoortumik 2025-mi junimi ataatsimiinneq Cardiff-imi, Wales-imiittumi ulluni 3.-6. junimi pivoq. 2026-mi ukiumoortumik ataatsimiinnermi pisassiissutit pillugit isumaqatigiinninniartoqassaaq.

Nunani tamalaani aalisarnikkut suleqatigiinnerit

Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiivi

Nordisk ministerråd

Suliassaqarfiit assigiinngitsut pillugit Kalaallit Nunaat Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisooqatigiivini peqataasarpoq. Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfik aalisarnermut imaanilu tukertitsinermut, nunalerinermut, inuussutissanut orpippassualerinermullu (FJLS-imut) tunngasunut peqataasarpoq. Suliassaqarfik taanna immikkoortukkaartumik atorfilittatigut peqataaffigineqarpoq, Aalisarnermut immikkoortortaqarfik suleqatigiissitanut peqataavoq aamma Aalisarnermut imaanilu tukertitsinermut tunngasunut atorfilittat ataatsimiititaliaannut peqataalluni. Nunalerinermut immikkoortortaqarfik atorfilittat ataatsimiititaliaanut nuna aamma orpeqarfiit pillugit peqataavoq. Tamatuma saniatigut Aalisarnermut Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoq ukiumoortumik aasaanerani FJLS-imi ataatsimiinnerni peqataanissamut qaaqquneqartarpoq.

Suleqatigiissitani marlunni ataatsimiinnerni aamma atorfilittat ataatsimiititaliaanni marlunni aalisarneq pillugu suleqatigiinnermi aamma ataatsimiinnerni aalajangiiffiusuni marlunni Naalakkersuisoqarfik 2025-mi peqataavoq. Taakku saniatigut ministerit ataatsimiinneranni FJLS-imi Naalakkersuisoq peqataavoq, Kupiomi Finlandimiittumi juunip 12-iani 2025-mi. Ataatsimiinnermi ilaatigut eqqartorneqartut ilagivaat inuussutissat pillugit aamma nukissiuuteqarnermut qulakkeerisumik upalungaarsimaneq, Nunat avannarlerni pinngoqqaatit pillugit suliat aamma sammisat attuumassuteqartut, soorlu piujuaannartitsilluni nunaateqarneq, immami piujuartitsineq aamma inuussutissalerinermi inuusuttut atuuffiat. Nunat avannaamioqatigiit ministeriisa ataatsimiinnerat FJLS-imi sammineqarpoq 2024-mi Karlstadimit isumaqatigiissummut malitseqartitsinissaq, Nunat avannarliit COP30-mut ataatsimoorussamik oqariartuutaat, inuusuttut inuussutissalerinermi aaqqissuussaanernut peqataanerat, imaani inuussutissanik naatitsisarneq, nunani avannarlerni neqinik tunisassiorneq aamma Nunani Avannarlerni Nerisaqartitsinerit Nutaat pillugit oqallisigineqarlutik.

Issittup imartaani aalisarneq pillugu nunat assigiinngitsut akornanni isumaqatigiissut CAOFA

Naalagaaffiit aalisarnermik malunnaatilimmik ingerlatallit qulit Issittup imartaata qiterpasissuani aqunneqanngitsumik aalisarnerup pinaveersaartinnissaa pillugu nunat tamat akornanni atuuttussamik isumaqatigiissummik atsiornikuupput. Nunat atsioqataasut tassaapput Issittumi naalagaaffiit sineriallit Canada, USA, Rusland, Norge aamma Savalimmiut Kalaallit Nunaallu sinnerlugit Kunngeqarfik Danmark, tamatumalu saniatigut Island, EU, Sydkorea, Japan aamma Kina.

Isumaqatigiissut Washingtonimi november 2017-imi isumaqatigiissutigineqarpoq. Kalaallit Nunaat atsioqatigiissitsinermi oktober 2018-imi qaaqqusisuuvoq. Kalaallit Nunaat Kunngeqarfiup aallartitai sinnerlugit isumaqatiginninniartuuvoq. Aallartitat tassaapput Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit, ICC Kalaallit Nunaanniit, Pinngortitaleriffimmit, Savalimmiuni nunanut allanut ministereqarfimmit sinniisuutitat.

Takussutissiaq 1: Issittup imartaa.

Isumaqatigiissut Issittup imartaani qiterpasissumi nunat tamat imartaanni nunat sineriallit aningaasaqarnikkut oqartussaaffigisaasa akornanniittumi maleruagassaqartitsivoq, taakkununnga Kalaallit Nunaata aningaasaqarnikkut oqartussaaffigisaa ilaavoq. Nunat tamat akornanni inatsisit naapertorlugit avannaarsuani imartat aalisarfiginissaat tamanut ammapput. Isumaqatigiissuteqannginnikkut aalisarneq inatsisinik unioqqutitsinerussanngilaq, taamaattoq aqunneqarani aalisapilunnermik kinguneqarsinnaalluni sikullu aakkiartornarata kinguneranik aalisagaqatigiinnik aaqqeqqinneqarsinnaanngitsumik ajoqusiisinnaalluni.

Isumaqatigiissut nunarsuup immikkoortortaani aalisarnikkut aqutsinissamut suliniaqatigiiffiliornissamik tunaartaqarpoq, aningaasarsiutigalugu aalisarnermik aqutsisussamik.

Isumaqatigiissummi illuatungeriit pisussaatipput Issittup imartaani ammaannartumi aalisannginnissaq isumaqatigiissutigalugu pisussaaffigaat, ilisimatuussutsikkut tunngaveqartumik aalisagartassiissuteqartartussanik aalisarnermullu malittarisassaliortussamik suliniaqatigiiffiliornissamik isumaqatigiissusiortoqartinnagu. Isumaqatigiissut atuutsinneqalernerminit ukiuni ikinnerpaamik 16-ini atuutissaaq, ukiullu tallimakkaarlugit erngerluni nutarterneqartassalluni, peqataasut ilaat sivitsornissaanut akerliunngippata. Isumaqatigiissuteqarnikkut aalisarnerup aallartinnginnerani ilisimatusartut tamaani immami uumassusilinnik misissuinissaminnut silallu allanngoriartornerata sunniutigisinnaasaannik

misissuinissaannut piffissaqartissavai. Taamaalilluni isumaqatigiissummut ilaavoq nunat tamat akornanni ilisimatuussutsikkut suleqatigiinnissamik aallarnisaanissaq.

Peqataasut tamarmik isumaqatigiissut atortussanngortippaat taamaalillunilu ulloq 25. juni 2021-miit atuutilersinneqarluni. Peqataasut isumaqatigiissummik atuutilerlersitsillutik aallartipput, aamma Issittup imartaata qiterpasissuani ilisimatusarnissamut nakkutilliinissamullu ataatsimut pilersaarummik (tuluttut naalisarlugu JPSRM) pilersitsisoqarsimalluni. Isumaqatigiissutip ataani ilisimatuussutsikkut suleqatigiittussanik (Scientific Coordinating Group SCG) pilersitsisoqarpoq peqataasunit tamanit peqataaffigineqartumik, naapilluni internettikkullu ataatsimiittartussamik. Tamatuma saniatigut arlalinnik suleqatigiissitaqarpoq isumaqatigiissutip atulersinneranik isiginiagassanik assigiinngitsunik sammisaqartussanik. COP1-3-mi ataatsimiinnerit piffissami 2022-2024-mi Korea Kujallermi pipput, 2025-mi COP4 Norgemi pilluni aamma 2026-mi COP5-imut EU qaaqqusisuussaaq.

Nunat marluk akornanni suleqatigiinnerit

Kalaallit Nunaat nunat marluk akornanni suleqatigiinnerini arlalinni peqataasarpoq aamma nunat marluk akornanni arlalinnik isumaqatigiissuteqarluni. Naalakkersuisut ukiumut aalisarfiusussamut pisarineqarsinnaasunik aalajangersaareeraangata Kalaallit Nunaat nunanik isumaqatigiissuteqarfigisaminik pisassiissutinik paarlaaqateqartarput. Matuma ataani illugiilluni suleqatigiinnerit assigiinngitsut nassuiarneqassapput, isumaqatigiissutit imaluunniit isumaqatigiissummut tapiliussat ilanngullugit.

EU

Aalisarneq pillugu Peqatigiinnissamik Isumaqatigiissut tapiliussartalik tapiliussamullu ilanngussamik ilaqartoq Kalaallit Nunaata EU-llu ulloq 9. april 2021-mi atsiorpaat. Kalaallit Nunaata aalisarnikkut peqatigiinnissamik EU-mik isumaqatigiissutaa aalisarnikkut isumaqatigiissutini pingaarnersaavoq. Isumaqatigiissut pineqartoq teknikkikkut tapiliussatut isumaqatigiissut 2025-2030-mut tunngasoq aqqutigalugu aqunneqarpoq. Kalaallit Nunaata EU-p pisassaatut siunnersuutai neqeroorutigineqartut taakkununngalu akiliutigineqartartut,tapiliussatut isumaqatigiissummi allassimapput. Akiliutigineqartartut pingasunut avinneqarsinnaapput: Kalaallit Nunaata EØZ-imi aalisarsinnaanissaminut akiliutigisartagai, akuersissutinut akitsuutit immikkoortunullu tapiissutit Isumaqatigiissut naapertorlugu EU-p aalisarsinnaanissaanut isertitsissutaasartut 131,8 mio. kr.-t missaaniipput immikkoortunullu tapiissutit aqqutigalugit 23,9 mio. kr. isertinneqartarlutik. Immikkoortunut tapiissutit annertussusissaat eqqarsaatigalugit pisassat tunniunneqartut annertussusaanik aallaaveqarneq ajorput. Pisassatut tunniussassat tassungalu akiliutigineqartussat

ukiut tamaasa isumaqatigiinninniutigineqartarput, isumaqatigiissummi annertussutsit allassimasut aallaaviusussat, ilisimatuussutsikkut siunnersuisimanerit Kalaallit Nunaanilu aalisarnermik inuussutissarsiuteqartut pisariaqartitaat aallaavigalugit. Aalisarneq pillugu Peqatigiinnissamik Isumaqatigiissut tapiliussarlu atuuttoq Naalakkersuisut.gl-imi atuarneqarsinnaapput.

2025-mut EU-mut pisassiissutit

Aalisarneq pillugu isumaqatigiissutip nutaap i naammasseqqammernera pissutigalugu 2025-mi pisassat pillugit isumaqatigiinninniarluni ataatsimiittoqanngilaq. Taarsiullugu EU neqeroorfigineqarpoqprotokolimi aalisarsinnaasatut siunnersuutit allassimanissaat..

Kisitsisit allattorsimaffianni kinguliiniittumi pisassiissutit Kalaallit Nunaannit EU-mut 2025-mi tunniussat takutinneqarput.

Takussutissiaq 31: 2021-2024-mut protokolimi pisassiissutitaasinnaasutut siunnersuutit EU-mut neqeroorutigineqarput taamatullu 2025-2030-mut (tonsit)

	2021-2024-mut siunnersuutit protokolimiittut	2025-2030 -mut siunnersuutit protokolimiittut	2025-mi EU-mut pisassiissutit periarfissiissutit
Saarulliit	1.950	2.050	2.050
Suluppaakkat ikerinnarsiortut	0	0	0
Suluppaakkat natermiut	1.840	2.100	2.100
Qalerallit - Kitaani	2.250	1.900	1.900
Qalerallit - Tunumi	4.950	4.775	4.775
Raajat itisoormiut - Kitaani	2.600	2.431	2.431
Raajat itisoormiut - Tunumi	4.850	4.150	4.150
Ammassat	13.000	13.000[42]	0
Tupissutit - Kitaani	100	100	100
Tupissutit - Tunumi	100	100	100
Saniatigut pisat	600	300	300

Isumaqatigiissummut tapiliussaq nutaaq pillugu EU-mik isumaqatigiinniarnerit

Aalisarnermik peqatigiilluni isumaqatigiissutip allassimaffissaa pillugu kingullermik 2024-mi kingumut isumaqatigiinniartoqarpoq, Kalaallit Nunaata isumaqatigiissummik ukiuni marlunni sivitsuinnginnissamik periarfissani atorluarniarlugu aalajangiussimammagu. Isumaqatigiissutip allaffimaffia nutaaq 2025-2030-mut atuutissaaq. Isumaqatigiissutip allassimaffia isumaqatiginninniutigineqarmat Kalaallit Nunaata anguniakkani anguvai, aalisakkat EU-p pisassaatut neqeroorutigineqartartut ikilisinnissaat aalisarsinnaanissamullu akiliutaasartut qaffannissaat. Isumaqatigiissutip allassimaffiani pisassat EU-mut neqeroorutigineqartut katillugit

[42] Aalisarneq pillugu isumaqatigiissut naapertorlugu minnerpaamik 30.000 tonsit Kalaallit Nunaanut illikartinneqareernerisa kingorna pisassanit sinneruttunit 7,7% -it Kalaallit Nunaata EU-mut neqeroorutigisartussavai.

1.034 tonsinik ikilineqarput, saniatigut pisanut pisassat 300 tonsinik ikilisinneqarput ammassannullu tunngatillugu pisassat minnerpaaffissaat 5.000 tonsinik ilaneqarlutik. Allannguutinut pingasuusunut akiliutaasartut tamarmik qaffanneqarput.

Immikkoortoqarfinnut tapiissutit

Immikkoortoqarfinnut tapiissutinut komite ataatsimoorussaq maajimi ataatsimiippoq. Kalaallit Nunaata anguniakkaminik angusaqarsimanini nalunaarutigaa, 2024-milu aningaasaliissutit sammissassaqarfinnut pingasuusunut atorneqarsimanerat; 1) aqutsinermut, 2) nakkutilliinermut aammalu 3) immikkoortortaqarfinnut tapiissuteqartarnermi siunnersuisarnermut. Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu pilersornermut Naalakkersuisoqarfik KANUAPNA aamma Pinngortitaleriffik peqatigalugit aningaasanik pissarsisarpoq EU-mullu nalunaarusiortarluni. 2024-mut nalunaarusiaq immikkoortunullu tapiissutissat tamarmik 3,2 mio. eurot tamarmik tunniunneqarput. Isumaqatigiissutip allassimaffiata nutaamik atuuffissaani 2025-2030-mut immikkoortortanut tapiissuteqartarnissat pilersaarusiorneqarput isumaqatigiissutip atuunnerani immikkoortortanut tapiissutit nalunaarusiortarnissaannut tunngavissiisussamik. Immikkoortortanut tapiissuteqartarnissamut pilersaarut tamakkiisoq novembarimi ataatsimiinnermi komitemit akuerineqarpoq. Immikkorttortanut qinnuteqarnissamut immersugassaq naalakkersuisut.gl-imi pissarsiarineqarsinnaavoq.

Savalimmiut

Kalaallit Nunaat aamma Savalimmiut 1997-imili aalisarneq pillugu isumaqatigiissuteqarput, imminnullu pisinnaatillutik nunat illugiillutik aalisarnermut killeqarfiinut isersinnaanermut kiisalu aalisarneq pillugu suleqatigiinnissamik. Isumaqatigiissummi pisassiissutinik paarlaasseqatigiittarneq atorneqarpoq. Kalaallit Nunaata Savalimmiullu isumaqatigiissut tamanut pingaarutilerujussuuvoq, isumaqatigiissummi nunani taakkunani aalisariutini aalisartunut ukioq naallugu suliassaqartitsinissamut qulakkeerinneqataasartussammat, tamatumalu saniatigut Kalaallit Nunaata Savalimmiunik aalisarnikkut atassuteqarneranut aamma pingaaruteqarluni, soorlu NAFO aamma NEAFC eqqarsaatigalugit. Nunat akornanni isumaqatigiissutitut allatulli ukiumoortumik isumaqatigiissuteqartarnerani anguniagaavoq kalaallit angallataataasa aalisarnissamut periarfissaat eqqarsaatigalugit sapinngisamik pitsaanerpaanik angusaqartarnissaq.

Illuatungeriit 2025-mi pisassiissutissanik isumaqatiginninniarlutik november 2024-mi naapipput. 2024-mi pisassiissutinut sanilliullugu ataasiakkaanik allannguuteqartoqarpoq. Kalaallit Nunaannut ammassassuartassiiissutit 600 tonsinik ikilineqarlutik, saarullernanut pisassat 3.250 tonsinik amerlineqartut. Savalimmiut 2024-misulli pisassiissutinik pissarsivoq. Kalaallit Nunaata NEAFC-mit saarullernartassiissutini tamakkerlugit Savalimmiut imartaani aalisarsinnaavai. Isumaqatigiissut 1997-imeersoq isumaqatigiissummullu tapiliussaq 2025-meersoq Naalakkersuisut.gl-imi atuarneqarsinnaapput. Kisitsisit allattorsimaffianni ataaniittumi Kalaallit Nunaata Savalimmiullu akornanni 2025-mut pisassiissutinik paarlaasseqatigiinnerit takuneqarsinnaapput.

Tabel 32: 2025-mi Savalimmiut eqqaanni Kalaallit Nunaannut pisassiissutit aamma Kalaallit Nunaata eqqaani Savalimmiunut pisassiissutit (tonsinngorlugit)

	Kalaallit Nunaat Savalimmiut imartaani	Savalimmiut Kalaallit Nunaata imartaani
Saarullernat	23.750	
Ammassassuit	4.900	
Qalerallit - Kitaata avannaani		100
Qalerallit – Tunumi		325
Nataarnat		50
Saarulliit – Tunumi		2.500
Tinguttuut – Tunumi		375
Saattuat - misileraalluni aalisarneq, Tunumi		500
Aalisakkat itisoormiut, Tunumi misileraalluni aalisarneq	Imartamut isersinnaaffik	

Aalisarnermut tunngasuni Kalaallit Nunaata aamma Savalimmiut akornanni suleqatigiinnerup nutarterneqarnissaa pillugu Naalakkersuisunit aamma Inatsisartunit politikkikkut kissaatigisat tunngaviusumik isumaqatigiissutip 1997-imeersup nutarterneqarnissaa pillugu i isumaqatigiinniarnerit 2024-mi aallartinneqarput, onlinekkut ingerlanneqartumik. Naatsorsuutigineqarpoq isumaqatigiissut 2026-mi atsiorneqarsinnaasoq.

Norge

Kalaallit Nunaat aamma Norge 1992-mili illugiillutik nammineq aalisarfimmut isersinnaaneq pillugu aalisarneq pillugu isumaqatigiissuteqarput kiisalu aalisarneq aamma ilisimatusarneq pillugit suleqatigiillutik. Kalaallit Nunaata Norgellu isumaqatigiissutaat nunanut marlunnut taakkununnga pingaarutilerujussuupput, isumaqatigiissummi nunani taakkunani aalisariutini aalisartunut ukioq naallugu suliassaqartitsinissamut qulakkeerinneqataasaramik.

Kalaallit Nunaat Norgelu 2025-mut pisassiissutissanik isumaqatiginninniarlutik november 2024-mi naapeqatigiipput. 2024-mut sanilliullugu Kalaallit Nunaata Barentsip imartaani saarullittassai 300 tonsinik ikilisinneqarput, misaqqarnat aamma saarulliusaat tamarmik 75 tonsinik ikileriartut. Taasiullugu Norgep Nunatta Kitaani qalerali ttassai 200 tonsinik ikilisinneqarput Tunumilu 55 tonsinik ikileriarlutik.

Isumaqatigiissut 1992-imeersoq taassumunngalu tapiliussaq 2025-meersoq Naalakkersuisut.gl-imi atuarneqarsinnaapput. Tabelimi kingulianiittumi pisassiissutit Kalaallit Nunaata Norgemut paarlaasseqatigiissutai 2025-mi aalisarnermi atuuttussat takuneqarsinnaapput. Pisassiissutit taakku saniatigut Kalaallit Nunaat ulluni 450-ini Svalbardip imartaani aalisarfigeqqusaanngitsumi aalisarsinnaatitaavoq.

Tabel 33: 2025-mi Norgep eqqaani Kalaallit Nunaannut aamma Kalaallit Nunaata eqqaani Norgemut pisassiissutit (tonsinngorlugit)

	Kalaallit Nunaat Norgemi	Norgep Kalaallit Nunaata imartaani
Saarulliit	3.700	1.350
Qalerallit - Kitaani		700
Qalerallit – Tunumi		320
Nataarnat		30
Suluppaagaq itisoormioq		500
Tinguttuut		540
Tupissutit		150
Misaqqarnat	675	
Saarulliusaat	575	
Saniatigut pisat	425	325

Rusland

Kalaallit Nunaat aamma Rusland 1992-imili illugiillutik namminneq aalisarfimminnut appakaassinnaaneq pillugu aalisarneq pillugu isumaqatigiissuteqarput kiisalu aalisarnermi aamma ilisimatusarneq pillugu suleqatigiillutik. Isumaqatigiissut nunanut taakkununnga marlunnut imartani aalisarfigeqatigiinnissamik pilersitsivoq. Aalisakkanut attuumassuteqartunut ilisimatuussutsikkut siunnersuinerup ikiliartornerata kingunerisaanik 2025-mut Ruslandimik aalisarneq pillugu isumaqatigiissusiortoqanngilaq.

Island

Kalaallit Nunaat aamma Islandi januar 2013-imi isumaqatigiissuteqarput, tassanilu Islandimiut Kalaallillu Aalisarneq pillugu Ataatsimoorussamik Isumalioqatigiissitaat pilersinneqarluni. Islandimiut Kalaallillu Aalisarneq pillugu Ataatsimoorussamik Isumalioqatigiissitaat suleqatigiinnerulernissaq anguniarlugu pilersinneqarpoq aamma aalisagaqatigiit ataatsimoorunneqartut pillugit , ammassat, suluppaakkat itisoormiut qaleralillu ilanngullugit, piujuartitsinerusumik aqutsineq anguniarlugu.. Taakku saniatigut ataatsimut soqutigisanik suliat allat isummersorfigineqartarput, soorlu NAFO-mi, NEAFC-mi, NASCO-mi oqalliffinnilu allani suleqatigiinnerit, tulaassinissamut periarfissat aamma illuatungeriit marluullutik soqutigisaannik qaninnerusumik suleqatigiiffiusinnaasut allat.

Aalisarneq pillugu Ataatsimoorussamik Isumalioqatigiissitami Island aamma Kalaallit Nunaat aalisakkanut ataatsimoorussanut marlunnut qaleralinnut (2013-mi) aamma suluppaakkanut (2023-mi) ataatsimoorluni ingerlatsinissamik isumaqatigiissusiorput. Island Kalaallillu Nunaat 2023-mi suluppaakkat pillugit nutaamik isumaqatigiissuteqarput, 2025-milu qaleralinnut

isumaqatiginninniartoqassasoq ilimagineqarluni. Tamanna naalagaaffiit sineriallit pillugit immikkoortumi itisilerneqarpoq.

Aalisarneq pillugu Ataatsimoorussamik Islandip aamma Kalaallit Nunaata Isumalioqatigiissitaanni ukiumoortumik ataatsimiinneq Nuummi 2025-mi ulluni 16.-17. maaji pivoq. Suleqatigiinnerup nalinginnaasumik oqallisiginerata saniatigut kalaallit angallataasa Islandimi avaleraasartuunik ammassassuarnillu tulassisinnaanerat isumaqatigiissutigineqarpoq aamma marlunnik sammivilimmik periarfissaqarnerit pillugit isumaqatigissuteqartoqarpoq, Kalaallit Nunaata nammineq avaleraasartuunik pisassiissutai 10.000 tonsit Islandip imartaani aalisarneqarsinnaalerlutik - taamatullu Islandimiut angallataasa Kalaallit Nunaata imartaani. Taakku tamarmik kalaallit angallataannut amerlanerusunik periarfissiipput aalisarluarnerunissamillu periarfissiillutittaaq.

Peqatigiilluni Kunngeqarfimmik Tuluit Nunaannik aamma Irlandip Avannaanik paaseqatigiinnissamik isumaqatigiissut

Kalaallit Nunaat aamma Tuluit Nunaat 2020-mi aalisarneq pillugu tassungalu attuumassuteqartunut suleqatigiinnerulernissamut paaseqatigiissummik isumaqatigiissuteqarput. Aalisarnermik aqutsineq, nakkutilliineq, ilisimatusarneq, nutaaliorneq aamma aalisarnermik inuussutissarsiuteqartut akornanni suleqatigiinneq pillugit nunat marluk suleqatigiinnerisigut Kalaallit Nunaata aamma Tuluit Nunaata ineriartortitsinissaannut isumaqatigiissut sinaakkusiivoq.

Isumaqatigiissut aamma ukiumoortumik aalisarneq pillugu oqaloqatigiittarnissamik pilersitsivoq, illuatungeriit naapissinnaallutik suleqatigiinnermillu ineriartortitsillutik. Tuluit Nunaata Kalaallit Nunaatalu akornanni tallimassaannik ataatsimiinneq 9-10. april 2025-mi Londonimi pivoq, tassanilu isumaqatigiissummi peqataasut ilaatigut aqutsinissamut pilersaarutinik, nunat inatsisaat aamma ilisimatusaatigalugu suleqatigiinneq, pisassanik agguaassineq aamma aalisarnermi aningaasaqarneq eqqartorneqarlutik. Nunarsuup immikkoortuini aalisarnermik aqutsinermi suliniaqatigiiffinnut atatillugu suleqateqarnerit aamma avaleraasartuut pillugit naalagaaffiit sineriallit isumaqatigissutaat pillugu isumaqatiginninniarnerit eqqartorneqarlutik.

Canada

Kalaallit Nunaat Canadalu Kalaallit Nunaata kitaani aalisakkanik pingaarutilinnik marlunnik tunisassiaasunik avitseqatigiissuteqarput, tassaasunik qalerallit raajallu. Kalaallit Nunaat Canadalu aalisagaqatigiinnik taakkuninnga avitseqatigiissuteqaraluarlutik aammanunani tamat akornanni killeqarfimmik takinerpaamik avitseqatigiikkaluarlutik pisortatigoortumik akunnerminni isumaqatigiissusiorsimanngillat. Atlantikup Avannaani nunani Canada sanilitut kisiartaalluni nunaavoq aalisarneq pillugu suleqatigiinnissamik isumaqatigiissusiorfigineqarsimanngitsoq. Canada Kalaallit Nunaallu marluullutik North Atlantic Fisheries Organisationimi (NAFO) kiisalu North Atlantic Salmon Conservation Organisationimi (NASCO) naalagaaffittut sinerialittut ilaasortaapput.

Kitaani raajarniarneq aamma avataasiorluni qaleralinniarneq MSC-mikuppernarsaasigaapput. MSC kalerriisimavoq nunat marluullutik uppernarsaateqarnertik annaasinnaagaat akunnerminni aalisagaqatigiit taakku pillugit qanoq ingerlatsisoqarnissaa pillugu isumaqatigiissusiunngikkunik, tamannalu Imaani Pisinnaatitaaffiit pillugit Isumaqatigiissummi pisussaaffiuvoq. MSC-mik uppernarsaat Kalaallit Nunaata annaaneqassaguni Kalaallit Nunaanni aningaasarsiornermut kingunipiloqarsinnaavoq.

Kalallit Nunaat Canadamik isumaqatigiissusiorusulluni piffissami sivitsortumi kimigiisersimagaluarpoq. Pisortatigoortuunngitsumik arlaleriarluni ataatsimiittoqareernerani pingaartumik raajaqassutsip avitseqatigiiffiunerata aaqqiiffiginissaa isumaqatigiissutigineqarpoq, sulissutiginiarneqarluni pisortatigoortumik aalisarneq pillugu isumaqatigiissuteqarnissaq., MSC-mik uppernarsaateqaannarnissamut killiliussaq 2026-mi naasussaammat. Isumaqatigiissuteqartoqanngippat imaluunniit taassuma isumaqatigiissutigineqarnissaa qanillippat uppernarsaateqarnermut tunngavissat mattunneqartussaapput annaaneqaralutillu. Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfik aamma Sustainable Fisheries Greenland uppernarsaatip annaaneqannginnissaa qulakkeerniarlugu qanimut suleqatigipput ilaatigullu aqutsineq pillugu suleqatigiinnermi mattuneqarneqarsinnaaneq piareersimaffiginiarlugu periarfissanik allanik misississuillutik.

2025-mi isumaqatiginninniartoqanngilaq ilaatigut pissutigalugu Canadami qinersisoqarnera kiisalu pisinnaatitsissummik nutaamik pissarsiniartussaaneq.Illuatungeriilli akornanni ataavartumik oqaloqatigiinnerit ingerlanneqartarput naatsorsuutigineqarporlu 2026-mi isumaqatigiinniarnerit nangeqqinneqassasut.

Nunavut MOU

Naalakkersuisut 2025-mi juulimi Nunavumi naalakkersuisut, Nunavut Tunngavik Inc. (NTI) aamma Qikiqtani Inuit Association akornanni paaseqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqarsimapput, Nunavummi Kalaallillu Nunaanni aalisarnerup piujuartitsinermik tunngaveqartup ineriartortinnissaanut ataatsimut anguniaqarluni suleqatigiinnissamutsukasaataasussamik.

Paaseqatigiinnissamik isumaqatigiissut Nunavut Kalaallillu Nunaata akornanni 2022-mi isumaqatigiissutigiissutigaat, nunap immikkoortuani piujuartitsineq tunngavigalugu aalisarneq kiisalu avatangiisinik, aningaasarsiornermik, inooqatigiinnermilu pingaartitanik siuarsarniarsaanissaniarlutik.. Immikkoortortami aalisarnermuttunngasumi ataatsimut pisussaaffeqarnerup isumaqatigiissuteqarneq erserneraa, najukkami inuiaqatigiinnut aningaasaqarnermillu ineriartortitsinissamut pingaaruteqarluinnartoq.

Naggueqatigiinnit Inunnit kingoqqisuuneq Davisip Ikersuani Qeqertaalunniluqangaanilli ataatsimoorussamik piujuartitsinissamillu tunngaveqartumik aalisarsimaneq nunap immikkoortuisa taakkuullutik akuersaarpaat aalisarnerup piujuartitsisumik tunngaveqarnissaata pingaaruteqassusaa naqissuserlugu, avatangiisitigut inuuniarnikkullu pisariaqartitat

aningaasaqarnikkut periarfissanut oqimaaqatigiissinneqarlsinnaammata. Anguniakkat taakku siuarsarniarlugit Kalaallit Nunaanni Nunavummilu naalakkersuisunit aamma NTI-mit QIA-miillu peqataaffigineqartussamik Kalaallit Nunaata-NunavutluakornanniAalisarneq pillugu ataatsimiititaliamik pilersitsisoqarpoq. Ataatsimiititaliap oqaloqatigiinnissat, ilisimasanik avitseqatigiinnissat aalisarnermullu, tassunga attuumassutillit ilanngullugit, ataatsimut iliuusissat aqqutissiuuttassavai. Kalaallit Nunaata Nunavullu aalisarneq pillugu ataatsimiititalia anni siullermeertumik 2. august 2025-mi Nuummi ataatsimeeqatigiittoqarpoq, Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat, Nunavummi naalakkersuisut, Nunavut Tunngavik Incorporated-imi aamma Qikiqtani Inuit Association-imi peqataaffigineqartumik. Ataatsimiinnermi issittumi aalisarneq pillugu suleqatigiinnermi killiffiup pingaaruteqarnera naqissuserneqarpoq illuatungeriillu akunnerminni pitsaanerusumik suleqatigiinnissaat tunngavilerneqarluni.

Ataatsimiititaliami suliassisutaasoq akuerineqarpoq aammalu ilisimasanik avitseqatigiinnissaq, ilisimatusaqatigiinnissaq, nakkutilliinermik suliniutit niuernikkullu periarfissanik nutaanik ineriartortitsinissaq qitiutillugit ingerlaavartumik suleqatigiinnissamut tunngavissat pilersinneqarlutik. Tamatuma saniatigut suleqatigiinni ssami pingaarnerutitassat atorfilittallu paarlaateqatigiittarnissaannut pilersaarusiortoqarnissaa isumaqatigiissutigineqarpoq.

Illuatungeriit nunap inoqqaavisa pisinnaatitaaffii najukkamilu ilisimasat ataqqillugit piujuartitsinermik tunngavilimmik aalisarnerup aqunneqarnissaanut ataatsimoorussamik pisussaaffeqarnissaq uppernarsaqatigiippaat. Taamatuttaaq aningaasaqarnerup ineriartortinnerata aammalu avatangiisit isumalluutillu mianerinninnissap ineriartortinnissaasa qanoq pingaarutiginerat erseqqissarneqarpoq.

Sulinerup nanginnissaanut suleriaasissanik piffissaliussanillu erseqqissunik aalajangersaasoqarsimavoq ataatsimiinnerlu aalisarnikkut ataatsimut iluarsisassat avatangiisillu issittumi allanngoriartortumi periarfissiissutaasa iliuuseqarfiginissaat pillugit pingaarutilimmik alloriartoqarluni. Suleqatigiinneq aamma Kalaallit Nunaata 2024-2030-mut nunanut allanut, sillimaniarnikkut illersornissakkullu ingerlatsinerapillugu periusissiami anguniakkanut saniatigut ikorfartuissaaq: a) *Canadami aamma USA-mi inuit sumiiffinnilu naalakkersuisut peqatigalugit naalakkersuinikkut suleqatigiinnerit isumaqatigiissutaareersimasut Kalaallit Nunaannit aalajangiussimaneqarlutillu ineriartortinneqassapput* aamma b) *pingaartumik ilinniartitaanermut ilisimatusarnermullu tunngasuni paarlaasseqatigiittarnernik aaqqissuussinissamut Kalaallit Nunaat suliaqassaaq.*

Naalagaaffiit sineriallit isumaqatigiissutaat

Avaleraasartuut

Atlantikup avannaata kangiani avaleraasartooqatigiit ingerlaarnerminni nunat arfinillit aningaasarsiornikkut oqartussaaffigisaat aqqusaartarpaat. Tuluit Nunaat, EU, Norge, Island, Savalimmiut aamma Kalaallit Nunaat. Taakku taagorneqartarput aalisagaqatigiit naalagaaffii

sineriallit. Imarpiit pillugit Naalagaaffiit Peqatigiinni isumaqatigiissut naapertorlugu naalagaaffinni sinerialinni piujuartitsineq qulakkeerniarlugu aalisarnertik pillugu ataqatigiissaarissamik pisussaaffiligaapput. Allatut oqaatigalugu pisassiissutinik akunnermi avitseqatigiinnissamik pisussaaffeqarput. Maanna naalagaaffiit sineriallit akornanni avitseqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqartoqanngilaq, 2019-imiilli isumaqatigiissusiortoqarsimanani. 2019-imili ukiut tamaasa naalagaaffiit sineriallit sisamaniit arfineq-pingasut tungaannut ataatsimiillutik naapittarsimapput avitseqatigiinnissaq pillugu isumaqatiginninniarlutik. Kalaallit Nunaat naalagaaffiit sineriallit allat assigalugit isumaqatigiinniarnissamut pisussaaffeqarami ataatsimiinnernut peqataasarpoq. 2025-mi isumaqatiginninniarluni ataatsimiinnerit tallimat pipput aamma naalagaaffiit sineriallit ukiumoortumik ataatsimiillutik. Tamatuma saniatigut, ammassassuarnut saarullernanullu Kalaallit Nunaat naalagaaffiunngikkaluarluni sinerialik taakku pillugit naalagaaffiit sineriallit isumaqatiginniarnerinik malinnaassussaavoq, Kalaallit Nunaat maanna aalisakkanik pineqartuni aalisarnerni peqataasarami.

Ammassat

Kalaallit Nunaata, Norgep aamma Islandip ammassaqatigiit (*Mallotus villosus*) ataatsimoorussaraat.

Naalagaaffiit sineriallit isumaqatigiissutaat nutaaq Islandip aamma Kalaallit Nunaata akornanni 2023-mi isumaqatigiissutigineqarpoq, tassani Norgep isumaqatigiissummut ilannguneqarnissaa pillugu suli isumaqatiginninniartoqarluni. Islandip imartaan aalisarsinnaanermut periarfissaqarnissaq suliiinissinngilaq, Islandip aamma Norgep akornanni nunanit marlunnit isumaqatiginninniutigineqarluni. Isumaqatigiissummi nutaami Kalaallit Nunaat peqassutsinut 3%-imik amerlanerusunik aalisarsinnaanermik isumaqatigiissuteqarpoq, tamatumalu kingunerisaanik Kalaallit Nunaat pisarineqarsinnaasut amerlassusissaanni 15%-imit 18%-imut nikeriarsimalluni. Aalisalernerup aallartinnissaa sioqqullugu naalagaaffiit sineriallit akornanni ukiumoortumik isumasioqatigiittoqartarpoq. Island december 2025-mi internettikkut ataatsimiinnermi aggersaasuuvoq.

Suluppaakkat

Kalaallit Nunaat, Island aamma Savalimmiut suluppaagaqatigiit *Sebastes norvegicus* ataatsimoorussaraat.

Kalaallit Nunaata aamma Islandip akornanni nutaamik 2023-mi isumaqatigiissusiortoqarpoq. Ajoraluartumik Savalimmiut isumaqatigiissummut ilanngutitinneqarsinnaasimanngillat.

Savalimmiut, Kalaallit Nunaata Islandillu procentinngorlugu tunniussinnaasaannit qaffasinnerusumik piumasaqarput, taamaammat agguaassassanut ilaatinneqanngillat, ukiulli tamaasa tonsinik aalajangersimasunik tigusaqartarlutik. Isumaqatigiissutitoqqami Kalaallit Nunaata pisassai 10 %-iupput, Islandip pisassai 90 %-iupput peqataasunullu allanut (Savalimmiunut) 350 tonsit immikkoortinneqartarlutik.

Isumaqatigiissummi nutaami Kalaallit Nunaata pissai 11 %-iupput, Islandip pissai 89 %-iupput peqataasunullu allanut (Savalimmiunut) 300 tonsit immikkoortinneqarlutik. Isumaqatigiissut naapertorlugu suleqatigiinneq Islandimiut Kalaallillu Aalisarneq pillugu Ataatsimoorussamik Isumalioqatigiissitaanni ukiumoortumik ataatsimiittoqarneratigut eqquutsinneqartarpoq.

Qalerallit

Kalaallit Nunaat, Island Savalimmiullu qaleraleqatigiit *Reinhardtius hippoglossoides* ataatsimoorussaraat.

Tunumi qalerallit pillugit naalagaaffiit sineriallit isumaqatigiissutaat 2014-imeersoq 2019-imi atuukkunnaaraluarpoq, kisianni qalerallit siammarsimanerat il.il. pillugit nunat avannarliit suliniutaata angisuup (NORSUSTAIN-ip) naammassineqarnissaata utaqqimaarnerani isumaqatigiissummi peqataasut isumaqatigiissutip sivitsornissaa aalajangiussimavaat. NORSUSTAIN-imi maannamut angusat ukiakkut 2023-mi saqqummiunneqarput inaarutaasumillu angusat tamanut ammasumik 2024-mi saqqummiunneqarlutik. Isumaqatigiissut naapertorlugu suleqatigiinneq Ataatsimoorussamik Islandip Kalaallillu Nunaata Aalisarneq pillugu Isumalioqatigiissitaanni ukiumoortumik ataatsimiinnermi sammineqassaaq.

Isumaqatigiissutit pisussaaffiillu allat

Ikerinnarsiortunik nakkutiginninneq pillugu isumaqatigiissut

Avaleraarsartuut, ammassassuit saarullernallu nunarpassuarnit avitseqatigiiffiummata immikkut ilisimasalinnik inuttaqartumik, ilaatigut KANUAPNA-miit, suleqatigiissitamik pilersitsisoqarsimavoq aalisarnermik nakkutilliinermut tunngasut inatsisit qulaajaaffiginiarlugit pingaartumillu Atlantikup Avannaata Kangiani peqassutsinik ikerinnarmiunik tulaassisarnerit pillugit malittarisassat. Suleqatigiissitaq Atlantikup Avannamut Kangiani inatsisit assigiissarniarlugit arlalinnik inassuteqarpoq, taamaalilluni kikkut tamarmik assigiimmik atugassaqalerlutik. Innersuussutit taakku tunuliaqutaralugit ikerinnarsiortunik nakkutiginninneq pillugu isumaqatigiissummik Norge, EU, Tuluit Nunaat, Islandi aamma Savalimmiut atsiorsimapput, kingusinnerusukkullu Kalaallit Nunaat peqataaalerpoq.

Suleqatigiissitap taassuma nakkutilliinermik immikkut ilisimasalinnik inuttaqartupsuliassaq i nangippaa, tassani aamma KANUAPNA ilaalluni, 2024-milu sulinerup kingunerisaanik inassuteqaatit arlallit tunniunneqarput.. Tamanna tunuliaqutaralugu inassuteqaatit qaqinneqarput aalajangiisoqarlunilu isumaqatigiissutip nutarterneqarnissaanut nunat isumaqatigiinniassasut. Avaleraasartuuni naalagaaffiit sineriallit oqalliffianni isumaqatigiinniarnernut Kalaallit Nunaat siulittaasuummat isumaqatigiinniarnerit nutaat taakku pillugit isumaqatigiinniarnernut Kalaallit Nunaat aamma siulittaasuuvoq. Inassuteqaatinut taakkununnga tunngasunik 2025-mi isumaqatiginninniarluni ataatsimiinnerit marluk pipput, ataaseq naapilluni aappaalu internettikkut pilluni. Taamaattorli inassuteqaatit pillugit isumaqatigiinnissaq anguneqanngilaq taamaattumillu taakku 2026-mi sulissutigeqqinneqassallutik.

Aalisarnermik nakkutilliineq

Qupperneq 88 quppernernit 124-(i)nit

Asseq: Aningaaq R. Carlsen – Visit Greenland

Kalaallit Nunaanni aalisarnermik nakkutilliineq ilaatigut Kalaallit Nunaanni Aalisarnermik Piniarnermillu Nakkutilliisoqarfimmit ilaatigullu Issittumi Sakkutooqarfimmit isumagineqartarpoq. KANUAPNA-p qullersaqarfia Nuummiippoq, tassani sulisut 18-it atorfeqarlutik allaffeqarfimmik isumaginnittut. Aamma Nuummi, Sisimiuni aamma Ilulissani nunap immikkoortuini allaffeqarpoq, katillutik nakkutilliisut 22-t nakkutiginninnermik isumaginnittut atorfinitsinneqarsimallutik. KANUAPNA nakkutilliisussanik ingerlaavartumik ilinniartitsisarpoq, ilinniartitaanerli akisuvoq ukiunillu marlunnik sivisussuseqarluni, taamaattumik taamaallaat ukioq allortarlugu atuaqatigiit aallartittarlutik. Ilinniartitaaneq imartuvoq kisiannili ECTS-pointinik pissarsiffiusarluni. Ilinniartunik nutaanik 2025-mi aallartitsisoqanngilaq.

Aalisarnermik piniarnermillu nakkutilliisut saniatigut KANUAPNA aalisarneq malittarisassat malillugit ingerlanneqarnersoq malinnaaffiginiarlugu nakkutiginiarlugulu aalisariutiniittunik aalisarnermik alapernaarsuisunik aqqaneq-marlunnik peqarpoq, alapernaarsuisut malittarisassat aamma umiarsuup allattaaviani allattuineq pillugu ilitsersuussisarput kiisalu alapernaarsuinerit taakku pillugit qullersaqarfimmut nalunaarusiortarlutik. Nakkutilliisut ilaanneeriarlutik aamma Pingortitaleriffik sinnerlugu misiligutissanik tigusinerni peqataasarput.

Namminersorlutik Oqartussat aalisarnermut piniarnermullu inatsisaasa malinneqarnissaat isumannaassallugu KANUAPNA-p pingaarnertut siunertaraa, tassungalu atatillugu illugiilluni isumaqatigiissutit malittarisassiarineqartut naapertorlugit imaluunniit nunat tamat akornanni aqutsinissamut suleqatigiiffiini Nunatta peqataanera naapertorlugu imaluunniit aalisarnerup ingerlanneqarnissaa pillugu nunat tamat isumaqatigiissutaannut ilaalernermi.

KANUAPNA allaffissornikkut nakkutilliinerup aamma aalisarnermut piniarnermullu toqqaannartumik nakkutilliinerup iluini suliassanik arlalinnik suliaqartarpoq. Suliassat pingaarnerit KANUAPNA-p suliarisartagai ilaatigut makkuupput:

- Aalisariutit tunitsiviillu nalunaarutaasa, umiarsuarnut allattuiffiisa taakkualu tunisaasa nassiunneqartut ingerlaavartumik nakkutiginissaat.
- Qaammataasamik tunngaveqarluni nakkutilleeriaatsit aalisariutit Kalaallit Nunaata imartaaniittut aamma angallatit nunat tamat akornanni imartaaniittut nakkutiginissaat.
- Aalisarnerit kattuffinnut oqartussanullu attuumassutilinnut ingerlateqqinneqartartut pisassiissutitigut naatsorsuiffiginissaat. Naatsorsuinerit tamakku paasissutissanik nalunaarutineersuni, angallatit allattuiffiineersunik, tulaassanik tunisanillu aallaaveqarput.
- Nakkutilliiartorluni angalanerit aalisarnermut nakkutilliisunit sinerissap qanittuani ingerlanneqartut kiisalu aalisarnermut nakkutilliisut angallatinut avataasiortunut ilaallutik nakkutilliineri kiisalu Issittumi Sakkutuut suleqatigalugit paasititsiniaanerit.
- Aalisakkanik tunisassiat EU-mut avammut nioqqutigineqartussat pillugit kalaallit piniarnermut uppernarsaataasa uppernarsartarneri.
- Naalagaaffiit umiarsualiviini nakkutilliinerit (Port State Control, PSC) aamma aalisarnerit inerteqqutaasut, malittarisassiorneqanngitsut nalunaarutigineqanngitsullu akiorniarnissaat

(IUU) kiisalu ilaatigut Northwest Atlantic Fisheries Organization-imi (NAFO) aamma North East Atlantic Fisheries Commissionimi (NEAFC) nunat tamat akornanni suleqatigiinnerit.

- Nunat marluk isumaqatigiissutaat nakkutilliinermilu suleqatigiinnerit.

Aalisarnermik nakkutilliinermi pingaarnertut tunngaviusoq tassaavoq alapernaarsuineq, nakkutilliineq aamma misissuineq aamma taaneqartartoq MCS (MSC monitoring, control and surveillance). Nunatsinni aalisarnermik alapernaarsuinissamut nakkutilliinissamullu KANUAPNA sakkunik arlalinnik atugaqartarpoq. Iluatsilluartumik malittarisassiornermut tunngaviuvoq malittarisassanik sunniuteqarluartumik atuutsitsinissaq, taamaalilluni aalisarnerup kissaatiginngisatut ineriartulernerani naalakkersuinikkut aqutsinikkullu akuleruttoqarsinnaassammat.

2025-imi nakkutilliinernit suliat

Kujataani immikkoortortaqarfik Nanortalimmi aallaavilimmik ataatsimik aalisarnermik piniarnermillu nakkutilliisumit isumagineqartarpoq taamaasillunilu kujatani annertusisamik nakkutilliineq isumagineqartarluni.

Kitsissunnguani Pinngortitaleriffik suleqatigalugu Kitsissunnguit eqqaanni nakkutilliisoqartitsinissamik suliniut 2025-mi aallartinneqarpoq. Qeqertat taakku timmiarpassuaqarnertik tusaamasaassutigaat, timmissallu illersorniarlugit teriannissanik ikilisaanissaq suliniutit ilagisimavaat. Suliniut aningaasaliiffigineqarluni atortussallu pisariaqartut pisiarineqarlutik. Atorfik ukiumi ataatsimi atorfiusinnaanngorlugu killilerneqarsimavoq, Ilulissani immikkoortortaqarfik qanimut suleqatigalugu piviusunngortinneqarsimalluni. Tamatuma kingorna Kitsissunnguani nakkutilliinerit alapernaarsuinerillu naammaginartumik ingerlanneqartarsimapput.

Nunatta avannaani aalisarnermik piniarnermillu nakkutilliiniartarneq ajornartorsiutaasimavoq sila, unnuiffissaaleqisarneq najukkallu akornanni angalaniarnerit ajornarneri pissutigalugit. Umimmanniarnernut, tuttunniarnernut qilalugarniarnernullu atatillugu aalisarnermi piniarnermillu nakkutilliisunik nammineq angalasunik Nuussuarmiititsisoqarsimavoq, Qasigiannguaniititsisoqarlunilu Kangerlussuarmiititsisoqarsimavoq.

Angallat Nanoq IV 2025-p ukiuata affaani siullermi teknikkikkut ajornartorsiuteqarsimavoq inuttassaaleqisarsimallunilu. Taamaakkaluartoq Ilulissani immikkoortortaqarfik peqatigalugu aalisarnernik piniarnernillu junimi angallat nakkutilliisimavoq. Nanoq IV ukiup affaata ingerlanerani taamaallaat ulluni 16-ini angalasimavoq.

Takussutissiaq 34: 2025-mi nakkutilliineq pillugu takussutissiaq

Aalisarneq	Amerlassutsit
Angallatinik nakkutilliinerit	20
Umiatsiaaqqanik nakkutilliinerit	112
75 BRT ataallugu angallatinik tulaassisunik nakkutilliinerit	3
75 BRT sinnerlugu angallatinik tulaassisunik nakkutilliinerit	9
Imaani nakkutilliinerit	144
ERS-imi ikiuineq[43]	22
Tunitsivinnut alakkaanerit	25
AKO'p imaani angallatinik nakkutilliinera[44]	22
Piniarneq, aallaaniarneq Aalisarnerlu	Amerlassutsit
Kalaalimineerniarfinnik nakkutilliineq	61
Peqatigiiffinnik, kommuninik il.il. ataatsimeeqateqarnerit	11
Aalisarnermik nakkutilliisut aalisariutiniittarnerat	10 %

Qarasaasianik atuinerulerneq, paasissutissat qarasaasiallu atorlugit nalunaarsuisarnerit

Nakkutilliinermi suliami kivitsinissamut KANUAPNA-p, Naalakkersuisoqarfik suleqatigalugu, nalunaarsuiffinnik arlalinnik imaqartoq qitiusumi paasissutissaasivik nutaaliaalluinnartoq atorpaa:

- angallatinik nalunaarsuiffik
- inunnik nalunaarsuiffik
- nalunaarutinik nalunaarsuiffik
- umiarsuup allattaavianik nalunaarsuiffik
- tunisinermi paasissutissanik nalunaarsuiffik
- pisassiissutinik nalunaarsuiffik
- akuersissutinik nalunaarsuiffik
- piniarnermik aallaaniarnermillu nalunaarsuiffik

Paasissutissaasivik pissutigalugu paasissutissanik atortussanngortitsineq periarfissaalersarpoq, taakkulu nunami namminermi aammalu nunat tamat akornanni kisitsisitigut paasissutissanik assigiinngitsunik suliaqarnermut tunngavissiisarput. Aalisarnermit paasissutissat aalisagaqatigiiaat nalilersornissaanni kiisalu pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat aamma pisassiissutit pillugit siunnersuinermut Pinngortitaleriffimmit ilaatigut atorneqartarput. Aalisarneq pillugu inatsisip nutaap akuerineqarnerani siusinnerusumut naleqqiullugu paasissutissanik amerlanernik

[43] KANUAPNA-mi qullersaqarfimmi sulisut ERS-ip atuutsilersinniarneranut atatillugu suliamik saniatigut ullut tamaasa ikiiuuttarput.

[44] Issittumi Sakkutooqarfik avataasiortunik 3 sømil avataani nakkutilliisarpoq ilaatigooriarlunilu 3 sømilit iluani nakkutilliisinnaasarluni.

avitseqateqarnissaq ajornarunnaarsimavoq. Taamaattumik KANUAPNA-p nittartagaani paasissutissanik erseqqissunik ilanngussisoqarluni 2025-mi suliaqartoqarpoq, massakkullu pisassat, pisassanit qaqinneqartut, akuersissutit angallatinullu paasissutissat malinnaaffigineqarsinnaalerlutik.

Angallatit 17 meterinit takinerusut qarasaasiat atorlugit nalunaaruteqartalernissaat 2025-mi nangillugit suliarineqarput. Angallatit pappiararsorunnaarlutik qarasaasiaq aqqutigalugu nalunaaruteqartalersimasut 2025-mi 49-iusimapput. Immikkoortunut pilersaarut 2026-p aallartinnerani naammassineqassangatinneqarpoq.

Aamma aqutsinissamut pilersaarutit nalunaarutillu pillugit KANUAPNA Naalakkersuisoqarfimmik suleqateqarpoq, tassani KANUAPNA sulinermi misilittakkatigut ikiuulluni, tassa KANUAPNA-mi nakkutilliisut allaffeqarfimmilu sulisut akuersissuteqarnerisa kingorna inatsimmik eqqortitsisussaammata.

Ilanngussaq 1: 2025-mi piginnaatitsissutit

Piginnaatitsineq	Kimit	Aalajangerneq
Kalaallit Nunaannut tamarmut atuuttussamik Naalakkersuisut **kapisilittassiissutit tamarmiusut** 30 tonsinut amerlassusilerpaat, aalajangernerlu kapisilittassallu agguaannissaat pillugit 2023-mi, 2024-mi aamma 2025-mi atuutissasut, NASCO-mi isumaqatigiissutip tamanna allannguuteqartissanngippagu.		Naalakkersuisut ataatsimiinnerat nr. 214 29.06.2023
Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoq piginnaatinneqarpoq ukiunut aalisarfiusunut 2024/2025-mut siunnersuinermik nutaamik saqqummiussisoqarpat **ammassattassiissutissat amerlassusilernissaanut**, aamma siunnersuineq tamatumunnga periarfissiissappat.	Naalakkersuisoq	Naalakkersuisut ataatsimiinnerat nr. 346 25.11.2024
Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik piginnaatinneqarpoq februaarip aallaqqaataani 2025-imit atuutilersumik ingerlatseqatigiiffiit sinniisuutitaat peqatigalugit qaammatikkaartumik **pisassiissutit atorneqarneri** pillugit misissuisassallutik, tamatumani pitsaanerpaamik aamma tamakkiisumik (ammassat) pillugit pisassiissutit atorneqarneqarneri qulakkeernissaat siunnerfigalugu. Tamanna pisassiissutinik agguaasseqqinnikkut pissaaq.	Aalisarnermik Piniarnermillu Naalakkersuisoqarfik	Naalakkersuisut ataatsimiinnerat nr. 346 25.11.2024
Tunumi avataasiorluni **qaleralittassat** amerlassusissaat tulluarsarniarlugit 2024-mi pisarinngitsuukkanit ilaneqarsinnaassappata,	Naalakkersuisoq	Naalakkersuisut ataatsimiinnerat nr. 346 25.11.2024

tak. § 4, Islandip Kalaallillu Nunaata aqutsinissamut isumaqatigiissutaanni.		
Kitaani avataasiorluni **qaleralittassat** amerlassusilernissaat, pisassiissutit pillugitCanadamik ataqatigiissaarisoqareerpat.	Naalakkersuisoq	Naalakkersuisut ataatsimiinnerat nr. 346 25.11.2024
Tunumi **suluppaagartassat** amerlassusissaannik tulluarsaaneq 2024-mi pisarinngitsuukkanit ilasineqarsinnaappata, tak. Islandip Kalaallillu Nunaata aqutsinissamut isumaqatigiissutaanni § 6.	Naalakkersuisoq	Naalakkersuisut ataatsimiinnerat nr. 346 25.11.2024
aamma, Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoq piginnaatinneqassasoq **saniatigut pisarisuukkanut pisassiissutinit amerlassusissaannut ilassutissanik** aalajangersaassasoq, tamanna pisariaqartutut nalilerneqarpat.	Naalakkersuisoq	Naalakkersuisut ataatsimiinnerat nr. 346 25.11.2024
Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoq piginnaatinneqassasoq **saniatigut pisarisuukkanit pisassiissutit sinnerinik agguaasseqqinnissamik**, qinnuteqartunut attuumassuteqartunut kiisalu saniatigut pisarisuukkat ilassuserlugit, tamanna aalisarluarnissap qulakkeerneqarnissaanut pisariaqarpat.	Naalakkersuisoq	Naalakkersuisut ataatsimiinnerat nr. 352 16.12.2024
Aalisarnermut Piniarnermillu Naalakkersuisoqarfik allaffissornikkut piginnaatinneqarpoq ingerlatseqatigiiffinnut soqutiginnittunut 2025-ip ingerlanerani Svalbardimi aalisarfioqqusaasup iluani **raajanik** aalisarsinnaatitsinissamik, 2025-ip ingerlanerani qinnuteqaammik tunniussisimagunik.	Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik	Naalakkersuisut ataatsimiinnerat nr. 352 16.12.2024

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik piginnaatinneqarpoq aalisagaqassutsinit tamanit **pisassiissutinik agguaasseqqinnissamut,** avataasiortutut akuersisinneqareerpata pisassiissutit tamakkerlugit pisarinissaat qulakkeerniarlugu.	Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik	Naalakkersuisut ataatsimiinnerat nr. 352 16.12.2024
Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik piginnaatinneqarpoq aqutsiveqarfik 47-mi **pisassiissutinik agguaanissamut** paggatassiissutinit ingerlassaqartut (umiatsiaaqqat) aamma PNNP-imik ingerlassaqartut (angallatit + umiatsiaaqqat) akornanni PNNP-imik aaqqissuussinermut nammineq piumassuseq aallaavigalugu qinnuteqaateqartitsinerup, decembarip 27-iannut killilerneqarsimasumik tunuartitsissinnaanerat kingorna,inaarutaasumik agguuassinissamut naatsorsuinermut naapertuuttumik.	Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik	Naalakkersuisut ataatsimiinnerat nr. 352 16.12.2024
Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoq piginnaatinneqassasoq qinnuteqartunut attuumassuteqartunut kiisalu saniatigut pisarisuukkanit pisassiissutissanik pilersitseqqissinnaasoq, **saniatigut pisarisuukkanit pisassiissutit sinnerinik agguaasseqqiinikkut**, tamanna aalisarnerup pitsaasumik ingerlaannarnissaanik qulakkeerinnissutitut nalilerneqarpat.	Naalakkersuisoq	Naalakkersuisut ataatsimiinnerat nr. 352 16.12.2024
Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoq piginnaatinneqarpoq **misileraalluni aalisarnermi pisassiissutit agguaannissaannut**	Naalakkersuisoq	Naalakkersuisut ataatsimiinnerat nr. 358 31.01.2025

isummernissamut tunngavissiami piumasaqaataasut aallaavigalugit,		
Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoq piginnaatinneqarpoq ukiup ingerlanerani siunnersuutigineqartunit tiguneqartunit aallaaveqartumik **misileraalluni aalisarnermi pisassiissutinik allanik pilersitsinissaminik** aamma Kalaallit Nunaanni Pinngortitaleriffimmit, KANUAPNA -mi kiisalu Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiuutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmit oqaaseqaateqartitsereernermi.	Naalakkersuisoq	Naalakkersuisut ataatsimiinnerat nr. 358 31.01.2025
Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik allaffissornikkut piginnaatinneqarpoq **(misileraalluni) pisassiissutit amerlassusaannit agguaasseqqinnissamut,** pisassiissutit amerlanerpaamik atorluarneqarnissaat angutserlugu	Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik	Naalakkersuisut ataatsimiinnerat nr. 358 31.01.2025
Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik allaffissornikkut piginnaatinneqarpoq **pisassiissutinik nuussisinnissaminut,** aalisarnermi misileraaffiit ingerlanneqartut akornanni, tamanna attuumassuteqarpat aamma misileraalluni aalisarfiusumi pineqartumi immikkut taaneqarsimappat	Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik	Naalakkersuisut ataatsimiinnerat nr. 358 31.01.2025
Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik allaffissornikkut piginnaatinneqarpoq inalugallit aamma eqqusat pillugit misileraalluni aalisarnissani **atortunik nalilersuinissaminik aamma**	Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik	Naalakkersuisut ataatsimiinnerat nr. 358 31.01.2025

akuersissuteqarnissaminik, tamanna pisariaqalissappat		
Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoq piginnaatinneqarpoq 2025-mi pisassiissutit sinnerinik aqutsiveqarfiit akornanni nuussisinnaanerminik, **nipisat** pillugit aqutsinissamut pilersaarut naapertorlugu	Naalakkersuisoq	Partiit siulittaasuannit akuerineqarpoq 18.02.2025
Naalakkersuisoq piginnaatinneqarpoq ataatsimiititamut nassiussisoqannginnerani allannguutinik suliaqarsinnaasoq	Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut Naalakkersuisoq	Naalakkersuisut ataatsimiinnerat nr. 6 22.05.2025
Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut, Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoq sium oortumik piginnaatinneqarpoq NASCO-mi ukiumoortumik ataatsimeersuarnermi angusat pillugit akuersinissamut, pisassiissutit pillugit isumaqatigiinniarnerit pipissanngippata,	Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut, Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoq	Naalakkersuisut ataatsimiinnerat nr. 11 26.06.2025
Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut, Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoq piginnaatinneqarpoq Aalisarneq Pillugu ukiumoortumik nalunaarummi teknikkikkut naqqiutaasinnaasunik suliaqassalluni aamma tassunga atasumik saqqummiussinissamik allakkiornissaminut.	Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut, Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoq	Naalakkersuisut ataatsimiinnerat nr. 22 29.08.2025
Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut, Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoq piginnaatinneqarpoq Aalisarneq pillugu Inatsisartut Inatsisaanni nr. 29-mi, maajip 23-	Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut, Imminullu	Siulittaasup aalajangiinera nr. 12 18.09.2025

iani 2024-imeersumi § 39, imm. 4 naapertorlugu immikkut qinnuteqaatinik suliaqarlunilu akuersissuteqarnissaminut..	Pilersornermut Naalakkersuisoq	
Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut, Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoq piginnaatinneqarpoq 2025-mi saniatigut pisarisuukkanit pisassiissutit sinnerinik qinnuteqaateqartunut attuumassuteqartunut agguaasseqqinnissaminik, taakkununnga qinnuteqaatinik tigusaqartoqassagaluarpat	Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut, Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoq	Naalakkersuisut ataatsimiinnerat nr. 23 04.09.2025
Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut, Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoq piginnaatinneqarpoq ukiup ingerlanerani siunnersuutigineqartunit tiguneqartunit aallaaveqartumik misileraalluni aalisarnermi pisassiissutinik allanik pilersitsinissaminut aamma Kalaallit Nunaanni Pinngortitaleriffimmit, KANUAPNA-mit, Pinngortitamut aamma Avatangiisinut Naalakkersuisoqarfimmit oqaaseqaateqartitsereernermi.	Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut, Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoq	Naalakkersuisut ataatsimiinnerat nr. 23 04.09.2025
Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut, Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoq piginnaatinneqarpoq siumoortumik akiitsunik isumakkeerinnilluni sulianik aalajangiinissaminut, tak. Inuussutissarsiutinik siuarsaanissamut Inatsimmi § 20, tamanna Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut, Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfiup inassuteqaateqarfigisimappagu.	Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut, Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoq	Naalakkersuisut ataatsimiinnerat nr. 23 04.09.2025

Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut, Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfik piginnaatinneqarpoq ingerlatseqatigiiffinnut ingerlatsereersunut soqutiginnittunut Svalbardimi aalisarfioqqusaasup iluani raajarniarnissamut akuersissummik tunisinissaminut, taakkua 2025-ip ingerlanerani qinnuteqaammik tunniussissisimappata.	Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut, Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfik	Naalakkersuisut ataatsimiinnerat nr. 23 04.09.2025
Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut, Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfik piginnaatinneqarpoq avataasiorluni aalisarnermi pisassiissutinit tamanit PNNP-mi aaqqissuussanut ilaanngitsunut pisassiissutinit agguaasseqqinnissamut, avataasiorlutik ingerlatsisut akuersitereernerisigut pisassiissutit tamakkiisumik atorneqarnissaat qulakkeernissaanik siunertaqartumik,	Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut, Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfik	Naalakkersuisut ataatsimiinnerat nr. 23 04.09.2025
Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut, Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfik piginnaatinneqarpoq aalisarnermi misileraalluni pisassiissutit amerlassusaannit agguaasseqqinnissamik, pisassiissutinik tamakkiisumik atorluaanissaq anguniarlugu.	Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut, Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfik	Naalakkersuisut ataatsimiinnerat nr. 23 04.09.2025
Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut, Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoq piginnaatinneqarpoq aqutsiveqarfimmi 47-mi; Qeqertarsuup Tunuani Uummannami aamma Upernavimmi, paggatassiilluni pisassiissutaasimasut akornanni pisariaqartitsineq naapertorlugu nuussisinnaanerminik, pisassiissutit atorluarneqarnissaat qulakkeerniarlugu.	Naalakkersuisoq	Siulittaasup aalajangernera nr. 23 14.11.2025

Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut, Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoq siumoortumik piginnaatinneqarpoq ukiumoortumik NEAFC -mi aamma NAFO-mi ataatsimiinnerni **pisinnaatitsissutinik akuerinissaminut** , pisassiissutit isumaqatigiinninniutaanngippata	Naalakkersuisoq	Naalakkersuisut ataatsimiinnerat nr. 24 11.09.2025
Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut, Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoq siumoortumik piginnaatinneqarpoq ukiumoortumik avaleraasartuunut, saarulliusaanut, ammassassuarnut, Irmingerip imartaani suluppaakkanut aamma ammassat pillugit nunat sineriallit ataatsimiinnerini **pisinnaatitsissutinik angusanillu akuersinissaminut**	Naalakkersuisoq	Naalakkersuisut ataatsimiinnerat nr. 24 11.09.2025

Ilanngussaq 2: Aalisarnermut aningaasaliissutinut immikkoortitat 2011–2025-mi

Aalisarnermut aningaasaliissutinut immikkoortitat aalisariutisiniarnermi tapiissutaat annerpaat 20-t piffissami 2011- 2025-mi.

nr.	Ukioq	Siunertaa	Aalisagassat	Angallatip angissusaa BT	Tapiissutit.
1	2016	Angallat pisiaq	Saattuat + saarulliit	98,4 BT	6.191.680
2	2015	Angallat pisiaq	Saattuat + saarulliit	119,6 BT	5.700.000
3	2025	Angallat pisiaq	Saattuat + saarulliit	31,1 BT	5.600.000
4	2019	Angallat pisiaq	Saarulliit	36,6 BT	5.434.000
5	2021	Angallat pisiaq	Saattuat	31,9 BT	4.764.000
6	2025	Angallat pisiaq	Saarulliit	12,99 BT	4.136.000
7	2018	Angallat pisiaq	Qalerallit	19,4 BT	3.826.090
8	2015	Angallat pisiaq	Qalerallit	31,9 BT	3.656.371
9	2016	Angallat pisiaq	Qalerallit	31,4 BT	3.578.109
10	2018	Angallat pisiaq	Qalerallit	31,9 BT	3.500.800
11	2019	Angallat pisiaq	Saarulliit	44,1 BT	3.500.000
12	2016	Angallat pisiaq	Qalerallit	19,4 BT	3.432.429
13	2016	Angallat pisiaq	Qalerallit	31,9 BT	3.200.000
14	2011	Angallat pisiaq	Qalerallit	19,4 BT	2.904.326
15	2011	Angallat pisiaq	Qalerallit	19,4 BT	2.734.208
16	2011	Angallat pisiaq	Qalerallit	19,4 BT	2.672.337
17	2025	Angallat pisiaq	Qalerallit + saarulliit	11,8 BT	2.486.000
18	2014	Angallat pisiaq	Saarulliit	25,3 BT	2.252.788
19	2025	Angallat pisiaq	Saarulliit	11,8 BT	2.174.000
20	2011	Angallat pisiaq	Qalerallit	19,8 BT	2.041.893
Tapiissutit katillugit					73.785.031

Aalisarnermut aningaasaliissutinut immikkoortitat isateraluni sulianut annernut 20-nut tapiissutaat, piffissami 2011- 2025-mi.

nr	Ukioq	Siunertaq	Angall. Pisoqaassusaa	Angallatip angissusaa BRT/BT**	Tapiissutit kr.
1	2023	Isaterineq	32	119,4 BT	2.800.000
2	2017	Isaterineq	44	62,4 BRT	2.550.580
3	2016	Isaterineq	36	68,88 BRT	2.454.020
4	2017	Isaterineq	44	62,40 BRT	2.296.600
5	2020	Isaterineq	50	89,4 BT	2.000.000
6	2021	Isaterineq	32	119,4 BT	2.000.000
7	2018	Isaterineq	42	45,38 BRT	1.666.020
8	2016	Isaterineq	39	46,17 BRT	1.600.000
9	2013	Isaterineq	46	59,1 BT	1.502.450
10	2013	Isaterineq	42	99,9 BT	1.400.000
11	2013	Isaterineq	25	16,6 BT	1.229.000
12	2018	Isaterineq	52	29,98 BRT	1.219.420
13	2025	Isaterineq	37	40,6 BT	1.141.700
14	2017	Isaterineq	55	26,45 BRT	1.050.000
15	2013	Isaterineq	42	63,7 BT	1.030.000
16	2021	Isaterineq	34	37,6 BRT	1.000.000
17	2017	Isaterineq	61	52,7 BRT	950.000
18	2024	Isaterineq	34	113,8 BT	940.000
19	2018	Isaterineq	31	19,99 BRT	862.121
20	2017	Isaterineq	59	19,95 BRT	660.000
Tapiissutit katillugit					30.351.911

*aalisariutip pisoqaassusia piffissami qinnuteqarfiup nalaani qanoq pisoqaatigineranut nassuiaataavoq

**tabelimi uani aalisariutip angissusaa BT-inngorlugu (aalisariutip angissusianut uuttuut nutaaq) imaluunniit BRT (aalisariutip usitussusiatut nalunaarsugaq), uuttuutit taakku marluk usitussutsimut uuttuutaagaluartut, allanngortitsiniarluni naatsorsueqqinneq pineqanngilaq. Aalisariutit pisoqaanerit aalisariutip usitussusiatut nalunaarsukkat atorlugit amerlanertigut nalunaarutigineqartarput aamma aalisariutit nutaajunerusut aalisariutip angissusiatut uuttuut atorlugu nalunaarsugaasarlutik.

Ilanngussaq 3: Qinnuteqartup sumi najugaqarnera malillugu agguaassilluni nunap immikkoortuinut inuussutissarsiutigalugu umiatsiaararsortunut tapiissutit agguataarneqarneri, piffissami 2014- 2025-mi

Najugariuagaq	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Tapiissutit.
Siorapaluk		2											1	3
Qaanaaq	5	2	1	3	4	2		2	1	2	2	1	1	26
Savissivik	2	1			1									4
Kullorsuaq										1				1
Nuussuaq Avannaa			1			1								2
Aappilattoq Avannaa											1			1
Naajaat							5							5
Upernavik				1										1
Upernavik Kujalleq					1								1	2
Qeqertarsuaq			1	1	1	2								5
Ilulissat						1								1
Aasiaat	1		1					1					1	4
Niaqornaarsuk			1					1					1	3
Iginniarfik			1											1
Attu			2											2
Ikamiut											1			1
Ikerasaarsuk						2								2
Kangaatsiaq		2			1									3
Sisimiut			2					1						3
Sarfannguit	2													2
Itilleq	1					1								2
Kangaamiut				1								1		2
Maniitsoq			2	1	1	2								6
Napasoq	1													1
Atammik	1			1										2
Nuuk					2				1		2			5
Qeqertarsuatsiaat		1	1			1		1						4
Paamiut				1		1							1	3
Arsuk			1	1	1							1		4
Qaqortoq		2	1	3	2	1	1	1	1		2		1	15
Alluitsup Paa					1		1	1						3
Qassimiut			1											1
Narsaq		3	5	2	3				2					15
Nanortalik	1	2	1					1		2			1	8
Aappilattoq Kujataa		1	1	4		3		1	1		2			13
Narmijiit							1							1
Tiniterilaaq										1		1		2
Tasiilaq	1	4	1					1	4	2	1	1	3	18
Kuummiut				1	1						1			3
Kulusuk		1			1		1		2				1	6
Sermiliaaq	2	3		1	1	1	1					2	1	12
Ittoqortoormiit				1		1				2				4
Tapiissutit katillugit	**17**	**24**	**24**	**22**	**22**	**18**	**10**	**12**	**11**	**10**	**12**	**7**	**13**	**202**

Ilanngussaq 4: Pisarineqarsinnaasut tamarmiusut, pisassiissutit pisassiissutinillu atuinerit

Ilanngussami tulliuttumi ilisimatuussutsikkut siunnersuineq, pisarineqarsinnaasut tamarmiusut aalajangersarneqarneri, pisassiissutit agguataarneqartarneri kiisalu Kalaallit Nunaanni aalisarnerni piniagassat allat misissorneqarsimasut 2025-mi ineriartornerit allat - avataani sinerissallu qanittuani ilanngunneqassapput.

SULUPPAAKKAT

Suluppaakkat Kalaallit Nunaata kitaani, Tunumi aamma Irmingerip imartaani uumasuupput. Kalaallit Nunaata kitaani suluppaakkanik aalisartoqassanngitsoq siunnersuisoqarpoq taamaattumillu Kalaallit Nunaata kitaani pisassiisoqanngilaq.

TUNU

Suluppaakkat assigiinngitsut uumasoqatigiit arlallit uumasuupput aamma Tunumi uumasoqatigiit taakkua, suluppaagaq itisoormiu (*Sebastes mentella*) aamma suluppaagaq angisooq (*Sebastes norvegicus*) marluk pillugit siunnersuisoqarnikuuvoq. Uumasoqatigiit taakkua marluk imminnut assingupput, uumasoqatigiilli amerlassusaat assigiinngitsorujussuullutik. Ilisimatuussutsikkut siunnersuineq ICES-imit tunniunneqartarpoq. Suluppaagaq itisoormiu pillugu 2025-mi siunnersuinermi inassutaavoq aalisartoqassanngitsoq, suluppaakkamulli angisuumut pisassat 46.911 tonsinik amerlassusilerneqarput. Suluppaagaqatigiit marluullutik aalisarneqartillutik innarleruminartorujussuupput, arriitsuararsuarmimmi alliartortaramik, kingusissukkullu kinguaassiorsinnaalersarlutik ataatsimullu eqiterullutik ingerlaartarlutik.

Kalaallit Nunaanni toqqaannartumik suluppaagarniartoqarneq ajorpoq, saarullinniarnermili suluppaakkat amerlasuut pisarisoorneqartarput. Suluppaagaq angisooq Kalaallit Nunaata Islandillu uumasoqatigiivinut ilaavoq. Suluppaagaq itisoormiu aamma Islandimik suleqateqarneq eqqarsaatigalugu suluppaakkat uumasoqatigiit taakkua marluk immikkoortillugit aqunneqarnissaat pingaartillugu ingerlatsinissamik 2024-mi pilersaarusiortoqarpoq. Aqutsinissamut pilersaarummi suussutsit taakkua marluk immap itissusaani immikkoortinneqarsimasuupput aamma S. Mentella saniatigut pisarineqarnissaanut 300 tonsinik amerlatigisunik immikkoortitsisoqarsimalluni, taakkualu kalaallit ingerlatsisuinut agguarneqarsimapput. Nunat akornanni suleqatigiissut suluppaakkanik agguagarsisinneqartarput suussutsinullu taakkununnga marlunnut ataatsimut pisassiissuteqartoqarluni.

Island Kalaallillu Nunaat suluppaagaq angisooq pillugu 2023-mi isumaqatiginninniaqqipput nutaamillu isumaqatigiissuteqarlutik, tassani Kalaallit Nunaata pisarineqarsinnaasunit

tamarmiusunit 11% pisarisinnaavai(Savalimmiormiunit pisassatut 300-t immikkoortinneqarnerisa kingorna). 2025-mi taakkua 5.127 tonsinik naleqarput.

Tabel 35: Tunumi Islandimilu suluppaakkat pisassiissutissat amerlassusiat aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq 2022-2024-mut

	Suussusia	2022	2023	2024
Siunnersuineq	*S. norvegicus*	31.855	25.545	41.286
	S. mentella	0	0	0
Pisarineqarsinnaasut tamarmiusut (TAC)	Suussusai marluk	3.186	5.109	4.509

Tabel 36: 2025-mi Suluppaakkanut Tunumi aamma Islandimi pisarineqarsinnaasut amerlassusiat aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq

	Suussusia	2025
Siunnersuineq	*S. norvegicus*	46.911
	S. mentella	0
Pisarineqarsinnaasut amerlassusiat(TAC)	*S. norvegicus*	5.127
	S. mentella	300

Islandimik isumaqatigiissuteqarneq naapertorlugu illuatungeriit suluppaakkat pisarineqarsinnaasut amerlassusaasa 10 %-iisa nalinginik ukiup siuliani pisarineqanngitsoorsimasunik nuussisinnaapput aamma 2024-mi 450,9 tonsit 2025-mi pisassiissutinut nuunneqarput.

Nunat marluk isumaqatigiissutaat naapertorlugit Kalaallit Nunaata pisassaasa ilaat EU-mut Norgemullu agguaanneqassapput.

Tabel 17: Tunumi suluppaagarniarnermi pisarineqarsinnaasut amerlassusiat, pisassiissutinit qaqinneqartut aamma atuineq 2025 (tonsit)

Ingerlatsisut	TAC	TAC-mit pisarinngitsuukkat ilanngullugit	Pisassiissutinit qaqitat	Atuineq (%-inngorlugu)
Kalaallit Nunaat	2.527	2.978	2.650	89

EU	1.200[45]		1.211	101
Norge	1.400		1.405	100
Katillugit	5.127	5.578	5.266	94

IRMINGERIP IMARTAA

Irmingerip imartaani suluppaakkat itisoormiut suluppaagaqatigiiupput ataatsimoorussat, taakkulu Kalaallit Nunaata, Islandip, Savalimmiut nunallu tamat imartaani siumugassaapput. Atlantikup Avannaata Kangiani Aalisarneq pillugu Isumalioqatigiissitamit (NEAFC-mit) suluppaakkat itisoormiut aqunneqarput. NEAFC-mi nalaagaaffiit sineriallit isumaqatigiissutaat naapertorlugu Kalaallit Nunaata, Islandip Savalimmiullu pisarineqarsinnaasut 60 %-ii pissarsiarisarpaat, NEAFC-milu ilaasortat sinnerisa (Norgep, EU-p aamma Ruslandip) 40 %-t sinneruttut nunat tamat imartaanni aalisartussanngorlugit pissarsiarisarpaat. Kisiannili Rusland isumaqatigiissummut ilanngutinneqanngisaannarpoq, taamaattumillu namminerisaminnik aalajangiisinnaassusertik tunngavigalugu pisassiissutinik aalajangiisarlutik.

ICES-imit ilisimatuussutsikkut 2025-mi siunnersuineq tassaavoq aalisagaqatigiinnit aalisartoqassanngikkallarnissaa. Siunnersuineq ukiuni siuliini siunnersuinernut assinguvoq, tamannalu 2021-mit attanneqarsimalluni.

TUPISSUTIT

Tupissutit aningaasarsiutigalugu aalisarneqarneq ajorput, saniatigulli pisarineqarnerusarlutik. Taamaammat Kalaallit Nunaata kitaani aalisagaqatigiit tupissutit pillugit 2016-imit 2024-mut ilisimatuussutsikkut siunnersuisoqanngilaq, kisiannili Tunumi uumasoqatigiit 2024-mi 105 tonsinik pisaqarfigineqarsinnaanerannik aalajangersaasoqarluni.

Tunumi 1.000 tonsit aamma Kalaallit Nunaata kitaani 1.000 tonsit pisarineqarsinnaassasut aalajangersaavigineqarput. Nunat marluk isumaqatigiissutaat aqqutigalugu Norge Tunumi tupissutinik 150 tonsinik pisassinneqarpoq. EU Tunumi aamma Kalaallit Nunaata kitaani 100 tonsinik pisarisinnaasaminik agguaassivigineqarpoq, taakkunannga Norgemut tunisaqarsimagaluarluni, EU-milli akuersissutinik atuinnginnissaq aalajangiunneqarluni.

[45] EU Kalaallit Nunaannit 2.100 tonsinik pissarsisarpoq. Norge 500 tonsinik Kalaallit Nunaannit pissarsisarpoq. EU 900 tonsinik Norgemut tunisisarpoq, taamaasillutik pisassat agguataarneri EU-mut 1.200 tonsiullutik aamma Norgemut 1.400 tonsiullutik.

Tabel 38: Tunumi tupissutit pisarineqarsinnaasut amerlassusaat,qaqitat aamma pisanik atorluaaneq 2025-mi

Ingerlatallit	Pisarineqarsinnaasut tamarmiusut (tonsinngorlugit)	Pisassiissutinit qaqitat (tonsit)	Pisassiissutinik atuinerit (%)
Kalaallit Nunaat	750	0	0
Norge	190[46]	121	64
EU	6046	0	0
Katillugit	1.000		

Tabel 39: Kalaallit Nunaata kitaani tupissutit pisarineqarsinnaasut amerlassusaat, qaqitat aamma pisanik atorluaaneq 2025-mi

Ingerlatallit	TAC (tonsinngorlugit)	Pisassiissutinit qaqitat (tonsit)	Pisassiissutinik atuinerit (%)
Kalaallit Nunaat	900	0	0
Norge	55[47]	12	22
EU	4547	0	0
Katillugit	1.000		

NATAARNAT

Nataarnat aningaasarsiutigalugit aalisarneqartanngillat, qalorsuarnilli ningittakkanillu aalisarnermi saniatigut pisarineqarnerusarlutik. Aalisarnermi saniatigut pisat pillugit nalunaarutikkut aalajangersarneqarpoq, nataarnat qalorsuaanngitsunik allanilli atortoqarluni saniatigut pisarineqartut avalatseqqinneqartassasut. Taamaalilluni taamatut aalisarneq taamaallaat saniatigut pisaqartarluni aalisarnertut isigineqarpoq, taamaattumillu pisarineqartartut killeqarlutik. Taamaammat aalisarnermit paasissutissanik pissarsisinnaaneq killeqarpoq, 2025-milu Tunumi Kalaallit Nunaataluunniit kitaanit nataarnat pillugit ilisimatuussutsikkut suli siunnersuisoqanngilaq.

Aningaasarsiutigalugu avataasiorluni saarullinniarnermi saniatigut nataarnanik saniatigut pisaqartarneq pissutigalugu 2025-mi nataarnanut pisassiissutinik pilersitsisoqarpoq. Pisassiissutit pilersinneqartut 500 tonsinut amerlassusilerneqarput, taakkunannga 166,6 tonsit immikkoortinneqarlutik Kitaani saarullinnik aamma qaleralinnik avataasiorluni aalisarnissamik

[46] Norge 40 tonsinik EU-mit pisivoq, tamatuma kingorna Norgep pisassai 190 tonsinngorput aamma EU-p pisassai 60 tonsinngorput.

[47] Norge EU-mi 55 tonsinik pisivoq, tamatuma kingorna Norgep pisassai 55 tonsinngorput aamma EU-p pisassai 45 tonsinngorput.

neqeroorutitut. Tunumi 2025-mi 1.000 tonsinik pisassiisoqarpoq, 2024-misuulli allanngortinneqanngitsunik.

Nunat marluk akornanni isumaqatigiissutit, Norgemik Savalimmiunillu isumaqatigiissutit, naapertorlugit Tunumi Norge 30 tonsinik Savalimmiullu 50 tonsinik pisassinneqarput.

Tabel 40: 2025-mi Kitaani nataarnat pisarineqarsinnaasut amerlassusaat, qaqitat aamma pisarisanit atuinerit

Ingerlatallit	TAC (tonsinngorlugit)	Pisassiissutinit qaqitat (tonsit)	Pisassiissutinik atuinerit (%)
Kalaallit Nunaat	500	32	6

Tabel 41: 2025-mi Tunumi nataarnat pisarineqarsinnaasut amerlassusaat, qaqitat aamma pisarisanit atuinerit

Ingerlatallit	TAC (tonsinngorlugit)	Pisassiissutinit qaqitat (tonsit)	Pisassiissutinik atuinerit (%)
Kalaallit Nunaat	920	19	2
Norge	30	17	57
Savalimmiut	50	5	10
Katillugit	1.000	41	4

QEEQQAT

Qeeqqat assigiinngitsut aalisagaqatigiikkuutaarput. Tulliuttumi Kitaani Tunumilu qeeqqanik qeeraaqqanillu aalisarnerit nassuiaatigineqarput.

Kitaani piffissamut 2024-2026-mut qeeqqanik qeeraaqqanillu ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit ataatsimoortinneqarput inassutigineqarlunilu pisarineqartut tamarmiusut 775 tonsit sinnissanngikkaat. Tunumut tunngatillugu siunnersuisoqanngilaq. 2025-mi pisarineqarsinnaasut amerlassusaat 775 tonsiuvoq taakkunannga aalisarneqarput 9 tonsit.

AMMASSAK

TUNU

Jan Mayenip imartaani, Islandip aamma Kalaallit Nunaata akornanniittumi ammassaqatigiit ataatsimoorunneqarput, taakkulu Kalaallit Nunaata, Islandip aamma Norgep akornanni pingasuullugu isumaqatigiissut tunngavigalugu malittarisassaqartinneqarput. Isumaqatigiissut

taanna 2024-mi atuutinngilaq, Islandip aamma Norgep isumaqatiginninniaqqinnerit naammassineqarnissaat utaqqimaarmatigit. Kalaallit Nunaata Islandillu akornanni atuuttumik isumaqatigiissuteqarpoq aamma isumaqatigiissummut tassunga Norgep atalernissaa ilimagineqarpoq. Isumaqatigiissutikkut Kalaallit Nunaat islandip imartaani aalisagaqatigiinnik aalisarsinnaatitaavoq.

Ammassat piffissami oktobarip 15-ianiit apriilip 15-ianut aalisarneqartarput. Kalaallit Nunaata Islandillu akornanni isumaqatigiissutaat naapertorlugu Kalaallit Nunaat ataatsimut ammassattassiissutit 18 %-iinik pisaqarsinnaatitaavoq. EU peqatigalugu aalisarnermut isumaqatigiissut 2025-2030-mut atuuttoq naapertorlugu Kalaallit Nunaata pisarineqarsinnaasut amerlassusaannit EU 7,7%-nik neqeroorfigisartussaavaa, Kalaallit Nunaannut ikinnerpaamik 30.000 tonsinik immikkoortitsinerup kingorna. Piffissap aalisarfiusup nalaani siunnersuineq arlaleriarluni tunniunneqartarpoq. Piffissami ammassanniarfiusumi 2024/25-mi akunneratigut siunnersuineq 0 tonsiuvoq, inaarutaasumik siunnersuineq 8.589 tonsiuvoq aamma pisarineqarsinnaasut tamarmiusut taamaalillutik 8.589 tonsiussasut aalajangersaaneqarpoq. Taamaattumik EU 2025-mi pisassiissutinik neqeroorfigineqanngilaq.

Tabel 42: Tunumi Islandimilu ammassat pisarineqarsinnaasut amerlassusaat aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit 2022-2025-mut

	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Inaarutaasumik siunnersuineq	869.600[48]	459.800[49]	0	8.589
Kalaallit Nunaata pissai	131.224[50]	68.970[51]	0	2.998
EU-mut tunniutassat	69.623[52,53]	10.000[54]	0	0

SAARULLERNAT

Tunumi saarullernat ataatsimoorunneqartut naalagaaffinnit sinerialinnit aqunneqarput, illuatungeriit uku naalagaaffittut sinerialittut 2025-mi inissisimapput: EU, Norge, Tuluit Nunaat, Savalimmiut aamma Island. Kalaallit Nunaat Ruslandilu aalisarnermik ingerlataqartuusutut peqataapput, saarullernallu pillugit naalagaaffiit sineriallit ataatsimiinnerini alaatsinaattutut peqataallutik. Naalagaaffiit sineriallit saarullernat pisarineqarsinnaasut pillugit isumaqatigiipput,

[48] Aallarniutaasumik siunnersuineq tassaavoq 400.000 tonsit

[49] Aallarniutaasumik siunnersuineq tassaavoq 218.400 tonsit

[50] Aallarniutaasumik pissarsiassat tassaapput 60.000 tonsit

[51] Aallarniutaasumik pissarsiassat tassaapput 32.760 tonsit

[52] Aallarniutaasumik neqeroorutit tassaapput 30.800 tonsit

[53] Ilassutitut siunnersuisoqarpoq, tassanilu EU-p pissassai 69.623-nit 66.959 tonsinut allanngortinneqarput, EU-lli pisassiissutit 69.623 tonsit atoreersimagamigit akilerpai.

[54] Aallarniutaasumik neqeroorutit tassaapput 7.760 tonsit

tassanilu NEAFC-mit ilisimatuussutsikkut siunnersuineq ataatsimut isigalugu malinneqartarpoq, tamannalu NEAFC-mi innersuussuteqartarnermik naqissuserneqartarluni. Taamaattorli naalagaaffiit sineriallit agguataarineq pillugu isumaqatigiinngillat. Tamatuma kingunerisaanik naalagaaffinnit sinerialinnit aamma aalisarnermik ingerlataqartunit ataatsimut saarullernartassiissutit pisarineqarsinnaasut amerlassusaat akuttunngitsumik sinnerneqartarput.

Saarullernat pillugit ilisimatuussutsikkut siunnersuineq ICES-imit suliarineqartarpoq, 2025-milu 1.447.054 tonsit pisarineqassasut innersuussutigineqarlutik.

Kalaallit Nunaat NEAFC-mit innersuussut tunngavigalugit pisarineqarsinnaasut amerlassusaasa ilaannik ikinnerusunik saarullernartassiissutinik pissarsivoq. Kalaallit Nunaat saarullernanik pisarineqarsinnaasut amerlassusaannit 2025-mi pisassai 7.814 tonsiupput, taakkualu Atlantikup avannamut kangiani pisarineqarsinnaasut amerlassusaasa (1.447.054 tonsiusut) 0,54 %-eraat.

Ilanngullugu Kalaallit Nunaat Savalimmiunut isumaqatigiissuteqarpoq Kalaallit Nunaata pisassai Savalimmiut imartaani aalisarneqarsinnaasut. Isumaqatigiissummi tassani Savalimmiormiut saarullernartassiissutaannik aalisarsinnaaneq ilaavoq, Kalaallit Nunaat taakkunannga 23.750 tonsinik 2025-mi pisassinneqarluni. Taamaalilluni ukiup siulianut sanilliullugu kalaallit angallataataannit saarullernat pisarineqarsinnaasut tamarmiusut 2.804 tonsinik amerlaneruppput tamakkerlutik 31.564 tonsinik amerlatigilermata, 2024-mi inaarutaasumik 28.760 tonsiugamik.

Tabel 43: Nunat tamat imartaanni aamma Savalimmiuni saarullernat pisarineqarsinnaasut amerlassusaat aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq 2022-2025-mut

	2022	2023	2024	2025
Siunnersuineq	752.736	1.359.629	1.529.754	1.447.054
Kalaallit Nunaata pissai	4.076	7.342**Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**	8.260**Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**	7.814
Savalimmiunit pissarsiassat	14.700	18.500	20.500	23.750

Tabel 44: Saarullernat pisarineqarsinnaasut amerlassusaat, qaqitat aamma pisarisanit atorneqartut 2025-mi

2025-mut TAC katillugit (tonsinngorlugit)	Pisassiissutinit qaqitat (tonsit)	Pisassiissutinik atuinerit (%)
31.564	31.417	100

NORSKIT AMMASSASSUI UPERNAAKKUT SUFFISARTUT (ATLANTO-SKANDISK)

Ammassassuit Kalaallit Nunaata imartaani siumorneqartartut qularnanngilluinnartumik Atlantikup avannaatungaani ammassassuaqatigiinneersuusarput, taakkulu tassaapput norskit ammassassui upernaakkut suffisartut ataatsimoorunneqartullu (aamma taaneqartarput ammassassuit atlanto-skandisk).

Atlantikup avannaani ammassassuit ataatsimoorunneqartut nunanit sinerialinnit aqunneqarput; Norgemit, Savalimmiunit, Islandimit, Tuluit Nunaannit aamma Ruslandimit. Kalaallit Nunaat aamma EU aalisarnermik ingerlataqartuupput, naalagaaffiillu sineriallit ataatsimiinnerini alaatsinaattutut peqataasarlutik. Brexitip kingunerisaanik naalagaaffittut sinerialittut EU-p inissaa Tuluit Nunaannit 2021-mi pissarsiarineqarpoq, taamaalillunilu EU taamaallaat alaatsinaattutut inissisimalerluni. Pisarineqarsinnaasut tamarmiusut pillugit ICES-imit ilisimatuussutsikkut siunnersuinermut pisarineqarsinnaasut malinnaassasut naalagaaffiit sineriallit isumaqatigiipput, aalisagaqatigiilli qanoq agguataarnissaat isumaqatigiinngissutigineqarlutik.

Ammassassuit pillugit ilisimatuussutsikkut siunnersuineq ICES-imit suliarineqartarpoq, 2025-milu innersuussutigineqarpoq ammassassuit pisarineqartut 401.794 tonsinik amerlanerussanngitsut, tamannalu 2024-mut sanilliullugu 11.784 tonsinik amerleriaataavoq.

Naalakkersuisut Kalaallit Nunaanni ammassassuit pisarineqarsinnaasut amerlassusaat 2025-mi 25.000 tonsinut aalajangersarpaat, taakkulu 2024-mi pisassiissutinut 3.900 tonsinut sanilliullugit amerlanerungaatsiarlutik. Taakkua saniatigut Kalaallit Nunaata Savalimmiormiunik nunat marluk aalisarnissamik isumaqatigiissutaat 2025-meersoq atorlugu Kalaallit Nunaat Savalimmiunit ammassassuarnik 4.900 tonsinik Savalimmiormiut imartaanni nunallu tamat imartaanni aalisagassaminik 2024-mi tunineqarpoq – ukiumut nalunaarusiami immikkoortoq nunanik allanik suleqateqarneq aamma aalisarnissamik isumaqatigiissutit takukkit.

Tabel 45: Ammassassuarnik pisarineqarsinnaasut amerlassusaat, qaqitat aamma pisarisanit atorneqartut 2025-mi

Pisassiissutit	TAC (tonsinngorlugit)	Pisassiissutinit qaqitat (tonsit)	Pisassiissutinik atuinerit (%)
Kalaallit Nunaata pisassai	25.000	99	0,4
Savalimmiunit pisassiissutit	4.900	1.109	23
Katillugit	29.900	1.209	4

AVALERAASARTUUT

Tunumi avaleraasartuut Atlantikup avannaata kangiani avaleraasartooqatigiinnut ilaapput, taakkulu naalagaaffinnit sinerialinnit ukunannga aqunneqarput: Norge, Savalimmiut, Island, EU, Tuluit Nunaat aamma Kalaallit Nunaat. Rusland aalisaqataasarpoq, taamaallaalli nunat tamat imartaanni

avaleraasartuunik aalisartarluni, naalagaaffiillu sineriallit ataatsimiinnerini alaatsinaattutut peqataasarpoq. Ukrainemi sorsunneq pissutigalugu Rusland naalagaaffiit sineriallit ataatsimiittarnerinit 2022-mili ilaajunnaarsinneqarpoq. Avaleraasartassiissutit agguataarnissaannik isumaqatigiissuteqarnissamut naalagaaffiit sineriallit ingerlaavartumik isumaqatiginninniartarput. Pisassiissutit agguataarneqarneri pillugit isumaqatiginninniarnerni taakkunani Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik 2024-mi ilaalerpoq, taamaattorli taakkua suli angusaqarfiunngillat aamma taakkua pillugit ukiumut nalunaarusiami immikkoortoq nunanik allanik suleqateqarnermut tunngasumi aamma aalisarneq pillugu isumaqatigiissutini itinerusumik atuarneqarsinnaapput.

ICES-imit ilisimatuussutsikkut siunnersuinermi 2025-mi pisat 576.958 tonsit sinnissanngikkaat innersuussutigineqarpoq, taakkua ukiup siulianut sanilliullugit 162.428 tonsinik ikinnerupput.

Naalakkersuisut avaleraasartassiissutinik pisarineqarsinnaasunit 37.502 tonsinik 2025-mi aalajangersaapput, taakkua pisarineqarsinnaasunit amerlassusaasa 6,5 %-erivaat aamma 2024-mi 10.558 tonsinik ikinnerupput. Avaleraasartooq Kalaallit Nunaata imartaani nujuarsimaarmat nunat tamat imartaanni avaleraasartuunit 2025-mi pisassat aalisarneqarput.

Tabel 46: Avaleraasartuut pisarineqarsinnaasut, ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit aamma pisassiissutinit qaqitat 2022-2025-mi (tonsinngorlugit)

	2022	2023	2024	2025
Siunnersuineq (tonsinngorlugit)	794.920	782.066	739.386	576.958
Kalaallit Nunaata pisassai (tonsinngorlugit)	51.670	50.834	48.060	37.502
Kalaallit Nunaata pisassai (%-nngorlugit)	6,5	6,5	6,5	6,5
Tunup imartaani qaqinneqartut (tonsit)	0	0	2	0
Islandimi pisassiissutinit qaqinneqartut (tonsinngorlugit)[55]	-	-	2.895	0
Nunat tamalaat imartaanni qaqinneqartut (tonsinngorlugit)	18.563	28.744	12.720	36.440
Pisassiissutinit qaqitat tamarmiusut (tonsinngorlugit)	18.563	28.744	15.617	36.440
Atuineq procentinngorlugu	36	57	32	97

TINGUTTUUT

2016-imi pisarnertut inuussutissarsiutigalugu aalisartoqalinnginnerani 2014-imi tinguttuunik misileraalluni aalisarneq aallartinneqarpoq. Saarullinniarnermi tinguttuut saniatigut pisaasartut

[55] Islandilu ataasiaannartumik avaleraasartuunik aalisarsinnaanermut isumaqatigiissut 2024-mi isumaqatigiissutigineqarpoq – Nalunaarummi immikkoortoq 4 nunanik allanik suleqateqarneq aamma aalisarneq pillugu isumaqatigiissutit takukkit

amerlasoorujussuusartut paasineqarpoq. Tinguttuunik ullumikkut aalisarneqartartut tassaapput Tunumi saarullinniarnermi saniatigut pisarisartakkat.

Tunumi 2025-imut siunnersuineq 5.914 tonsiuvoq. Naalakkersuisut ukiut siuliinit ingerlaqqinnertut Tunumi pisassat 1.500 tonsinut aalajangiunnikuuaat. Norgemut 2025-mi pisassanik 540 tonsinik immikkoortitsisoqarpoq aamma nunat marluk isumaqatigiissutaat naapertorlugu Savalimmiunut 375 tonsinik immikkoortitsisoqarluni.

Tabel 47: Tinguttuut pisarineqarsinnaasut, ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit aamma pisassiissutinit 2025-mi qaqitat

Ingerlatallit	TAC (tonsinngorlugit)	Pisassiissutinit qaqitat (tonsit)	Pisassiissutinik atuinerit (%)
Kalaallit Nunaat	585	91	16
Norge	540	295	55
Savalimmiut	375	53	14
Katillugit	1.500	439	29

EQALUKKAT SAARULLIILLU

Eqalukkat eqalugaasallu ukiuni amerlasuuni aalisarneqarnikuunngillat. Eqalukkat eqalugaasallu ukiuni kingullerni 2023-p tungaanut pisassiissutaanik aalajangersaasoqartarpoq, 2025-mili aalisagaqatigiillu taakkua marluk pisassiissutaannik aalajangersaasoqanngilaq.

AALISAKKAT ALLAT - SINERISSAP QANITTUANI

Aalisagaqatigiit pingaarnerit saniatigut immikkoortumi tulliuttumi Kalaallit Nunaanni sinerissap qanittuani aalisarnerni ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit, pisarineqarsinnaasutut aalajangersarneqartut aamma pisassiissutinik agguataarinerit saqqummiunneqarput.

SAATTUAT

Saattuat pillugit aqutsinissamut pilersaarut nutaaq januaarip aallaqqaataani 2025-mi atuutilerpoq. Ilutigalugu saattuarniarneq 2025-imiit PNNP-itut aaqqissuussinikkut aalisarneqalerput. Saattuat Kalaallit Nunaata kitaani (NAFO-p imartaani 1-imi) pisarineqarnerusarput, sumiiffiit NAFO-p sumiiffiinut 1A-1F-imut aggulunneqarnikuupput. PNNP-mik aaqqissuussinermut atatillugu sinerissap qanittuani avataasiorluni aalisarfiit ataatsimoortinneqalerput taamaasilluni ingerlatsivik ataasiinnanngortinneqarluni. Kalaallit Nunaata Kitaani aqutsiveqarfiit tamakkerlutik arfiniliupput. Taakku saniatigut Tunumi misileraalluni aalisarfeqarpoq. Kalaallit Nunaanni saattuat pillugit ICES siunnersuineq ajorpoq, taamaattumillu Pinngortitaleriffik kisiartaalluni siunnersuisarpoq. Taamaattorli Pinngortitaleriffik aalisagaqatigiit pillugit naliliinermik periaatsillu pillugit ICES-ip suleqatigiissitaani ilisimasaqarnerulernissaq siunertaralugu peqataasarpoq. Pinngortitaleriffik

aqutsiveqarfinni Sisimiut eqqaani sineriammut qanittumi avataanilu misissuisarpoq. Sumiiffinni allani Pinngortitaleriffimmi pigineqartut taamaallaat aalisagaqarfinni naliliinernut tunngasuupput.. Sinerissap qanittuani Upernavimmi, Maniitsumi-Kangaamiuni kiisalu Narsami-Nunallu Isuani uumassusilerinikkut siunnersuisoqanngilaq. Siunnersuineq piffissami ukiumi ataatsimi atuuttussatut tunniunneqartarpoq.

Sumiiffinni tamani 2025-mi siunnersuinerit appariaateqarfiupput.

Tabel 48: Kalaallit Nunaanni saattuarniarnermi pisarineqarsinnaasut amerlassusaat aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq 2023-2025-mut (tonsinngorlugit)

		2023	2024	2025
Qeqertarsuaq-Uummannaq (sinerissap qanittuani)	Siunnersuineq	982	982	573
Sisimiut (sinerissap qanittuani)	Siunnersuineq	599	599	480
Sisimiut (avataani)	Siunnersuineq	102	102	66
Nuuk-Paamiut (sinerissap qanittuani)	Siunnersuineq	1.020	685	494
Nuuk-Paamiut (avataani)	Siunnersuineq	513	513	465
Katillugit	Siunnersuineq	3.216	2.881	2.078

Tabel 49: Saattuat pisarineqarsinnaasut, pisassiissutinit qaqitat aamma pisassiissutinit atuinerit 2025-mi

Sumiiffik	TAC (tonsinngorlugit)	Pisassiissutinit qaqitat (tonsit)	Pisassiissutinik atuinerit (%)
Upernavik (37)	300	158	53
Qeqertarsuup tunua-Uummannaq (36)	786	310	39
Sisimiut (32)	595	511	86
Maniitsoq-Kangaamiut (31)	200	0	0
Nuuk-Paamiut (30)	1.332	637	48
Narsaq-Qaqortoq (29)	260	79	31
Katillugit	3.473	1.695	49

UILUIIT

Uiluinnik aalisarneq annikitsuinnarmik ingerlanneqarpoq, ataatsimik aalisarnermik ingerlatsisoqarluni. Uiluiit pillugit 2024-mi siunnersuisoqanngilaq. Uiluinniarneq Aqutsiveqarfinnut arfineq-marlunnut aggulunneqarsimavoq, aqutsiveqarfiilli arfiniliinnaallutik, Aqajarua uiluinniarnermut matuneqarnikuummat. Aqutsiveqarfiit pisassiissutinillu amerlassusiliinerit 2024-imisulli amerlatigissasut Naalakkersuisut 2025-mi aalajangerpaat.

Pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat 2.520 tonsiussasut aalajangersaasoqarpoq, taakkulu aqutsiveqarfinnut tallimanut 2025-mi agguataarneqarput. Aqutsiveqarfinni tallimaasuni pingasut 2025-mi uiluinniarfiupput, tassunga ilanngullugit Attu, Sisimiut kujataa aamma Sisimiut avannaa, taakkunanilu qaqinneqartut 721 tonsiupput.

Tabel 50: Uiluinniarnermi pisarineqarsinnaasut amerlassusaat aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq 2022-2025-mut

		2022	2023	2024	2025
Nuuk	Siunnersuineq	-	-	-	-
	Pisarineqarsinnaasut amerlassusaat (TAC)	720	720	720	720
Aqajarua[56]	Siunnersuineq	-	-	-	-
	Pisarineqarsinnaasut amerlassusaat(TAC)	0	0	0	0
Attu	Siunnersuineq	-	-	-	-
	Pisarineqarsinnaasut Amerlassusaat(TAC)	400	400	400	400
Sisimiut kujataa (Saqqaq)	Siunnersuineq	-	-	-	-
	Pisarineqarsinnaasut amerlassusaat(TAC)	400	400	400	400
Sisimiut avannaa (Kangaarsuk)	Siunnersuineq	-	-	-	-
	Pisarineqarsinnaasut amerlassusaat (TAC)	700	700	700	700
Nassuttooq	Siunnersuineq	-	-	-	-

[56] Ramsarimi isumaqatigiissut tunngavigalugu Aqarajuani aalisarneq matoqqavoq.

	Pisarineqarsinnaasut amerlassusaat(TAC)	300	300	300	300
Nunatta sinnerani	Siunnersuineq	-	-	-	-
	Pisarineqarsinnaasut amerlassusaat(TAC)	Killeqanngitsumik aalisartoqarpoq	-	-	-
Katillugit	Siunnersuineq	-	-	-	-
	Pisarineqarsinnaasut amerlassusaat (TAC)	2.520	2.520	2.520	2.520

Tabel 51: Uiluiit pisarineqarsinnaasut, pisassiissutinit qaqitat aamma pisassiissutinit atuinerit 2025-mi

Sumiiffik	TAC (tonsinngorlugit)	Pisassiissutinit qaqitat (tonsit)	Pisassiissutinik atuinerit (%)
Nuuk	720	0	0
Attu	400	29	7
Sisimiut kujataa (Saqqaq)	400	69	17
Sisimiut avannaa (Kangaarsuk)	700	623	89
Nassuttooq	300	0	0
Katillugit	2.520	721	29

KAPISILIK

Atlantikumi kapisillit aalisagaqatigiit nuttartorujussuusarlutik ataatsimoorunneqarput. Aalisagaqatigiit pillugit North Atlantic Salmon Conservation Organization (NASCO - Atlantikup Avannaani Kapisillit Piujuartinneqarnissaat pillugu Suleqatigiiffik), Kalaallit Nunaata ilaasortaaffigisaa, suleqatigalugu malittarisassiortoqartarpoq. Kapisileqatigiit Kalaallit Nunaanni aalisarneqartartut kapisileqatigiiupput Atlantikup avannaata kitaani aamma Atlantikup avannaata kangiani naalagaaffinnit sinerialinnit kingoqqisut. Atlantikup imartaani kapisillit sukkasuumik ikiliartorput aamma oqaluttuarisaanermi kapisileqatigiit ikinnerpaaffissaminniittutut naliliisoqarpoq: nuna tamat akornanni aalisagaqatigiinnik taakku ingerlatsinermi suleqatigiissutaanissaat piumasaqaatitaasariaqartoq.

Ilisimatuussutsikkut siunnersuineq ICES-imit tunniunneqartarpoq aamma ukiuni amerlasuuni siunnersuineq aarlerinaatilittut nalilerneqartarpoq. Kalaallit Nunaata pisassai ukiut 30-t kingulliit

ingerlanerini NASCO-mit malunnaatilimmik ikilisinneqarput, taamaattumik Kalaallit Nunaata aqutsinerani killilersuilluni suliniutit ilanngunneqarput.

ICES-imit siunnersuineq ukiuni pingasuni atuuttarpoq, tamannalu 2021-mi aallartinneqarpoq, taamanilu piffissami 2021-2023-mi kapisilinnik *aalisartoqassanngitsoq* siunnersuisoqarpoq. Aalisarnerli NASCO-mik isumaqatigiissuteqarneq naapertorlugu aqunneqarpoq, aamma aqutsinissamik pilersaaruteqartoqarpoq, taannalu 2021-mi atuutilerluni, 2025-llu tungaanut atuuttussaalluni. Ukiup siulianisulli kapisillit 30 tonsit pisassiissutigineqarnissaat Kalaallit Nunaata aalajangersarpaa, taakkulu ingerlatsiveqarfinnut pingasunut agguataarneqarput; Kitaata avannaanut 11 tonsit, Kitaata kujataanut 16 tonsit kiisalu Tunumi 3 tonsit - taakkunani pisassat inuussutissarsiutigalugu sunngiffimmilu aalisartunut agguaateqqinneqartarput. Kapisilinniarneq inuuniutigalugu aalisarnertut isigineqarpoq, taamaammallu tunisisoqarsinnaanani. Tamatuma saniatigut akuersissut piumasaqaataavoq, tamannalu inuussutissarsiutigalugu aalisartunut aamma sunngiffimmi aalisartartunut atuuppoq.

Tabel 52: Kalaallit Nunaanni kapisillit pisarineqarsinnaasut amerlassusaat, NASCO suleqatigalugu aqutsinissamik pilersaarut qanittukkut isumaqatigiissutaasoq takuuk

	2022	2023	2024	2025
Kitaata Avannaa	11	11	11	11
Kalaallit Nunaata kujataata kitaa	16	16	16	16
Tunu	3	3	3	3
Katillugit	30	30	30	30

Tabel 53: Kapisillit pisarineqarsinnaasut, pisassiissutinit qaqitat aamma pisassiissutinit atuinerit 2025-mi

Sumiiffik	TAC (tonsinngorlugit)	Pisassiissutinit qaqitat (tonsit)	Pisassiissutinik atuinerit (%)
Kitaata Avannaa	11	10	91
Kalaallit Nunaata kujataata kitaa	16	18	106
Tunu	3	1	29
Katillugit	30	28	93

NIPISAT, ARNARLUIT

Inuussutissarsiutigalugu nipisanniarnermi nipisat arnarluit upernaakkut suffisartut aalisarneqartarput. Angusalluk aningaasarsiutigissallugu soqutiginaateqanngilaq, taamaammallu ingerlatsinissamik pilersaarummi ilaatinneqanngilaq taamaattumillu pisarineqarsinnaasut pillugit nassuiaammi uani aamma sammineqarani. Kalaallit Nunaata sineriaani tamarmi, NAFO-p sumiiffiini, 1A-mit 1F-imut - kujataani Nanortalimmit avannaani Upernaviup avannaanut - sinerissap qanittuani arnarlunniartoqartarpoq.

Nipisanniarneq aqutsinissamik pilersaarut malillugu aqunneqartarpoq, tassani siunnersuinermi periaatsit aamma pisarineqarsinnaasunik aalajangersaasarneq, malittarisassiorneq, nipisanniarnermik aqutsineq nalunaaruteqartarnerlu nassuiaatigineqarput. Nipisanniarneq MSC-mit 2015-imi uppernarsaaserneqartalerpoq, uppernarsaasiisarnerlu 2025-mi nangeqqinneqarpoq, taamaattumik MSC-mit uppernarsaasiisarneq attatiinnassagaanni ingerlatsinermik pilersaarutini malittarisassat malinneqarnissaat pingaaruteqarluinnarput.

Ukiumoortumik pisarineqarsinnaasut tamarmiusut pillugit aalajangersaasoqarnialeraangat Pinngortitaleriffik ukiumoortumik uumasoqassuseq pillugu siunnersuisarpoq. Siunnersuineq taanna Kalaallit Nunaannut tamarmut atuuttarpoq aamma pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat aqutsiveqarfinnut agguataarneqarneq ajorput. Pinngortitaleriffiup arnarlunnik nipisanniarnermi siunnersuinertik 2022-mi nutarterpaa. Nutarterineq taanna peqqutigalugu 20 %-inik amerlanerulersitsisoqarpoq, 1.475,5 tonsinik pisaqartoqarsinnaaneranik siunnersuisoqarluni. 2024-mi siunnersuinermisuulli 2025-mi siunnersuisoqarpoq. Naalakkersuisut 2025-mi pisassiissutit 1.475,5 tonsiussasut aalajangerpaat.

Tabel 54: Sinerissap qanittuani nipisaat (arnarluit) pisarineqarsinnaasut tamarmiusut aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit 2022-2025

		2022	2023	2024	2025
NAFO 1A	Pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat(TAC)	198	181	182	210
NAFO 1Ba	Pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat(TAC)	160	162	179	198
NAFO 1Bb	Pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat(TAC)	73	84	93	102
NAFO 1C	Pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat (TAC)	332	370	355	344
NAFO 1D	Pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat (TAC)	372	362	325	302
NAFO 1E	Pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat(TAC)	201	203	210	180
NAFO 1F	Pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat(TAC)	140	112	152	136
Katillugit	Siunnersuineq[57]	1.475	1.475	1.475	1.475
	Pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat(TAC)	1.475	1.475	1.495	1.475

TTabel 55: 2025-mi pisarineqarsinnaasut amerlassusissaat pisassanit qaqitat aamma arnarluit pisarineqarsinnaasut atorneqarneri

Sumiiffik	TAC (tonsinngorlugit)	Pisassiissutinit qaqitat (tonsit)	Pisassiissutinik atuinerit (%)
NAFO 1A	210	164	78
NAFO 1Ba	198	117	59

[57] Siunnersuineq Kalaallit Nunaata kitaanut tamarmut atuuppoq, aqutsisoqarfinnulli ataasiakkaanut agguataarisoqarneq ajorluni

NAFO 1Bb	102	74	72
NAFO 1C	344	367	107
NAFO 1D	302	238	79
NAFO 1E	180	69	38
NAFO 1F	136	69	51
Katillugit	1.475	1.098	74

Ilanngussaq 5: 2025-mi misileraalluni aalisarnerit pilersinneqartut

Avataasiorluni misileraalluni aalisarnerit

1. AQUTSIVEQARFIMMI TUNUP AVANNAANI SAARULLIIT (AVATAANI)

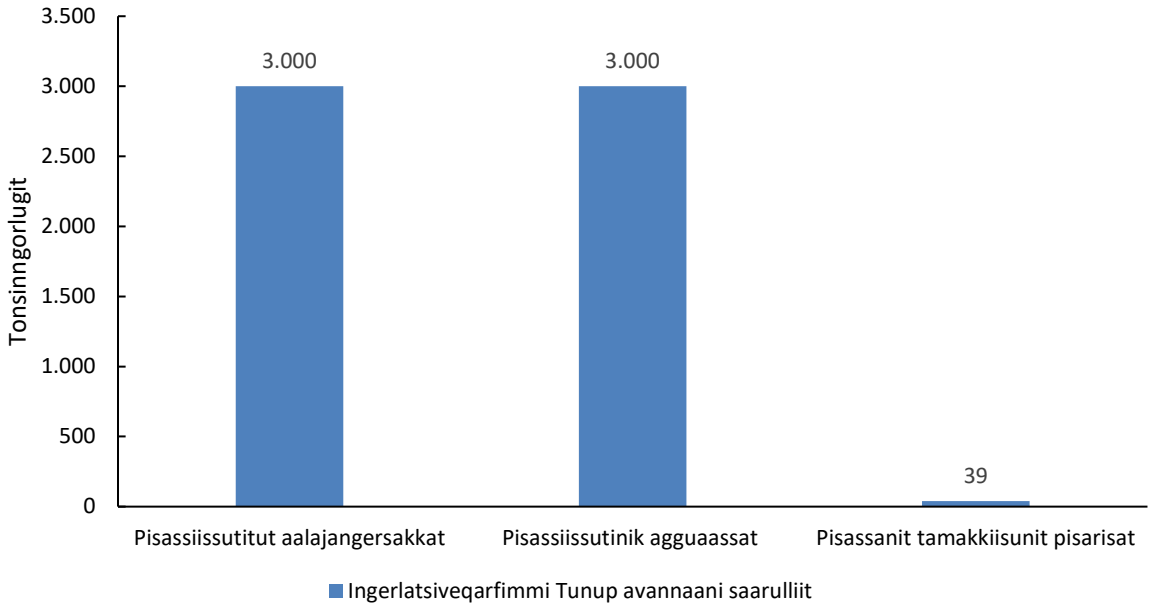
Taamatut aalisariaaseq taaguuteqarpoq*Sumiiffinni ilisimanngisani aalisagaqatigiinnik ilisimariikkanik misissuineq*, taassanilu peqassutsip misissornissaa aamma sumiiffimmi aalajangersimasumi aalisagaqatigiit ilisimaneqartut siaruaassimanerannik misissuinissaq siunertarineqarput.

Avataasiorluni saarullinniarnermi aqutsinissamik pilersaarut atuuttoq naapertorlugu Tunup avannaani aqutsiveqarfimmi saarullinnik misileraalluni aalisarnissap pilersinneqarnissaa pillugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut ukiut tamaasa saqqummiunneqartassaaq. Aqutsiveqarfimmi tassani aningaasarsiutigalugu aalisartoqartanngilaq, misileraallunili aalisarnermi saarulleqarnersoq misissussallugu siunertarineqarpoq, taamaattoqassappallu saarulliit qanoq amerlatiginerinik aamma misissuisoqassalluni. 2025-mi misileraalluni aalisarneq 3.000 tonsinik pisassaqarfiusoq pilersinneqarpoq. Savalimmiut taamatut aalisarneq pillugu soqutiginninnertik ukiuni arlalinni oqariartuutigisarnikuuaat, aammami Kalaallit Nunaata Savalimmiullu akornanni aalisarnermik isumaqatigiissummut tapiliussaq naapertorlugu misileraalluni aalisarnissamut tassunga Savalimmiormiut akuerineqarnissamik qinnuteqarsinnaanerminnut pisinnaatitaaffeqarmata. Kalaallit ingerlatsisut 1.600 tonsinik agguaassivigineqarput aamma Savalimmiormiut 1.400 tonsinik 2025-mi agguaassivigineqarput.

Tabel 56: Tunup avannaani avataasiorluni saarullinniarnissami pisassiissutit, pisassanit qaqitat aamma pisarisanit atuinerit.

Ingerlatsisut	Pisassiissutit (tonsit)	Pisat (tons)	Atuineq procentinngorlugu (%)
Kalaallit Nunaat	1.600	1,5	0,09
Savalimmiut	1.400	37,5	2,7
Katillugit	3.000	39,07	1,3

Takussutissiaq 1-ip takutippaa 2025-mi avataasiorluni misileraalluni aalisarnermi pisassat aalajangersarneqarnerat, pisassiissutit tunniunneqartut aamma pisassiissutinit atuinerit.

Takussutissiaq 21: 2025-imi avataasiorluni misileraalluni aalisarnerni pisassiissutit aalajangersarneqarnerat, pisassiissutit agguarneqarneri aamma pisarisat

Sinerissap qanittuani misileraalluni aalisarneq

2. KALAALLIT NUNAATA KITAANI INALUGALLIT (SINERISSAP QANITTUA)

Taamatut aalisarneq immikkoortumi uaniippoq *Sumiiffinni ilisimasaqarfiusuni atortut ilaannakortumik ilisimaneqartut atorlugit aalisagaqatigiinnik ilisimasaqarfiginngisanik misissuineq*.

Inalugalinnik misileraalluni aalisarneq 2019-imi siullermeertumik pilersinneqarpoq, ingerlatseqatigiiffiit arlallit tamatuminnga soqutiginninnertik oqariartuutigereeraallu. Danskit qanittukkut inatsimmik allannguinerisa kingorna soqutiginnittoqalerpoq, tamatumanimi inalugalinnik nunanut allanut tuniniaaneq imminut akilersinnaalersinneqarpoq. Inatsimmik allannguineq Kalaallit Nunaannut sunniuteqalinngilaq, nunanut allanut niuernermi maleruagassat pisoqqat sukannernerusullu suli atuupput,inuussutissarsiortulli nalilerpaat Kalaallit Nunaata danskit inatsisaannik malinnilernissaanut ungasigunnaartoq.

Inalugalinnik misileraalluni aalisarneq aqutsiveqarfinnut sisamanut killilerneqarpoq, taakkumi uiluinniarnermut atorneqareersuupput. Inalugalinnik aalisarnerup immap naqqanik ajoquseerujussuartarneranik tamanna peqquteqarpoq, taamaattumillu ingerlatsiveqarfinni inuussutissarsiutigalugu aalisarfiusimasuni aalisariaatsit assingusut atorlugit killilimmik aalisarnissaq toqqarneqarpoq.

Inalugalinnik 800 tonsinik pisassiisoqarluni misileraalluni 2025-mi aalisarneq pilersinneqarpoq, taakkua aqutsiveqarfinnut sisamanut amerlaqatigiissillugit 200 tonsit agguaanneqarput.

Ingerlatsisoq ataaseq aqutsiveqarfinni tamani aalisarnissaminut akuerineqarpoq, akuersissulli atornagu.

3. Kalaallit Nunaata kitaani eqqusat (sinerissap qanittua)

Eqqusanik misileraalluni aalisarnissamut siunnersuusiortoqarpoq. Siunnersuut inalugalinnik misileraalluni aalisarnissap siunnersuutaanut assut assinguvoq. Pinngortitaleriffik aamma KANUAPNA suleqatigalugit siunnersuut suliarineqareersoq aalisarneq taanna pilersinneqassasoq aalajangertoqarpoq. Inalugalinnik misileraalluni aalisarneq aqutsiveqarfinnut sisamanut killilerneqarpoq, taakkumi uiluinniarnermut atorneqareerput - soorlu aamma inalugalinnik misileraalluni aalisarneq taamaattoq. Inalugalinniarnerup immap naqqanik aserortererujussuartarnera tamatumunnga peqqutaavoq, taamaattumillu aqutsiveqarfinni assingusumik inuussutissarsiutigalugu aalisarfioreersuni killilimmik aalisarnissaq aalajangiunneqarpoq.

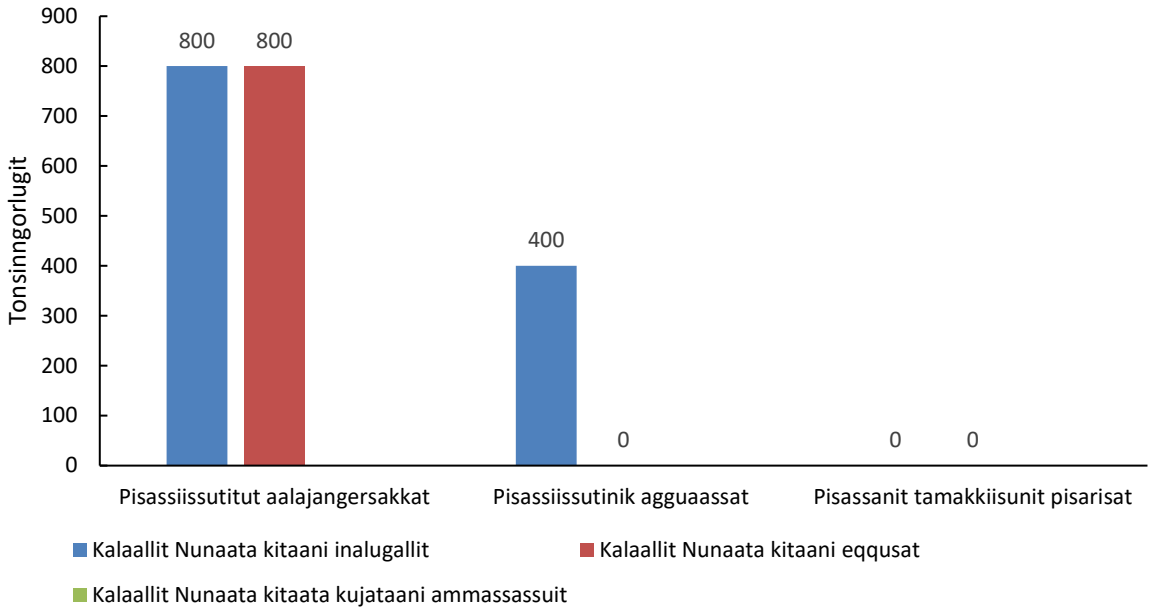
Aqutsiveqarfinnut sisamaasunut 800 tonsinik immikkoortitsisoqarpoq, immikkoortitat assigiimmik amerlassusilerlugit 200 tonsikkaarlugit agguaassisoqarpoq. Pilersitsinerup kingorna misileraalluni aalisarnermut tassunga peqataaniarluni qinnuteqartoqanngilaq.

4. KALAALLIT NUNAATA KITAATA KUJATAANI AMMASSASSUIT (SINERISSAP QANITTUA)

Taamatut aalisarneq immikkoortumi uaniippoq, *Sumiiffinni ilisimasaqarfiunngitsuni atortut ilisimaneqartut atorlugit aalisagaqatigiinnik ilisimaneqartunik misissuineq*.

Kalaallit Nunaata kitaata kujataani sinerissap qanittuani ammassassuarniarnerup aningaasarsiutaanissaanut periarfissat pillugit ilisimasat killeqarput, taamaattorli aningaasarsiutigalugu ammassassuarnik aalisarnerup Kujataani isertitanik ineriartortitsinissamut sunniuteqarluarsinnaavoq. Pisassiissutit annertunerpaaffissinnagit paggatassiilluni misileraalluni aalisarnermik pilersitsisoqarpoq. Aalisarneq aqutsiveqarfimmi NAFO 1F-imi taamaallaat pisussanngorlugu killilersugaavoq. Pisassiissutinut taakkununnga 2025-mi qinnuteqartoqanngilaq.

Ilusilersukkap 2-p sinerissap qanittuani 2025-mi misileraalluni aalisarnerit 3-t pisassiissutaannik tamarmiusunik aalajangersaanerit takutippai. Ammassassuartassanik aalajangersaaneq aamma pisassiissutinik agguaaneq 0-mut inissinneqarput, annertunerpaaffissinnagit paggatassiissutinik pilersitsisoqarnikuummat.

Takussutissiaq 22: Sinerissap qanittuani misileraalluni 2025-mi aalisarnermut pisassiissutitut aalajangersakkat (tonsit), pisassiissutinit agguaassat (tonsit) aamma tamakkiisumik pisassiissutinit pisat (tonsit)

Misileraalluni aalisarnermi atortut

5. ANINGAASARSIUTIGALUGU (AVATAANI) QALERALINNIARNERMI EQALUSSUARNUT RISTI

Aalisarneq nutaamik/ allanngortitamik atortoqarluni ilisimaneqartunik aalisagaqatigiinnik ilisimannilluni misileraalluni aalisarneruvoq. Misileraalluni aalisarneq Kalaallit Nunaannit suliniummut ”Marine Beacon”-imut ilisimatusaatigalugu annerusumik suliniutaasumut ilaatinneqarpoq. Suliniutip anguniagarivaa aningaasarsiutigalugu qaleralinnik aalisarluni qalorsuarni immikkoortiteriviup ikkunneratigut sunniutaasa misilerarnissaat, eqalussuit saniatigut pisarisuunnginnissaat anguniarlugu. Suliniut ingerlatsisumit ataatsimit ingerlanneqarpoq, inuussutissarsiuteqartut peqquneqarmata ingerlatsisoq ataaseq misileraassasoq.

Misileraalluni aalisarnermi tamakkiisumik isiginnikkaanni ristip immikkoortiterisutut atorluarneqarsinnaanera takussutissiivoq Eqalussuarnik saniatigut pisarisuugaqannginnissaq siunertaralugu. Qalorsuarni marluusuni pisat immikkut oqimaalutarneqarsinnaasimannginneri peqqutigalugit, qalorsuit marluutillugit immikkut pisaasut assigiinnginnerinik naliliisoqarsinnaasimanngilaq, taamaasillunilu ristip pisaqarsinnaassutsimut qanoq sunniuteqarnera nalilerneqarsinnaasimanani. Taarsiulluguli takissutsit immikkoortinneqarnerisigut pisanik ataasiakkaanik uuttuisoqarsinnaasimavoq, takissutsillu ataasiakkaat nassaarineqarsimapput taamaattorli qalorsuarnit marlunnit pisarineqartut amerlassusii nikingallutik–kisianni paasineqarani ataatsimut isigalugit pisaqarsinnaassusermut pitsaaqutitut sunniuteqarsimanersut. Taamaammat takussutissiisoqanngilaq ristip atorneqarneratigut qaleralinnik takissutsimikkut

assigiinngissuseqartunik pisanik annaasaqarfiunersoq, ilutigisaanillu risti eqalussuarnik pisaqannginnissamut isakkutut atorsinnaassangatinneqarluni.

Suliniulli qalorsuarnik ningitsisarnerit ikittuinnaat atorlugit ingerlanneqarsimavoq,taamaattumik paasissutissat ikittuinnaat killeqartut pigineqarput, taamalu pissusiviusumik immikkoortiterisutut ristip atorneqarnerata sunniutissavii aamma kinguneqartitsineri paasissagaanni misileraanerit arlaqartut suli ingerlanneqaqqaartariaqarlutik.

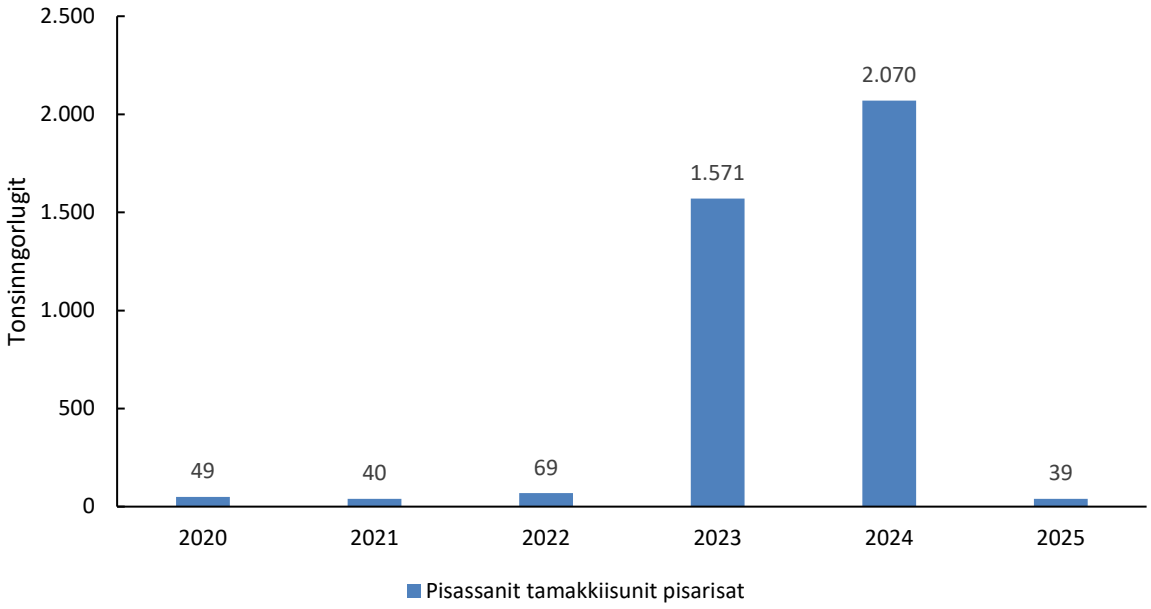
INERNILERNEQ

Misileraalluni aalisarnerit ataatsimut isigalugu ilisarnaatigisartagaat tassaavoq aningaasarsiutigalugu aalisarnernit naleqqiullutik pingaarnerutinneqarneq ajornertik, tassami ingerlataqartut aningaasatigut qularnartumik ingerlatseratarsinnaanerannik kinguneqarsinnaasaramik kiisalu misileraalluni aalisarnerit ukiumiit ukiumut allanngorartarneri aamma ukiup ataatsip ingerlatsiviup tulliani ingerlatsivigeqqinnissaa tunngavissaqarneq ajormat.

Taamaattumik misileraatigalugu aalisarnermut pisassiissutit atorneqartarneri aamma pisassiissutinit ilanngaasarnerit ukiumiit ukiumut assut allanngorartarput, tassami misileraalluni aalisarnermi ingerlatsisut aningaasartuutigiumaagassaannut pissutsit assigiinngitsut amerlasuut pingaaruteqartuusarput kiisalu misileraalluni aalisarnerit angusaqarfiulluartut akissarsiutigalugu aalisarnermut ikaarsaartinneqarsinnaasarlutik.

Misileraalluni 2025-mi aalisarnernit pisassiissutinit sutigut tamatigut tamakkiisumik 2024-mi pisanit ikinneerarsuupput. Misileraalluni assigiinngitsunik marluk aalisarnernut akuersissutit 9-t tunniunneqarput aamma taakkua aqutsiveqarfinni assigiinngitsuni 5-ni pisussatut tunniunneqarlutik. Misileraasuni misileraalluni pisassanit pisaqarsimasutuaq tassaasimavoq Tunup avannaani saarullinnik pisaqarsimasoq. Takussutissiaq 3-mi takuneqarsinnaavoq 2020-imiilli misileraalluni aalisarnernit pisassiissutinit pisat ineriartornerisa takussutissiarineqarnerat. Pisassiissutinit pisat appariangaatsiarnerinut peqqutaasut annerit ilagivaat Kalaallit Nunaata kitaata avataani misileraalluni saarullinniarnermi pisassiissutit pilersinneqarsimasut, 2025-mi aningaasarsiutigalugu aalisarnertut ingerlanneqalernerat.

Takussutissiap 3-p takutippai misileraalluni aalisarit tamaasa akimorlugit ukiup siuliani qaqitat tamarmiusut takutippai.

Takussutissiaq 23: Misileraalluni aalisarnermi pisassiissutinit qaqitat tamarmiusut (tons)